

Laihian kunta

TILINPÄÄTÖS 2020

Kunnanvaltuusto 31.5.2021

Sisällysluettelo

TOIMINTAKERTOMUS	
OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	
Kunnanjohtajan katsaus	3
Yleistietoa kunnasta	5
Kunnan hallinto	8
Yleinen taloudellinen tilanne	11
Kuntien talouden kehitys	12
Olennot muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	13
KUNNAN HENKILÖSTÖ	
Laihian kunnan henkilöstö	17
Ympäristöasiat	17
Muut ei-taloudelliset asiat	18
Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	19
ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA	20
SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	23
TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	
Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	26
TOIMINNAN RAHOITUS	
Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	27
RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	
Tase ja sen tunnusluvut	28
KOKONAISTULOT JA MENOT	31
KONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	
Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisällytettävistä yhtiöistä	32
Konsernin toiminnan ohjaus	32
Oleelliset konsernia koskevat tapahtumat	33
Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	35
Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut	36
Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	37
Konsernitase ja sen tunnusluvut	38
TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	41
KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	
Kunnanvaltuusto	44
Tarkastuslautakunta	45
Kunnanhallitus	46
Vaalilautakunta	53
Perusturvalautakunta	55
Sivistys- ja varhaiskasvatuslautakunta	68
Vapaa-aikalautakunta	81
Tekninen lautakunta	85
Rakennus- ja ympäristölautakunta	97
HENKILÖSTÖ	99
TULOSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU	101
VEROTULOJEN ERITTELY	102
VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY	102
INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	103
RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	108
YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEHÄN MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA	109
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	
Tuloslaskelma	111
Rahoituslaskelma	112
Tase	113

KONSERNILASKELMAT	
Konsernin tuloslaskelma	115
Konsernin rahoituslaskelma	116
Konsernitase	117
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	
TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	
Arvostus- ja jaksotuseriaatteet ja menetelmät	119
KONSERNITILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	120
TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	
Toimintatuotot (ulkoiset)	121
Verotulojen erittely	121
Valtionosuuksien erittely	121
Palvelujen ostojen erittely	121
Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista	122
Pakollisten varausten muutos	123
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja –tappiot	123
Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	123
TASEEN LIITETIEDOT	
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	124
Pysyvien vastaavien sijoitukset	124
Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset	127
Omistus muissa yhtiöissä	125
Saamiset	126
Oma pääoma	126
Pitkäaikaiset velat	126
Joukkovelkakirjalainat	127
Pakolliset varaukset	127
Vieras pääoma	127
Sekkilimitti	127
Muut velat	127
Siirtovelat	127
VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	128
HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	129
LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA	130
VESIHUOLTOLAITOKSEN TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS	131
Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma	139
Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma	140
Vesihuoltolaitoksen tase	141
LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA	142
TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET	143
TILINTARKASTUSMERKINTÄ	143

TOIMINTAKERTOMUS

OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Kunnanjohtajan katsaus

Vuosi 2020 jää historiaan Laihian kunnan osalta menetysten vuotena. Kaksi kunnan arvostettua ja keskeistä päättäjästä poistui keskuudestamme vaikean sairauden uuvuttamina. Tämän kaltaiset menetykset vaikuttavat vahvasti minkä tahansa organisaation toimintaan ja organisaation toipuminen ottaa aikansa. Laihialaisten päättäjien yli puoluerajojen ulottunut yhteinen vastuunkanto ja kiinteä yhteistyö viranhaltijoiden kanssa auttoi kuitenkin organisaatiota vaikeassa tilanteessa, ja niin päätöksenteko kuin operatiivinen toiminta kyettiin säilyttämään vaaditulla tasolla.

Vuoden 2020 tilanteeseen toi lisähaasteensa Covid19-pandemia. Keväällä 2020 alkanut poikkeuksellinen tilanne asetti kunnan toimialat ja niiden työntekijät aivan uuden tilanteen eteen. Toimialojen keskinäinen yhteistyö korostui ja edesauttoi selviämistä kaikkein hankalimmista tilanteista.

Vuoden 2020 keskeisin päätös oli sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluiden siirtäminen Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymän hoidettavaksi vuoden 2022 alusta lukien. Kunnan ns. SoTe-työryhmä teki vahvasti taustatyötä selvittääkseen kunnan vaihtoehtoja sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämiseksi tulevaisuudessa. Loppujen lopuksi kunnalle ei käytännön tasolla jäänyt juurikaan vaihtoehtoja palveluiden järjestämiseksi, ja kunnanvaltuuston päätös oli lopulta yksimielinen. Päätöksen myötä keskeiseksi tehtäväksi SoTe-palveluiden osalta jää kunnan etujen valvominen kuntayhtymässä. Keskeisinä tavoitteina tulee olla lähipalveluiden pysyvyys ja saatavuus.

Maailmanlaajuinen pandemia asetti julkisen talouden aivan uuteen asentoon niin globaalisti kuin meillä Suomessa. Valtion tekemät päätökset kunnille ja sairaanhoitopiireille suunnattavista ns. korona-avustuksista olivat kuntataloudelle merkittävät. Laihia sai myös valtiolta harkinnanvaraista valtionavustusta ja nämä avustukset huomioiden kunnan verokertymä kasvoi reilut yhdeksän prosenttia. Verokertymän reilun kasvun myötä kunnan tulos oli hyvä.

Toimintakulujen osalta tulokseen vaikutti positiivisesti erityisesti henkilöstökulujen kehitys. Huolimatta Kiky-sopimuksen päättymisestä sekä palkankorotuksista, henkilöstökulut pysyivät vuoden 2019 tasolla. Tähän vaikuttivat tiukat henkilöstötoimet pahimpaan pandemia-aikaan sekä yhteistoimintaneuvotteluiden myötä saavutetut henkilöstösäästöt. Em. toimien onnistuneen toimeenpanon mahdollisti se, että kunnassa oli perustetun henkilöstöpäällikön viran myötä resursseja ja osaamista viedä läpi vaikeita prosesseja.

Huolestuttavaa talouden kehityksessä oli erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon kulujen kehitys. Käytännössä lähes koko toimintakatteen kasvu oli sosiaali- ja terveydenhuollon kulujen kasvusta johtuvaa. Hyvinvointiyhteiskunnan kestävyys kannalta ns. SoTe-ratkaisut ovat välttämättömiä ja tässä vaiheessa tehty ratkaisu Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymästä näyttää osaltaan, kyetäkö SoTe-kulujen kasvua tulevaisuudessa hillitsemään.

Erilaiset selvitykset ja pohdinnat kuntien tulevaisuudesta ovat meneillään niin valtakunnan tasolla kuin yksittäisissä kunnissa ja kaupungeissa. Vuoden 2021 mittaan tullaan käymään lukuisia keskusteluita siitä, mikä on kuntien rooli tulevaisuudessa, miten yhteiskuntamme rahat riittävät tarpeellisiin palveluihin ja miten selviämme tulevien vuosien ja vuosikymmenten ikärakenteen muutoksista. Tämä on edessä myös meillä Laihialla ja tähän pohdintaan me tarvitsemme kaikkien laihialaisten panosta.

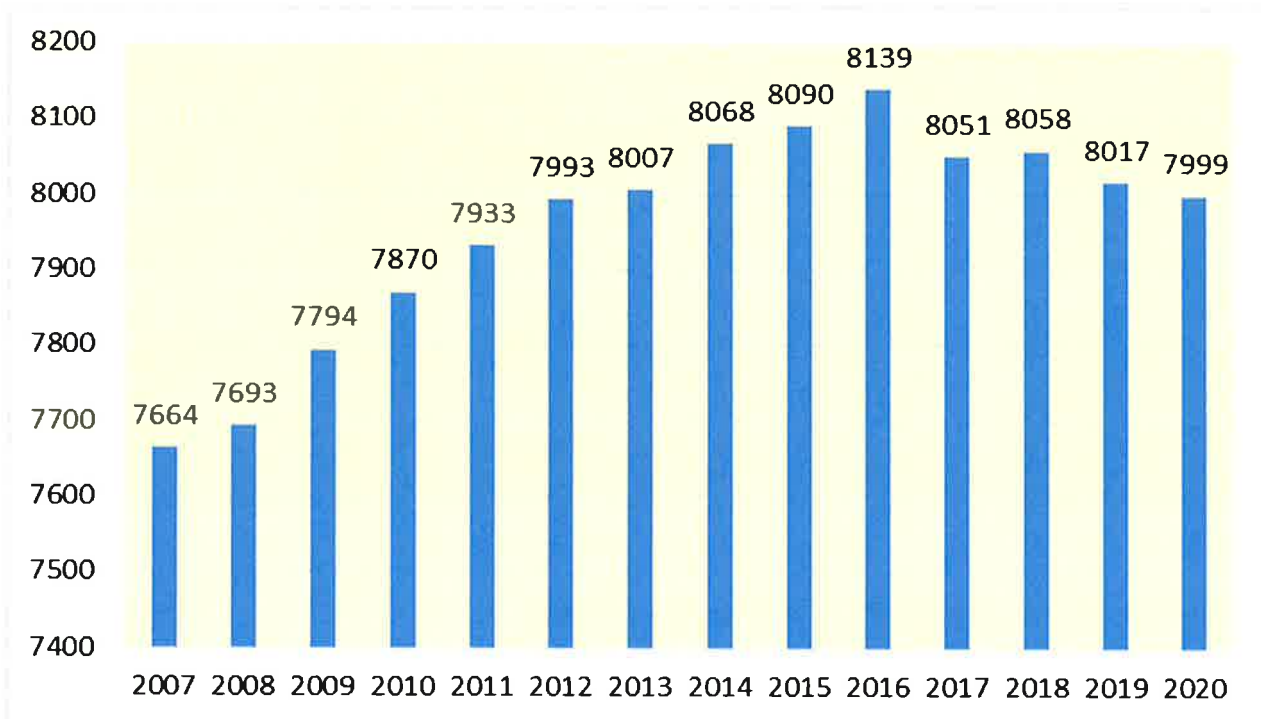
Kiitän teitä kaikkia päättäjiä, työntekijöitämme sekä muita tahoja, jotka olette edesauttaneet kunnan ja kuntalaisten selviämistä vaikeasta vuodesta 2020. Jatkakaamme edelleen yhteisen vastuunkannon tiellä, sillä yksin meistä ei kukaan ole riittävän vahva selviämään tulevista haasteista.

Juha Rikala, kunnanjohtaja

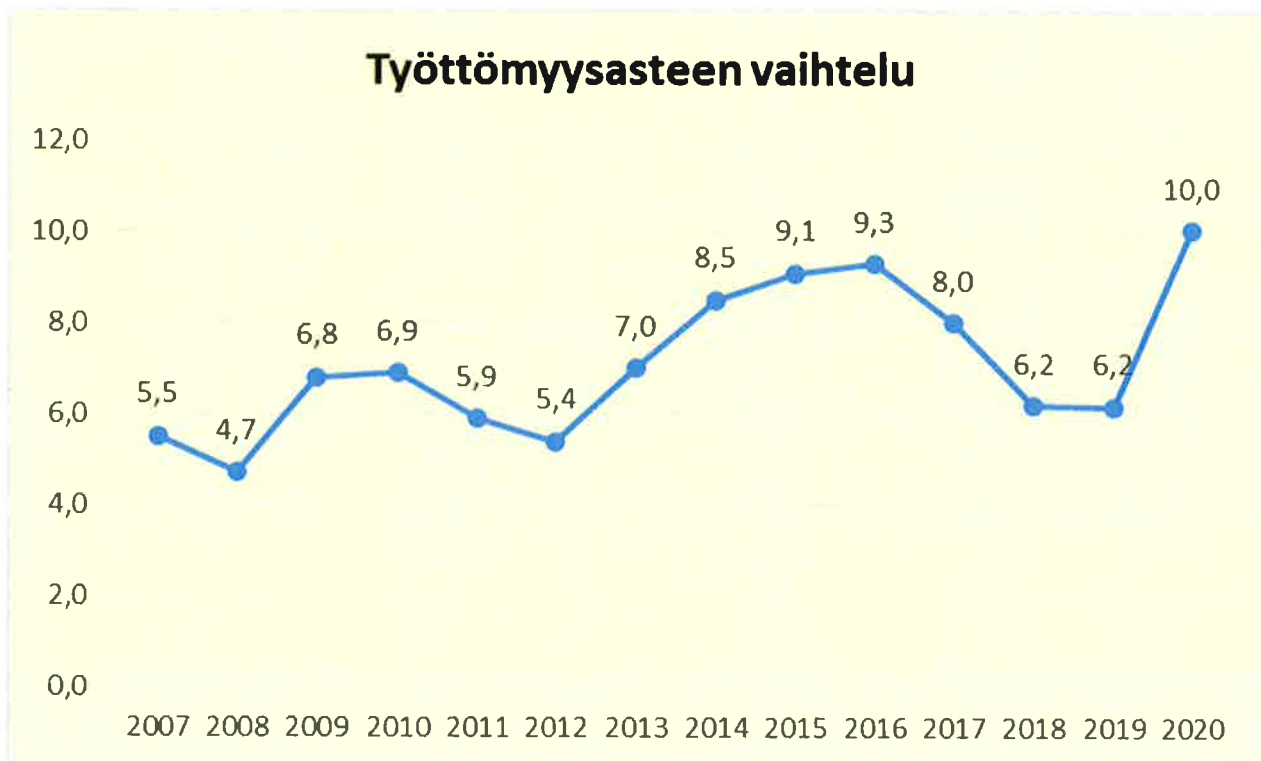
Yleistietoa kunnasta

Laihian kunnan pinta-ala on 508 neliökilometriä ja asukasluku vuoden 2020 lopussa oli 7 999. Ruotsinkielisten osuus on 1,1 %. Laihia kuuluu Pohjanmaan maakuntaan ja Kyrönmaan seutukuntaan. Etäisyys Laihialta Vaasaan on 24 km ja Seinäjoelle 53 km.

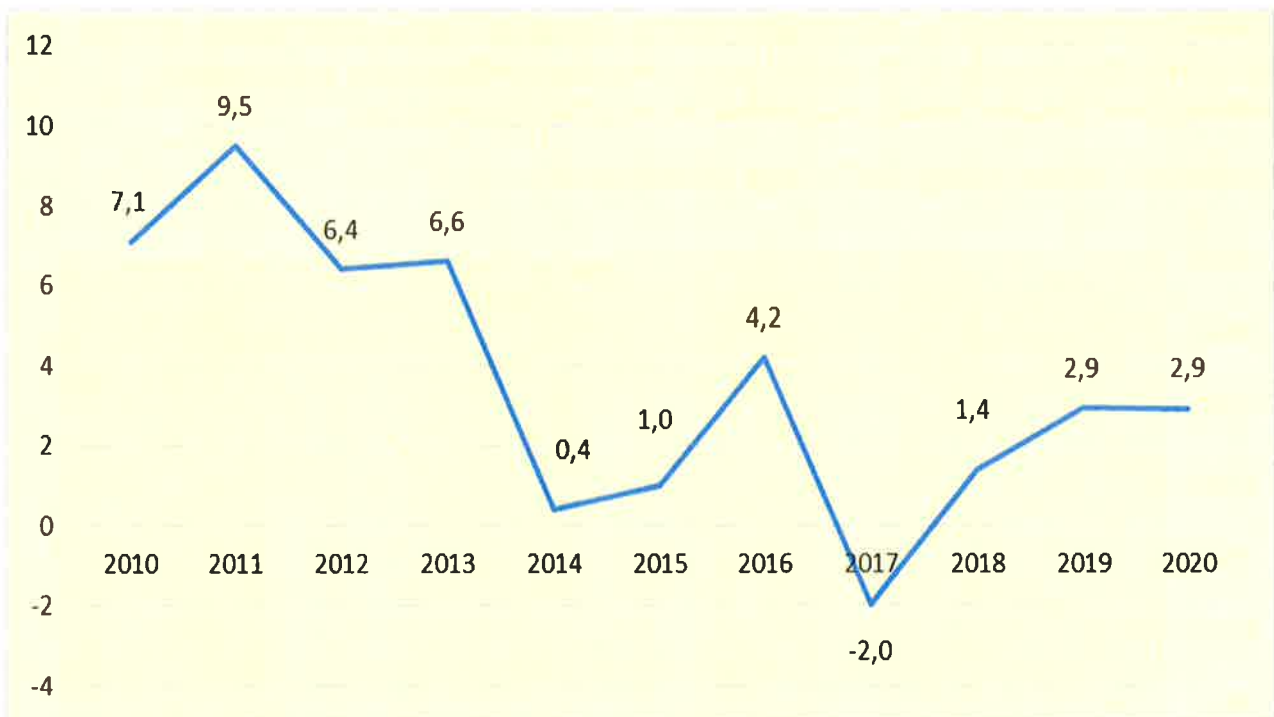
Asukasluvun kehitys vuosina 2007 – 2020 (tilanne 31.12.)

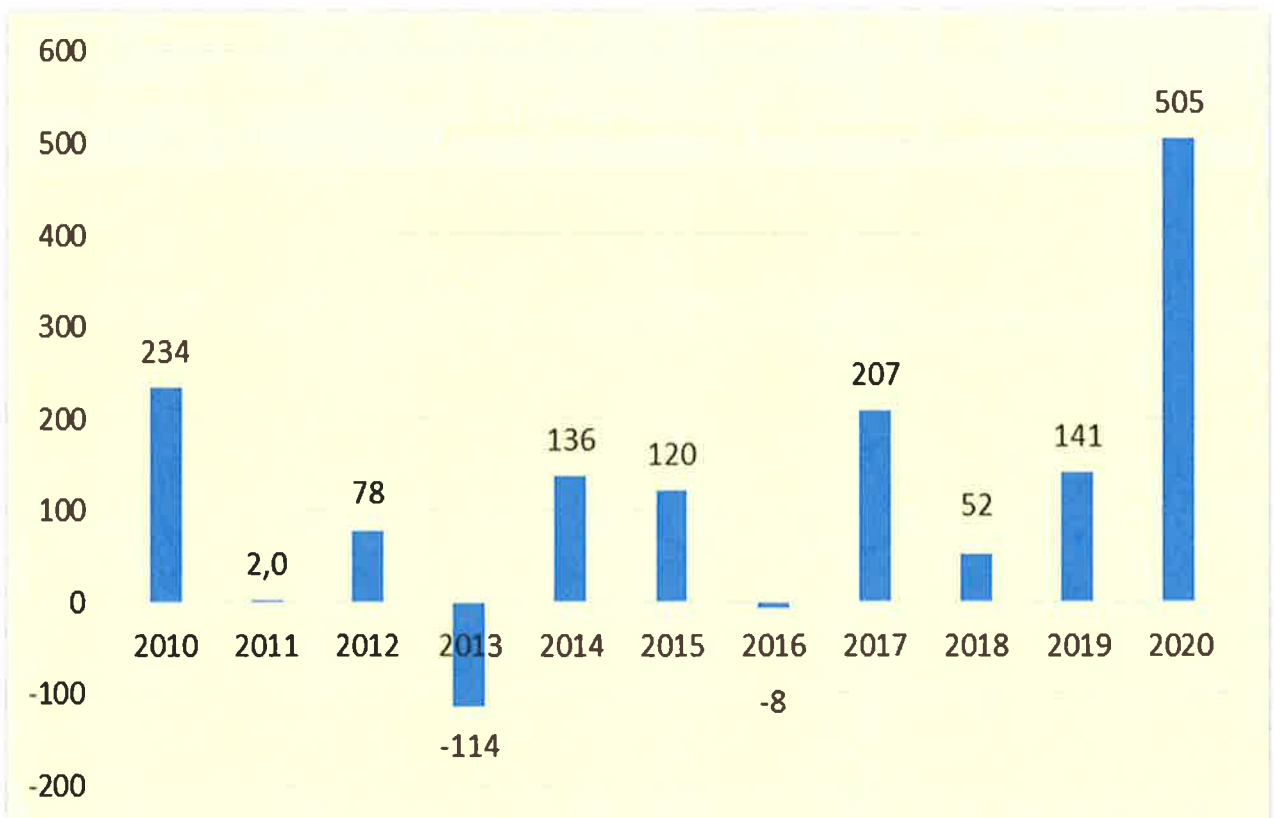
Työttömyysasteen vaihtelu vuosina 2007 – 2020 (vuosikeskiarvo)

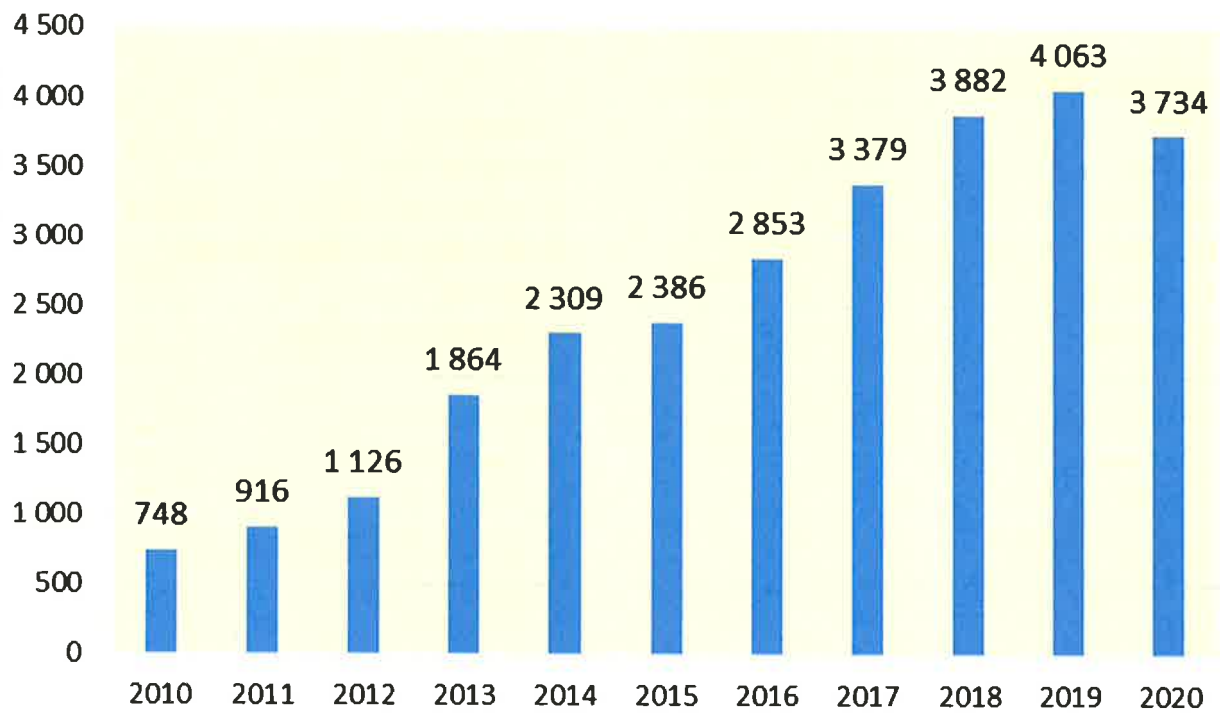
Kunnan toimintakatteen kehitys vuosina 2010 – 2020 (%)

Vuosikatteen kehitys vuosina 2010 – 2020 (euroa / asukas)

Kunnan lainamäärän kehitys vuosina 2010 – 2020 (eur / asukas)

Kunnan hallinto

LUOTTAMUSELIN- JA TOIMIALAORGANISAATIO 1.1. - 31.12.2020

KUNNANVALTUUSTO

Aro Erkki

Eerola Piia

Friman Tiina

Harju Jukka

Havusela Elisa

Jänisoja Jukka

Kamila Timo

Kinnari Raimo O

Knuutti Teemu

Laine Janne, pj.

Latva-Nikkola Heikki

Lämpsä Ritva

Miskala Päivi

Mäki Riikka 15.6.2020 lähtien

Mäkinen Heikki

Niemi Minna

Niemiaho Juha

Niemistö Jussi K 27.4.2020 lähtien

Nyysti Tapio 28.3.2020 saakka

Poti Sakari

Raatikainen Olli, 1. vpj.

Ranne Lea

Ranta Jouko, 2 vpj.

Rintala Vuokko

Salminen Asko

Somppi Petri 22.1.2020 saakka

Tekoniemi Vilho

Tuomela Sauli

Vettenranta Marja

KUNNANHALLITUS

Varsinainen jäsen:

Nyysti Tapio, pj. 28.3.2020 saakka

Tuomela Sauli, 1. vpj.

Vettenranta Marja, 2. vpj. 15.6.2020 saakka

Vettenranta Marja, pj. 15.6.2020 lähtien

Miskala Päivi, jäsen 15.6.2020 saakka

Miskala Päivi, 2. vpj 15.6.2020 lähtien

Eerola Piia

Harju Jukka

Kamila Timo 27.4.2020 lähtien

Knuutti Teemu 15.6.2020 lähtien

Latva-Nikkola Heikki

Rintala Vuokko

Somppi Petri 22.1.2020 saakka

Henkilökohtainen varajäsen:

Knuutti Teemu 15.6.2020 saakka

Aro Erkki

Niemi Minna

Lämpsä Ritva

Leppilahti Mervi

Tekoniemi Vilho

Tuomisto Arto 27.4.2020 lähtien

Poti Sakari 15.6.2020 lähtien

Salminen Asko

Salo-Somppi Säde

Kamila Timo 27.4.2020 saakka

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Varsinainen jäsen:

Mäkinen Heikki, pj.

Ranne Lea, vpj.

Harri Marja-Liisa

Holkko Ville

Riippi Heikki

Henkilökohtainen varajäsen:

Salminen Antti

Tuomela Aino

Halvars Raimo

Riiki Piia

Kinnari Raimo MJ

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Varsinainen jäsen:

Poti Sakari, pj.
Panttila Pekka, vpj.
Leppilahti Joni
Niemelä Marjo
Niemistö Jussi K
Riiki Piia
Tekoniemi Vilho
Viianen Hannele
Visuri Kaija

PERUSTURVALAUTAKUNTA

Varsinainen jäsen:

Visuri Kaija, pj.
Pihlajamaa Jyrki, vpj.
Leppilahti Mervi
Kinnari Raimo O
Knuutti Teemu
Lönn Jari
Niemi Minna
Pihlajamaa Maria
Vettenranta Riitta

SIVISTYS- JA VARHAISKASVATUSLAUTAKUNTA

Varsinainen jäsen:

Aro Erkki, pj.
Lämpsä Ritva, vpj.
Friman Tiina
Harju Jukka
Jänisoja Jukka
Lammi Kristiina
Rintala Vuokko
Pohjola Miika
Riski Anneli

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Varsinainen jäsen:

Ranta Jouko, pj.
Toikka Anna-Liisa vpj.
Kinnari Kari
Koivisto Asko
Viianen Sirpa-Liisa

Henkilökohtainen varajäsen:

Laakso Elina
Ranta Jouko
Rintamäki Markku
Friman Tiina
Viljanmaa Pentti
Kinnari Pirjo
Niemiaho Juha
Tuomisto Tuula
Perälä Jouko

Henkilökohtainen varajäsen:

Lämpsä Ritva
Latva-Nikkola Heikki
Wilamo Hanna
Kangasluoma Reija
Ylihärsilä Pauli
Nykänen Markku
Nurminen-Pohjola Paula
Rintala Vuokko
Korpela Heikki

Henkilökohtainen varajäsen:

Tarkkanen Heikki
Pohjavaara Saira
Korvola-Mäkinen Kirsi
Tekoniemi Vilho
Pihlajamaa Jyrki
Jaskari Kati
Malamo Pirkko
Havusela Elisa
Koivuniemi Arvo

Henkilökohtainen varajäsen:

1. Latvala Arvo
2. Asikkala Liisa
3. Kinnari Pirjo
4. Latvala Katri
5. Halvars Raimo

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Varsinainen jäsen:

Kamila Timo, pj.
Niemiaho Juha, vpj.
Havusela Elisa
Riiki Piia
Tarkkanen Heikki
Wilamo Hanna
Ylihärsilä Pauli

Henkilökohtainen varajäsen:

Peltokoski Lasse
Kalliomäki Matti
Tuokko Kati
Kinnari Pirjo
Kauppinen Seppo
Niemelä Marjo
Riippi Heikki

VAPAA-AIKALAUTAKUNTA

Varsinainen jäsen:

Harju Jukka, pj.
Mäkinen Heikki, vpj.
Alho Minna
Kinnari Pirjo
Piispanen Mika

Pohjavaara Saila
Raatikainen Olli

Henkilökohtainen varajäsen:

Tekoniemi Vilho
Lönnroos Toni
Korvola-Mäkinen Kirsi
Heininen Päivi
Panttila Pentti 13.7.2020 saakka
Panttila Pekka 28.9.2020 lähtien
Jänisoja Henna
Rätti Erno 16.11.2020 saakka
Somppi Lauri 16.11.2020 lähtien

Yleinen taloudellinen tilanne

Suomen bruttokansantuotteen arvioidaan supistuvan 3,3 % vuonna 2020. Suomalaisten kotitalouksien kokema työttömyysepävarmuus lisääntyi koronaviruspandemian alkuvaiheessa nopeasti. Pohja saavutettiin vuoden 2020 toukokuussa, jonka jälkeen on nähty hienoista toipumista. Talouskasvua sekä Suomessa että maailmalla tukee myös koronaelvytys. Keskuspankit pitävät korot matalina ja osto-ohjelmia jatketaan. Myös finanssipolitiikka on elvyttävää. Tämä on näkynyt vahvasti Suomessa viime vuonna. Julkiset investoinnit olivat kolmannella neljänneksellä jopa 15 prosentin kasvussa. Kokonaisuudessa investoinnit ovat kuitenkin laskeneet, sillä erityisesti yksityiset kone- ja laiteinvestoinnit ovat vähentyneet.

Koronakriisi on osunut taloudellisesti erityisesti nuoriin aikuisiin, jotka usein työskentelevät koronasta kärsineillä aloilla. Lisäksi monen nuoren kiinnittyminen työmarkkinoille on heikentynyt yritysten vähentäessä uusia rekrytointeja. Alle 30-vuotiaiden joukossa palkkasumman lasku olikin vuonna 2020 merkittävästi suurempi verrattuna vanhempaan 30–64-vuotiaiden ikäryhmään. Nuorilla palkkasumma laski toukokuussa 15 prosenttia, kun samaan aikaan vanhemman ikäryhmän kohdalla lasku oli vain 5 prosentin luokkaa. Vuoden 2020 loppupuolella alkaneen toisen tautiaallon vaikutus näyttää kuitenkin olevan tasaisempi. Koronakriisin taloudellisten iskujen epätasaisella jakautumisella on myös pidempiaikaisia vaikutuksia nuorten kiinnittymiseen työmarkkinoille.

Suomen työmarkkinat ovat toipuneet yllättävänkin nopeasti koronakriisistä, vaikka joulukuussa otettiin hieman takapakkia. Lomautettujen määrä laski nopeasti kevään jälkeen ja työllisyys nousi nopeasti kevään kuopasta koko syksyn. Vuoden lopulla lomautettuja oli kuitenkin edelleen noin 65 000 enemmän ja työllisiä noin 45 000 vähemmän kuin ennen koronakriisiä. Myös työttömyysaste oli koholla 1,5 prosenttiyksikköä 8,2 prosentissa. Erityisen positiivista on ollut se, että työvoiman määrä on noussut jo koronakriisiä edeltävän tason yli.

Koronan isku työmarkkinoille oli hyvin alakohtainen. Eniten kärsivät palvelualojen työlliset. Tämä näkyy myös korona-aikana työpaikkansa menettäneiden ikäjakaumassa ja työsuhdetyyppissä. Selvästi eniten laski nuorten työllisyys ja heidän työllisyytensä on myös palautunut hitaimmin. Samoin työpaikan menetys on koskenut ennen muuta osa-aikaisessa työsuhhteessa olleita. Vakituiset työsuhteet eivät korona-aikana vähentyneet.

Asuntomarkkinoiden myönteinen kehitys vuonna 2020 oli poikkeus negatiivisten talousuutisten joukossa. Myönteisestä kehityksestä kertoo esimerkiksi se, että asunnon ostoaikomukset ovat ennätyskorkealla tasolla koronaviruspandemiasta huolimatta. Osakeasuntojen hinnat nousivat ennakkotietojen mukaan koko maassa vuonna 2020 2,3 prosenttia. Aluetasolla asuntomarkkinoiden polarisaatio kuitenkin näkyy vahvana: kasvukeskuksissa hintojen kasvu on jatkunut, mutta osassa keskisuuria kaupunkeja hintakehitys on ollut heikompa.

Suhdannepolitiikan kannalta koronaviruspandemiaan on vastattu vahvasti raha- ja finanssipolitiikalla. Rahapolitiikan ollessa monessa maassa jo ennen koronaviruspandemiaa hyvin elvyttävää, lisätukea suhdannepolitiikkaan on tuonut valtioiden massiiviset koronaelvytyspaketit. Näillä toimenpiteillä on lievennetty koronaviruspandemian negatiivisia taloudellisia vaikutuksia.

Korot ovat pysyneet tukevasti negatiivisina euroalueella. Koronakriisin myötä markkinakorot lähtivät uudelleen laskuun ja asuntolainojen viitekorkona käytetty 12 kuukauden euribor-korko on

laskenut noin -0,5 prosenttiin. Uusien nostettujen asuntolainojen keskiporkko on pysytellyt noin 0,7 prosentissa jo yli vuoden.

Suomessa investointien kehitys oli vuonna 2020 euroalueeseen nähden suotuisaa. Ennakkotietojen mukaan myös asuinrakennusinvestoinnit laskivat vuoden 2020 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä vain vähän edellisvuoteen verrattuna. Voidaankin sanoa, että koronakriisin vaikutus rakentamiseen on ollut odotettua vähäisempi.

Kuntien talouden kehitys

Vuoden 2020 tilinpäätösarvioiden valossa kuntatalous vahvistui ennätysheikolta tasolta poikkeuksellisen hyviin lukemiin. Lähes kaikki manner-Suomen kunnat tekivät positiivisen tilinpäätöksen vuodelta 2020. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tulos oli 1,7 miljardia euroa ylijäämäinen. Vuosikatteen vahvistuivat kaikissa kuntakokoryhmissä, eikä syömävelkaa jouduttu ottamaan juuri lainkaan.

Kuntatalouden vahvistumista selittävät valtion myöntämät kertaluontoiset koronatuot ja kunnallisverojen odotettua parempi kehitys. Valtion kunnille osoittama koronatuki oli noin 3 miljardia euroa: valtionosuuskorotukset 1,6 mrd, verotulot 0,4 mrd ja valtionavustukset 1 mrd euroa. Vahvan tulokehityksen ohella menot kasvoivat maltillisesti, sillä koronatilanteen vuoksi useat kuntien toiminnot olivat suljettuina kevään ja syksyn aikana. Kunnissa nähtiin myös ennätysellinen määrä lomautuksia. Kunnat ja kuntayhtymät saivat koronan aiheuttamiin talousvaikeuksiin valtiolta tukea noin kolme miljardia euroa.

Ilman valtion koronatuotia kuntien syöksykierre olisi jatkunut. Koronatuot näyttävät tilinpäätösarvioiden perusteella kohdistuvan myös odotettua paremmin, sillä isoimpia tuloksia tehneiden kuntien joukossa oli monia Suomen suurimpia kaupunkeja. Vuonna 2020 Manner-Suomen kunnista negatiivisen tuloksen teki vain 27 kuntaa, kun edellisenä vuonna tulos oli alijäämäinen 223 kunnassa. Kaikkien vuonna 2020 negatiivisen tuloksen tehneiden kuntien tappiot jäivät muutamiiin miljooniin. Suurimmat kaupungit tekivät euromääräisesti suurimmat tilikauden tulokset.

Kuntien ja kuntayhtymien toimintakulut kasvoivat viime vuonna 2,0 prosenttia, verotulot 4,0 prosenttia ja valtionosuudet 27,2 prosenttia. Kuntien poikkeuksellisen vahvaa kunnallisveroa selittää muun muassa verokorttiuudistus, joka lykkäsi noin 350 miljoonaa euroa kunnallisveroa vuodelta 2019 vuoden 2020 puolelle. Yhteisöverotulojen romahdusta paikkaa yhteisöveron jako-osuuden korotus 10 prosenttiyksiköllä.

Kuntayhtymien tilanne oli kokonaisuutena heikko. Joissakin sairaanhoitopiireissä koronan talousvaikutukset näkyivät selvästi, mikä kiertynee jo piakkoin kunnille yhdeksi uudeksi koronaan liittyväksi menopaineeksi.

Vaikka kuntien tulot kasvoivat menoja vauhdikkaammin, investointien ja taloustilanteen epävarmuuden vuoksi kunnat ja kuntayhtymät joutuivat turvautumaan myös lisävelanottoon. Erilaisiin investointeihin, esimerkiksi koulujen ja sairaaloiden rakentamiseen, otettiin lainaa yhteensä 1,5 miljardia euroa.

Pitkällä aikavälillä koronan aiheuttamat kuntien lisäkustannukset ja tulojen menetykset saattavat hyvinkin ylittää valtion myöntämän tuen. Nyt syntynyt ylijäämä puskuroid näitä vaikutuksia. Koronakriisi on päällä eikä sen loppulaskua ole näkyvissä. Hyvästä talousvuodesta huolimatta ikääntyvä väestö ja muuttoliike edellyttävät kunnilta tulevaisuudessa mittavia sopeutustoimia. Väestörakenteen muutokset näkyvät vuosi vuodelta enemmän kuntien talousluvuissa.

Lähde: Kuntaliitto

Olellaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Maailmanlaajuinen koronaepidemia muutti elämän niin Laihialla kuin muuallakin vuonna 2020. Maaliskuun alkupuolella alkoi kantautua tietoa siitä, että epidemia on paljon pahempi, mitä kukaan oli osannut ajatella. Valtion hallitus teki monenlaisia poikkeuspäätöksiä ja koko Suomi suljettiin käytännössä kokonaan. Erilaisia koronaa käsitteleviä ryhmiä perustettiin alueille, sairaanhoitopiireihin ja kuntiin. Ohjeita ja suosituksia kuntiin tuli ministeriöistä, THL:stä, sairaanhoitopiiristä ja aluehallintoviranomaisilta. Ohjeet eivät aina olleet samansuuntaisia ja kunnille jäi tehtäväksi päättää, mitä ohjeita missäkin aikataulussa noudatetaan.

Myös Laihialla siirrettiin alkuvaiheessa kaikki koulut etäopetukseen ja suositettiin vahvasti, että vanhemmat ottaisivat varhaiskasvatuksessa olevat lapset kotiin. Monet vanhemmat tekivät siinä vaiheessa jo etätyötä, joten muutos oli mahdollinen. Vähän myöhemmin valtionhallinto teki päätöksen, että 1 – 3 –luokkalaiset sekä erityisen tuen oppilaat palasivat lähiopetukseen ja muut jatkoivat etäopetuksessa. Lisäksi koulujen keittiöt alkoivat jakaa kouluruokaa oppilaiden tekemien tilausten mukaan.

Laihialla suljettiin määräysten mukaisesti lähes kaikki kunnan yksiköt: mm uimahalli, kirjasto, nuorisotilat, monitoimihalli ja koulujen salit. Lisäksi kunnanviraston ovet suljettiin. Kotipalvelu alkoi toimia kolmesta eri toimipisteestä käsin, että yhden ryhmän sairastuminen ei halvaannuttaisi koko toimintaa. Kuntaan perustettiin uusia toimintoja, kuten vanhusten palvelupuhelin. Kaikkiin yli 70-vuotiaisiin laihialaisiin pyrittiin saamaan yhteys ja selvittämään, millainen heidän toimintakykynsä epidemia-aikana on. Koska suojavarusteita oli hankala saada, kuntaan perustettiin ryhmä, joka ompeli kankaisia suusuojia mm kotipalvelun käyttöön.

Henkilöstö jousti kevään epidemia-aikana todella paljon. Varhaiskasvatuksessa lapset olivat vähentyneet huomattavasti, joten useita henkilöitä siirtyi vahvistamaan kotipalvelun henkilöstöä. Vapaa-aikatoimen henkilöitä siirtyi teknisen toimen tehtäviin. Sijaisia ei käytetty, määräaikaisia työsuhteita ei jatkettu ja henkilöstö käytti pitämättömiä lomiam. Kevään aikana kunnassa pidettiin myös yhteistoimintaneuvottelut, joiden seurauksena kunnanhallitus teki lomautuspäätöksen. Ennen kuin lomautukset olisivat alkaneet, valtakunnallinen sulkutilanne päättyi, eikä kukaan lopulta ollut lomautettuna.

Toukokuun puolella välissä poikkeustilanteita alettiin purkaa. Oppilaat palasivat lähikouluun 14.5. ja samaan aikaan varhaiskasvatuksessa lapset palasivat hoitoon. Vanhempia ei laskutettu käyttämättömistä hoitopäivistä.

Syksyllä epidemia alkoi jälleen Suomessa lisääntyä, mutta Laihialla tilanne pysyi melko hyvin hallinnassa. Joitain luokkia siirrettiin karanteenin vuoksi etäopetukseen, mutta pääosin kunnan toiminnot pysyivät ennallaan.

Laihian kunnan asukasluku oli 7 999 vuonna 2020. Vähennystä edellisestä vuodesta oli 17 henkilöä.

Kunnan alkuperäinen talousarvio vuodelle 2020 oli 512 289 euroa. Talousarviota tarkistettiin erikoissairaanhoidon, vanhusten palveluasumisen ja lastensuojelun kustannuspaikoilla. Valtionosuuden määrään tehtiin 3 000 000 euron lisäys talousarvioon. Muutettu talousarvio oli 2 282 289 euroa. Tilikauden lopullinen toteuma oli 1 966 307 euroa. Tilinpäätöksen jälkeen kunnan kumulatiivinen alijäämä on 560 754 euroa. Vuoden 2021 talousarvion ylijäämä on 924 540 euroa ja sen jälkeen kumulatiivinen ylijäämä on 363 786 euroa. Mikäli vuoden 2021 talousarvio toteutuu, saavuttaa Laihian kunta Kuntalain säännöksen, että kumulatiivinen alijäämä on katettava vuoden 2021 loppuun mennessä. Etenkin sosiaali- ja terveydenhuollon menokehyyksen osalta on olemassa riski, että arvioidut menoarviot eivät riitä. Tämän takia on keskeistä, että kaikki jo päätetyt talouden tasapainotuskeinot toteutuvat täysimääräisesti.

Toimintatuotot nousivat edelliseen vuoteen verrattuna noin 130 000 euroa. Nousuun vaikutti eniten Valtiokonttorin korvaaman sotilasvammalain mukaiset korvaukset. Useita sotiemme veteraaneja on tehostetussa palveluasumisessa, jonka kustannuksia Valtiokonttori korvaa kunnille. Lisäksi metsänhoidollisten hakkuiden seurauksena kunta sai puutuottoja noin 84 000 euroa. Toisaalta varhaiskasvatusmaksut vähenivät noin 195 000 euroa, koska lapset olivat koronaepidemian takia keväällä kotona pitkiä aikoja. Kotipalvelumaksut vähenivät noin 54 000 euroa koronatilanteen seurauksena.

Toimintakulut kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna noin 1 450 000 euroa. Suurin kasvu oli erikoissairaanhoidon (473 955 euroa), vanhusten palveluasumisen (806 990 euroa) ja vammaispalvelun (115 257 euroa) kustannuspaikoilla. Positiivista oli, että henkilöstökustannukset kasvoivat vain noin 25 000 euroa. Kasvu oli niukkaa siitä huolimatta, että 1.8.2020 voimaan tuli 1,22 % TES-korotus ja heinäkuussa maksetut lomarahat palasivat Kiky-sopimuksen jälkeen ennalleen eli nousivat 30 %. Keväällä olleen koronasulun seurauksena määräaikaisten ja sijaisten palkkakustannukset laskivat noin 560 000 euroa. Keväällä tapahtuneiden laajojen sulkutoimenpiteiden seurauksena kustannussäästöjä tuli lämmitys-, sähkö-, vesi- ja elintarvikekustannuksissa. Toisaalta lisäkustannuksia aiheuttivat suojautumistarvikkeet ja siivouskustannukset.

Keväällä, kun koronaepidemia oli pahimmillaan, verotuloennusteet olivat todella matalat. Huhtikuun ennusteen mukaan verotulo olisi jäänyt noin 2,2 miljoonaa euroa talousarviosta. Vuoden aikana arvio koheni ja lopullinen verotulo oli 31 291 242,19 euroa ja jäi talousarviosta noin 580 000 euroa. Vuonna 2020 kiinteistöverotuksen joustava valmistuminen aiheutti sen, että loppuvuonna kerättyjä kiinteistöveroja ei ehditty tilittää kunnille kyseisen vuoden aikana. Arvion mukaan noin 10 % kiinteistöveron tuotosta siirtyi tilitettäväksi helmikuussa 2021.

Talousarviossa valtionosuus oli 16 060 969 euroa. Epidemian keväällä alettua maan hallitus teki päätöksen, että yritykset voivat hakea lykkäystä veronmaksuun. Vastaavasti kunnille myönnettiin valtionosuuden korvaus lykkäytyvistä yhteisöverotuotoista. Koronatilanteen loppukeväästä

parannuttua todettiin, että yritykset eivät olleet hakeneet lykkäystä niin paljon, mihin oli varauduttu. Laihian saama korvaus lykkääntyneistä yhteisöveroista oli 153 309 euroa. Sama summa vähennetään vuoden 2021 valtionosuudesta. Maan hallitus teki kaikkiaan seitsemän lisätalousarviota, joissa osassa myös kunnille myönnettiin lisää valtionosuutta. Laihian osuus näistä oli noin 2,4 miljoonaa euroa. Lisäksi kunta haki ja sai Valtiovarainministeriöltä harkinnanvaraista valtionosuutta 800 000 euroa. Lopullinen valtionosuus oli 19 272 517 euroa ja ylitti talousarvion noin 3,2 miljoonalla eurolla.

Kunnan toimintakate nousi noin 2,9 %. Vuosikate oli 4 039 173 euroa. Poistot olivat 2 056 070 euroa. Nettoinvestoinnit olivat 1 576 078,95 euroa.

Kunnan lainamäärä vuoden 2020 lopussa oli 29 865 021 euroa eli noin 3 734 euroa asukasta kohden, kun se vuotta aiemmin oli 4 064 euroa. Vuoden aikana uutta talousarviolainaa ei nostettu, koska valtionosuuden lisäys kattoi investointikustannukset. Kunnanvaltuusto teki huhtikuun kokouksessa päätöksen tilapäislainan ylärajan korottamisesta 15,0 miljoonaan euroon. Aiempi yläraja oli 10,0 miljoonaa euroa. Korotuksella varauduttiin epidemian seurauksena mahdollisesti kovasti alentuviin verotuottoihin. Näin ei kuitenkaan tapahtunut ja nostetun tilapäislainan määrä pysyi ennallaan.

2020	Laihia	Ennakkotiedot kunnat keskimäärin
Toimintakulut	2,9 %	2,0 %
• Palkat ja palkkiot	0,3 %	1,0 %
• Henkilösivukulut	-0,5 %	1,6 %
• Palveluiden ostot	2,5 %	0,0 %
• Sairaanhoidopiirin kust.	4,3 %	3,3 %
• Aineet ja tarvikkeet	-9,9 %	8,3 %
Verotulo	1,8 %	4,0 %
Valtionosuus	23,6 %	27,2 %
Vuosikate	256,4 %	97,1 %
Investoinnit	-40,9 %	5,0 %

Kunnanhallitus teki kokouksessaan 8.6.2020 päätöksen aloittaa kunnan koko henkilöstöä koskevat tuotannollisiin ja taloudellisiin syihin perustuvat yhteistoimintaneuvottelut. Neuvotteluja käytiin kesän aikana ja kunnanhallitus teki kokouksessaan 21.9.2020 päätöksen neuvottelujen tulosten perusteella. Useiden erilaisten toimenpiteiden lisäksi kunnanhallitus teki päätöksen 100 000 euron henkilöstösäästöistä vuosien 2020 – 2021 aikana. Säästö oli tarkoitus saada kokoon sekä vapaaehtoisin säästötoimin, ja jos ne eivät onnistu, mahdollisesti lomautuksen avulla. Osa henkilöstöstä sitoutui vapaaehtoisin säästötoimiin. Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 25.1.2021 että ne henkilöt, jotka eivät olleet sitoutuneet vapaaehtoisin säästötoimiin, lomautetaan kolmeksi päiväksi vuoden 2021 aikana. Päätöksestä on tehty oikaisuvaatimuksia, jotka hylättiin kunnanhallituksen kokouksessa 22.3.2021. Tämä päätös ei ole vielä lainvoimainen.

Valtakunnallisen sote-suunnitelman kaaduttua vuonna 2019, Pohjanmaan alueen kunnat lähtivät Vaasan sairaanhoidopiirin vetämänä suunnittelemaan vapaaehtoisen kuntayhtymän perustamista. Joulukuussa 2019 jokaisen kunnan tuli hyväksyä tai hylätä Pohjanmaan Hyvinvointikuntayhtymän

perussopimus. Laihian kunnanvaltuusto hyväksyi sopimuksen kokouksessaan 16.12.2019. Näin tekivät myös muut Pohjanmaan alueen kunnat ja Vaasan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä lakkasi 31.12.2020 ja uusi kuntayhtymä jatkoi sen toimintaa. Uuteen kuntayhtymään voidaan keskittää erikoissairaanhoidon lisäksi myös muut sote-palvelut. Kunnanvaltuusto teki kokouksessaan 15.6.2020 päätöksen, että Laihian kunnan kaikki sote-palvelut siirretään Hyvinvointikuntayhtymän järjestettäväksi. Rahoitusvastuu palveluista säilyy kunnilla.

Maan hallitus valmistelee koko maan kattavaa sote-uudistusta tapahtuvaksi lähivuosina. Kunnalla on sote-kiinteistöistä omistuksessa enää terveyskeskusrakennus.

Kunnanvaltuusto teki kokouksessaan 15.6.2020 päätöksen kunnan toimielinorganisaation muuttamisesta. Tekninen- ja rakennus- ja ympäristölautakunta yhdistetään ja sen alle perustetaan ympäristöjaosto. Uusi hyvinvointilautakunta perustetaan ja se vastaa jatkossa perusturvalautakunnan, vapaa-aikalautakunnan ja kirjastotoimen asioista. Sivistyslautakunta jatkaa koulutoimen ja varhaiskasvatuksen päätösten tekoa. Näiden lisäksi konserni- ja elinvoimajaosto yhdistetään, samoin metsä- ja maanostotoimikunta. Koulujen johtokunnat lakkautetaan. Uuden toimielinorganisaation oli tarkoitus astua voimaan uuden kunnanvaltuuston kanssa samaan aikaan 1.6.2021. Hallintosääntö on päivitetty vastaamaan uutta organisaatiota ja sen oli tarkoitus tulla voimaan myös 1.6. Kevään koronatilanteen takia kuntavaaleja siirretään ja uudet valtuustot aloittavat toimintansa mahdollisesti 1.9.2021. Näin ollen myös uuden toimielinorganisaation aloituksen siirtyminen on kunnanvaltuuston päätettävänä 22.3.2021.

Kunnanvaltuusto teki kokouksessaan 14.12.2020 päätöksen siirtää Siskontien asunnot apporttisiirtona tytäryhtiölleen KOY Laihian Vuokratalot Oy:lle. Siirtosumma oli 839 000 euroa. Päätös tuli lainvoimaiseksi niin myöhään, että asuntojen luovutus tapahtui 25.1.2021 ja vaikuttaa tilikauteen 2021.

Työ- ja elinkeinoministeriö päätti kevään koronaepidemian seurauksena, että kunnan toimivat omissa kunnissaan toimiville yksityisyrityksille kohdistettujen tukien jakajana. Pohjanmaan alueella päätösprosessi tehtiin hyvässä yhteistyössä VASEK:n kanssa. Kriteerit täyttävä yksityisyrityksellä teki tukihakemuksen VASEK:n ohjelmaan. VASEK:n yritysneuvojat kävivät läpi toimitetut dokumentit ja joko puolsivat tai eivät puoltaneet hakemusta. Sen jälkeen hakemukset tulivat kuntaan, jossa niistä tehtiin sopimukset. Laihialla 2 000 euron yksityisyrityksien tuki sai 48 yrittäjää, yhteensä 96 000 euroa. Evättyjä hakemuksia oli 4 kappaletta.

Alkuvuonna 2021 koronaepidemia on lähtenyt uudelleen leviämään ja Suomessa on tehty uusia rajoitus- ja sulkupäätöksiä. Laihialla yläkoulun ja lukion oppilaat siirtyivät etäopetukseen 8. – 28.3. Myös muita rajoitustoimia joudutaan tarkastelemaan tiiviisti. Kuntavaalien siirto tehtiin aivan loppumetreillä, eivätkä uudet vaalilait ole vielä voimassa. Vaaleja joudutaan valmistelemaan vanhojen lakien mukaan, kunnes uudet saadaan voimaan.

KUNNAN HENKILÖSTÖ

Laihian kunnan henkilöstö

Vakinainen henkilöstö 31.12.	2020	2019
Yleishallinto	10,5	10,5
Sosiaali- ja terveystoimi	44,7	41,7
Opetus, varhaiskasvatus ja vapaa-aika	214,5	213,1
Yhdyskuntapalvelut	40,3	40,5
Liiketoiminta	1,0	0,5

Mukana vakinainen henkilöstö siten, että osa-aikaisilla on huomioitu työaikaprosentti.

Tilikaudella maksettiin palkkoja yhteensä 12 987 658 euroa, palkkioita 10 654 euroa ja luottamustoimipalkkioita 117 694 euroa. Kunnalle maksetut henkilöstökorvaukset olivat 222 491 euroa. Palkat ja palkkiot yhteensä olivat 12 893 514 euroa.

Laihian kunnan tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 12.2.2018. Yhteistyötoimikunta on päivittänyt suunnitelmaa marraskuussa 2020.

Laihian kunta vaihtoi työterveyshuollon palveluntuottajan 1.1.2019. Aiemmin kunnan työterveydenhuolto hankittiin Vaasan kaupungin aluetyöterveydestä. Kilpailutuksen myötä palveluntoimittajaksi valikoitui Pihlajalinna Terveys Oy. Sopimus kattaa laajasti sekä ennaltaehkäisevän terveydenhuollon että sairauden hoidon. Vuoden aikana uuden palveluntuottajan kanssa käytiin useita yhteistyöneuvotteluja, joissa kehitettiin yhteistyötä ja palvelun laatua.

TILIVELVOLLISET VIRANHALTIJAT

Rikala Juha	kunnanjohtaja
Alamylläri Sinikka	talousjohtaja
Happonen Hannu	perusturvajohtaja 9.9.2020 saakka
Kiukkonen Sami	sivistys- ja vapaa-ajanjohtaja
Mansikka-aho Jari	tekninen johtaja

Kunnan hallintosäännön 58 § D-kohdan mukaisesti perusturvajohtajan ollessa estynyt, toimii esittelijänä johtava sosiaalityöntekijä. Johtavana sosiaalityöntekijänä on toiminut Anneli Riski.

YMPÄRISTÖASIAT

Laihian ympäristötoimesta vastaa rakennus- ja ympäristölautakunta. Ympäristötoimi edistää elinympäristön terveellisyyttä ja viihtyisyyttä sekä luonnon ekologista monimuotoisuutta ja kestävästä kehitystä. Ympäristötoimen tehtävänä on tuottaa viranomaispalvelut sekä palvelut elinympäristön kehittämiseen mahdollisimman kustannustehokkaasti ja laadukkaasti.

Laihian kunnasta on tehty pohjavesien suojelusuunnitelma. Suunnitelman tarkoituksena on turvata pohjaveden hyvä laatu ja saanti alueen vedenottamoilta jatkossakin. Suunnitelmassa on määritetty pohjavettä uhkaavat riskitoiminnot alueilla ja annettu toimenpideohjeita niitä koskien. Suojelusuunnitelmaan on koottu myös yleisiä ohjeita mm. maanviljelyyn, rakentamiseen ja uusien toimintojen sijoittamiseen liittyen. Tarkoitus on kerätä pohjavesialueita koskevat päivitettyt tiedot ja kartat yhteen helposti käsiteltäväksi kokonaisuudeksi. Vesilaitokselle on yhteistyössä Poronkankaanveden kanssa tehty Water Safety Plan (WSP) -työkalulla talousveden laadun riskien arvioinnin ja hallinnan selvitys 2019.

Kunnassa aloitettiin vuonna 2017 suunnitelmat jätevedenpuhdistamon uusimisesta. Vuoden 2018 aikana saneeraus valmistui. Uusi hyötykäyttöasema avattiin syksyllä 2018.

Laihian Isonkylän kaatopaikalla on Länsi-Suomen ympäristökeskuksen 2.8.1999 myöntämät ympäristöluvut dnro:t 0896Y0608-121 ja 0896Y0518-121 kaatopaikalle ja lietteen kompostoinnille kaatopaikalla. Ympäristöluvan määräyksen nro 21 mukaan lietteiden vastaanotto kaatopaikalla kompostointia varten tulee loppua viimeistään siinä vaiheessa, kun kaatopaikalle ei oteta enää vastaan jätteitä, kuitenkin viimeistään 31.12.2001. Kompostointialue tulee maisemoida ja kompostoitu massa tulee poistaa kompostointialueelta viimeistään kahden vuoden kuluessa siitä, kun kaatopaikalle ei enää oteta vastaan jätteitä. Isonkylän kaatopaikan ympäristöluvan mukaisten pintarakenteiden rakentaminen on aloitettu vuonna 2003. Isonkylän kaatopaikka ei ole mukana suljettujen kaatopaikkojen yhteistarkkailussa. Kaatopaikalla on suoritettu erillistä kuormitustarkkailua, josta on raportoitu vuosittain. Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on yhdyskuntajätteen kaatopaikkojen valvontaviranomaisena tarkastanut Isonkylän kaatopaikan 23.6.2020 ja 19.8.2020. Tarkastuskäynnin 19.8.2020 yhteydessä sovittiin kaatopaikan ja maankaatopaikan pinnantasauksesta sekä vanhan lietealtaan peittämisestä 26.2.2021 mennessä. Tekninen toimi on teettänyt kaatopaikan pinnan tasauksesta suunnitelman Aluetaito Oy:llä. Suunnitelma on kommentoilla ELY-keskuksessa. Kaatopaikan pinnan tasaaminen tehdään siten, että alueen niitto on mahdollista toteuttaa koneellisesti.

Laihian kunnan uusitut jätehuoltomääräykset on hyväksytty kunnanvaltuustossa 2.5.2016.

MUUT EI-TALOUDELLISET ASIAT

Laihian kunnan johtamisen käsikirjassa on kuvattu hyvä hallintotapa ja toiminnan eettisyys. Laihian kuntakonsernin päätöksenteossa ja toiminnoissa noudatetaan hyvän hallinnon oikeusperiaatteita ja johtamismenettelyitä sekä eettisiä periaatteita. Luottamushenkilöiden, viranhaltijoiden ja työsuhteisten työntekijöiden tulee toimia vastuullisesti sekä hyvän hallintotavan mukaisesti. Hallinnossa asioivia ja asiakkaita kohdellaan tasapuolisesti sekä toimivaltaa käytetään yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Kuntalaisten, asiakkaiden ja eri sidosryhmien asianmukainen kohtelu edellyttää, että henkilöstö toimii hyvän hallintotavan mukaisesti ja tuntee sääntöjen ja ohjeiden lisäksi olennaiset toimintaa ohjaavat normit.

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt 12.2.2018 Laihian kunnan tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman. Suunnitelmassa todetaan, että vuoden 2015 voimaan tulleen yhdenvertaisuuslain 1 § mukaan lain tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä

syrijintää sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa. Yhdenvertaisuussuunnitelman tavoitteena on parantaa organisaation toiminnan yhdenvertaisuutta. Tavoitteen kannalta keskeisiä kehittämisalueita ovat syrjinnän tunnistaminen ja siihen puuttuminen, toiminnan ja käytäntöjen yhdenvertaisuusvaikutusten arviointi ja yhdenvertaisuutta edistävien toimenpiteiden toteuttaminen sekä osallisuuden lisääminen.

ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Laihian kunnan suurin haaste on edelleen kumulatiivisen alijäämän kattaminen kuluvan tilikauden aikana. Tilinpäätöksen 2020 jälkeen kumulatiivinen alijäämä on 560 754 euroa. Vuoden 2021 talousarvion ylijäämä on 924 540 euroa ja sen jälkeen kumulatiivinen ylijäämä on 363 786 euroa. Mikäli vuoden 2021 talousarvio toteutuu, saavuttaa Laihian kunta Kuntalain säännöksen, että kumulatiivinen alijäämä on katettava vuoden 2021 loppuun mennessä.

Kevään koronatilanteen takia kuntavaaleja siirretään ja uudet valtuustot aloittavat toimintansa mahdollisesti 1.9.2021. Kuntavaalien siirto tehtiin aivan loppumetreillä, eivätkä uudet vaalilait ole vielä voimassa. Vaaleja joudutaan valmistelemaan vanhojen lakien mukaan, kunnes uudet lait saadaan voimaan.

Kunnanvaltuusto teki kokouksessaan 15.6.2020 päätöksen kunnan toimielinorganisaation muuttamisesta. Tekninen- ja rakennus- ja ympäristölautakunta yhdistetään ja sen alle perustetaan ympäristöjaosto. Uusi hyvinvointilautakunta perustetaan ja se vastaa jatkossa perusturvalautakunnan, vapaa-aikalautakunnan ja kirjastotoimen asioista. Sivistyslautakunta jatkaa koulutoimen ja varhaiskasvatuksen päätösten tekoa. Näiden lisäksi konserni- ja elinvoimajaosto yhdistetään, samoin metsä- ja maanostotoimikunta. Koulujen johtokunnat lakkautetaan. Uuden toimielinorganisaation oli tarkoitus astua voimaan uuden kunnanvaltuuston kanssa samaan aikaan 1.6.2021. Hallintosääntö on päivitetty vastaamaan uutta organisaatiota ja sen oli tarkoitus tulla voimaan samaan aikaan. Kuntavaalien siirron vuoksi toimielinorganisaation aloitusajankohtaa on siirrettävä.

Alkuvuoden 2021 aikana Pohjanmaan alueen kunnissa valmistelu sote-toimintojen siirrosta Pohjanmaan Hyvinvointikuntayhtymään kiihtyi. Laihian kunnastakin on useita henkilöitä erilaisissa työryhmissä. Monenlaista raportointia ja ennakoitua joudutaan vuoden aikana tekemään, että aloitusvaihe 1.1.2022 sujuisi mahdollisimman jouhevasti. On aivan selvää, että kunnan ja kuntayhtymän organisaatioiden toiminnat eivät ole täysin erillään aloitusvaiheessa, vaan siirtovaihe tulee kestämään pitkään.

Kunta-alan työehtosopimusten mukaisesti 1.4.2021 tulee voimaan TES-korotus, joka on OVTES:ssä 0,72 %, KVTES:ssä ja TSTES:ssä 1,0 %. Lisäksi tulevat jaettavaksi paikallinen järjestelyerä 0,8 %. Yhteensä nämä korotukset aiheuttavat noin 220 000 euron kustannuslisäyksen vuoden 2021 aikana.

Isoja kustannuspaineita tulevan aiheuttamaan perusturvan alaiset toiminnot. Viimeisten vuosien aikana erityisesti vanhusten palveluasumisen ja erikoissairaanhoidon kustannukset ovat kasvaneet voimakkaasti. Tulevaisuudessa Laihian väestö tulee ikääntymään, joten nämä paineet eivät varmaankaan hellitä.

Talousarviossa 2021 on hyväksytty investointien nettomääräksi 2 121 800 euroa. Talousarviolainaa nostetaan 2 000 000 euroa.

ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA

Riskienhallinta

Kunnanvaltuusto hyväksyi 17.6.2013 Laihian johtamisen käsikirjan. Käsikirjassa kuvataan Laihian kuntakonsernin johtamisjärjestelmä sekä siihen sisältyvät sisäisen valvonnan, kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ja tuloksellisuuden arvioinnin menettelyt.

Valmiussuunnittelu on osa varautumista eri häiriötilanteisiin. Kunnalla on velvollisuus huolehtia alueensa ja kuntalaisten hyvinvoinnista kaikissa olosuhteissa. Laihia osallistui tammikuussa LSSAVI:n organisoimaan maakuntien valmiusseminaariin.

Pohjanmaan pelastuslaitoksen kuntatoimijoiden yhteystietokartoitukseen on päivitetty Laihian tiedot. VIRVE-päätelaitteet ovat käytössä sosiaaliosastolla ja terveysasemalla. Turvallisuussuunnitelma on tehty. Valmiussuunnitelma on valmiina lukuun ottamatta osastokohtaisten toimintakorttien liitteitä.

Covid19-pandemian aiheuttaman ikääntyneiden kotikaranteenin vuoksi kunnan ja seurakunnan työntekijöistä koottu ryhmä kartoitti keväällä kaikki yli 70-vuotiaat kotona asuvat ja tilanteen mukaan tarvitseville järjestettiin kauppa-, asiointi- ja muuta apua, jota antoivat Vapepa ja vapaaehtoisiksi ilmoittautuneet.

Toiminnalliset riskit

Kiinteistöihin liittyviä riskitekijöitä on pyritty pienentämään suuntaamalla resursseja ennaltaehkäisevään toimintaan. Tästä esimerkkinä on kiinteistöpäällikön viran perustaminen vuonna 2012 sekä kiinteistönhoidon siirtäminen kunnan omaksi toiminnaksi. Ajankohtaisia kiinteistöjen sisäilmaan liittyviä riskejä käsittelemään on perustettu sisäilmatyöryhmä.

Kunnan kouluissa on tehty edeltävien vuosien aikana mittavia remontteja, joilla on poistettu esiin tulleita sisäilmaongelmia. Sisäilmaremontteja ohjaamaan on kunnanhallitus perustanut sisäilmatyöryhmän. Remontteja on tehty sisäilma-asiantuntijoiden tekemien tutkimusten mukaisesti. Sisäilmaremonttien tarkoituksena on ollut taata henkilökunnalle ja oppilaille terveellinen ja turvallinen työympäristö. Remonteilla on myös jatkettu rakennusten elinkaarta. Tällä hetkellä näyttää siltä, että kouluihin tehdyt sisäilmaremontit ovat onnistuneet, koska rakennusten käyttäjissä on oireita tunnistavia tällä hetkellä vähän.

Henkilöstöön liittyviä riskejä on pyritty pienentämään nostamalla yhdeksi kärkitavoitteeksi työhyvinvointi. Konkreettisena toimenpiteenä toimii kunnassa käyttöön otettu työkyvyn tukemisen malli. Malli päivitettiin vuonna 2016 ja uusi päivitys on tarkoitus tehdä vuonna 2021. Vuoden 2016 aikana kaikki silloin esimiestehtävissä olevat henkilöt osallistuivat Vaasan kaupungin ja Laihian kunnan yhteiseen esimiespassikoulutukseen. Tällä pyrittiin parantamaan esimiestyötä. Työterveyshuollon palvelut kilpailutettiin vuoden 2018 aikana. 1.1.2019 alkaen työterveyspalvelut on hankittu uudelta palveluntuottajalta. Muutos on näkynyt saatavuuden ja asiakastytytyväisyyden

parantumisena. Vuoden 2020 alussa kunnassa aloitti työnsä henkilöstöpäällikkö. Hänen myötäan panostukset henkilöstöön ovat kohentuneet merkittävästi. Esimiehille järjestettiin työelämän muutokseen valmistava valmennus. Seuraavina vuosina valmennus on tarkoitus laajentaa myös muille ammattiryhmille.

Toimintaympäristön ja palvelutuotannon muutoksiin liittyviä riskejä pyritään hallitsemaan strategiaan kirjatusti palvelutarpeiden ennakoimisella ja suunnittelulla. Maakunta-sote – uudistukseen liittyvät epävarmuustekijät ovat rasittaneet kuntien varautumista tulevaisuuteen huomattavasti. Tämä toi erityisiä haasteita tilanteessa, jossa kunta luopui palveluasumisen tuottamisesta ja siirtyi palvelusetelimalliin. Laihian kunnanvaltuusto hyväksyi Pohjanmaan Hyvinvointikuntayhtymän perussopimuksen muutoksen kokouksessaan 16.12.2019. Kuntayhtymä aloitti toimintansa 1.1.2021. Samalla Vaasan sairaanhoitopiirin perussopimus siirtyi historiaan. Lisäksi kunnanvaltuusto teki kokouksessaan 15.6.2020 päätöksen, että kunnan kaikki sosiaali- ja terveystoiminta siirrettään kuntayhtymän toiminnaksi 1.1.2022 alkaen.

Varhaiskasvatuksessa on otettu käyttöön päiväkotitoiminnan palveluseteli. Tällä hetkellä kunnassa ei ole yhtäkään yksityistä päiväkotia, johon vanhemmat voisivat varata hoitopaikkoja palvelusetelillä.

Keskeisenä riskitekijänä on yhä nostettava esiin valtion toiminnan aikaansaama toiminnallinen ja taloudellinen epävarmuus. Rahoitusperiaatteen, jonka mukaisesti valtion on huolehdittava kuntien lakisääteisten tehtävien rahoituksesta, vaarantaminen valtionosuusleikkauksilla sekä tehtävänjakomuutoksilla muodostavat kuntien toimintaa merkittävästi rasittavan yhtälön.

Rahoitusriskit

Kunnan lainakanta koostuu pitkäaikaisista kiinteä- ja vaihtuvakorkoisista talousarviolainoista sekä lyhytaikaisista kuntatodistuksista. Kunnan kokonaislainamäärä on viime vuosina kasvanut mittavista investoinneista johtuen, mutta rahoitukseen ei tällä hetkellä sisälly oleellisia riskejä. Valtuusto teki kokouksessaan 27.4.2020 päätöksen kuntatodistusten maksimimäärän nostamisesta 15 miljoonaan euroon. Nostolla varauduttiin koronaepidemiasta mahdollisesti aiheutuviin likviditeettiongelmiin.

Vuodenvaihteessa kunnan lainoista oli pitkäaikaisia lainoja 69,9 % ja lyhytaikaisia kuntatodistuksia 30,1 %. Kiinteäkorkoisten lainojen osuus pitkäaikaisista lainoista oli 58,3 % ja muuttuvakorkoisten osuus 41,7 %. Kunnan lainamäärä lisääntyy edelleen tulevina vuosina ja mahdollisiin korkoriskeihin on syytä varautua pitämällä jatkossakin kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten lainojen suhde tasaisena.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskeihin on varauduttu vakuuttamalla mm. kiinteistöjen palovahinkojen, liikennevahinkojen ja vastuuvahinkojen varalta. Kunnan vakuutusurva tarkistettiin kilpailutuksen yhteydessä vuonna 2018. Kunnan vakuutukset ovat Pohjola-yhtiössä. Vakuutusasioissa kunta käyttää meklaripalveluja. Kunta käytti vahinkovakuutuksiin vuonna 2020 noin 43 526 euroa.

Kiinteistöriskit

Kunta myi vanhusten ja vammaisten palveluasumisen kiinteistöt Pihlajalinna Terveys Oy:lle vuonna 2018. Myyntihintana oli rakennusten tasearvo. Paloaseman ja yritystalojen kiinteistöt myytiin KOY

Laihian Vuokrataloille ja biolaitoksen kiinteistö siirrettiin apporttiluovutuksena Laihian Nuuka Lämpö Oy:lle vuonna 2019. Valtuusto teki kokouksessaan 14.12.2020 päätöksen siirtää Siskontien asuntorakennukset KOY Laihian Vuokratalo Oy:lle. Päätös sai lainvoiman siten, että hallintaoikeus siirtyi 25.1.2021. Sote-kiinteistöistä kunnan omistuksessa on edelleen terveyskeskuksen kiinteistö, mutta sen ei voi katsoa muodostavan tällä hetkellä merkittävää kiinteistöriskiä.

Koulukiinteistöissä on viime vuosina tehty mittavia sisäilmaan liittyviä saneerauksia, joten niiden kiinteistöriskit on saatu pienenemään. Muissa kiinteistöissä mahdollisesti piilevät korjaustarpeet voivat aiheuttaa riskejä.

Ympäristöriskit

Kunta on yhdessä ELY-keskuksen ja Ramboll Oy:n kanssa tehnyt Isokankaan ja Lapinmäen pohjavesialueiden geologisen rakenneselvityksen ja pohjavesialueiden rajausten tarkistamisen. Selvityksessä selvitettiin kunnan ampumaradan alueella osittain olevan pohjavesialueen rakenne ja tarkka sijainti. Selvityksen perusteella Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on päivittänyt pohjavesialueet uudelleen. Uudelleen päivityksen jälkeen ampumarata jäi pohjavesialueen ulkopuolelle.

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on yhdyskuntajätteen kaatopaikkojen valvontaviranomaisena tarkastanut Laihian kunnan Isonkylän kaatopaikan 23.6.2020 ja 19.8.2020. Tarkastuskäynnin 19.8.2020 yhteydessä sovittiin kaatopaikan ja maankaatopaikan pinnantasauksesta sekä vanhan lietealtaan peittämisestä 26.2.2021 mennessä. Tekninen toimi on teettänyt kaatopaikan pinnan tasauksesta suunnitelman Aluetaito Oy:llä. Suunnitelma on kommentoilla ELY-keskuksessa. Kaatopaikan pinnan tasaaminen tehdään siten, että alueen niitto on mahdollista toteuttaa koneellisesti.

Katais Grönsaker Ab:n konkurssipesän omistuksessa on kiinteistöt Kupparlan kylässä. Alueella olevissa rakennuksissa ja rakennelmissa on todettu puutteita. Lisäksi kohteessa tapahtuneessa öljyvahingossa 8.3.2018 raskasta polttoöljyä on päässyt valumaan lämpölaitoksen lattialle. Vuoden 2018 aikaisessa kunnostustyössä polttoöljyllä pilaantunutta maata on toimitettu jätteenkäsittelyyn yhteensä 82 120 kg sekä öljyistä betonia 11 780 kg. Öljyvahingon jälkitorjunnan ja kunnostuksen valvojana on toiminut Ramboll Finland Oy. Rakennus- ja ympäristölautakunta tarkkailee alueen sekä alueella sijaitsevien rakennusten ja rakennelmien kuntoa.

Muut riskit

Vuoden 2015 aikana aloitettiin tutkinta palveluntuottajan toiminnasta ja laskutuksesta. Kyseisen palveluntuottajan osalta prosessia ei ole vielä saatu päätökseen. Riskinä voi olla se, että kyseinen prosessi vielä jatkuu ja johtaa ennakoimattomiin menoihin.

Rakennusliike Mi&Re Oy toimi pääurakoitsijana Rauhalan koulun rakentamisessa. Yhtiö asetettiin konkurssiin vuonna 2019 sen jälkeen, kun koulu oli luovutettu kunnalle. Konkurssimenettely on edelleen kesken ja kunta on valvonut menettelyssä etujaan. Yhtiön konkurssista johtuen kunnan saamiset rakennustyön viivästyssakkoina sekä pienten viimeistelytyöiden ja takuuajan korjauksien osalta saattavat aiheuttaa taloudellisia menetyksiä.

SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Laihian kunnan Johtamisen käsikirjassa kuvataan kuntakonsernin johtamisjärjestelmä sekä siihen sisältyvät sisäisen valvonnan, kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ja tuloksellisuuden arvioinnin menettelyt. Johtamisjärjestelmällä tarkoitetaan yhteisesti määriteltyjä ja noudatettavia

- johtamisen ja riskienhallinnan
- toiminnan ja talouden suunnittelun
- päätöksenteon sekä
- seurannan ja arvioinnin menettelyitä.

Johtamisen käsikirja perustuu kuntia ohjaavaan lainsäädäntöön, kunnan hallintosääntöön ja johtosääntöihin, suunnitelma-asiakirjoihin sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan standardeihin. Johtamisen käsikirja muodostuu nyt käsillä olevasta asiakirjasta sekä siihen liittyvistä järjestelmän toimeenpanon asiakirjoista.

Johtamisjärjestelmään, sen eri toimijoiden vastuisiin ja järjestelmän osa-alueisiin on integroitu menettelyt, joilla varmennetaan osana toiminnan johtamis- ja ohjausprosesseja sekä päätöksentekoa riskien hallinta ja sisäisen valvonnan asianmukainen järjestäminen. Järjestelmän toimeenpanemiseksi on Johtamisen käsikirjan liitteeksi laadittu lomakkeita, joilla käytännössä varmennetaan käsikirjan mukaisten menettelyiden tosiasiallinen toteutuminen.

Johtamisjärjestelmän jatkuvaksi kehittämiseksi johtamisen, ohjauksen, päätöksenteon, seurannan ja arvioinnin prosesseista vastaavat kunnanjohtajan nimeämät prosessinomistajat. Heidän vastuullaan on yhteisesti noudatettavien toimintatapojen ohjeistaminen, niihin sisältyvät vaikutusten ja riskien ennakoarvioinnin, hallinnan sekä valvonnan ja prosessien arvioinnin toimeenpanon menettelytavat.

Johtamisjärjestelmän keskeinen tavoite on saada konsernijohdolle ja tilivelvollisille toimijoille riittävä varmuus kuntakonsernin:

- toiminnan vaikuttavuudesta ja taloudellisuudesta
- toiminnan lainmukaisuudesta ja hyvän hallintotavan toteutumisesta
- omaisuuden ja varojen hallinnasta, kestävästä kehityksestä sekä
- suunnittelun, päätöksenteon sekä arvioinnin perustumisesta vaikutusten ennakoarviointeihin sekä oikeaan ja riittävään toiminnalliseen ja taloudelliseen tietoon.

Lisäksi tavoitteena on ennaltaehkäistä palvelu- ja peruskorjaustarpeiden syventymistä sekä erilaisten vahinkotapahtumien toteutumista.

Vuoden 2017 aikana kunnassa hyväksyttiin uusi hallintosääntö. Hallintosääntöön koottiin myös aikaisemmin hallintokuntien johtosäännöissä olevia asioita. Samalla sisältö uudistettiin kokonaan vastaamaan kunnan nykyisiä tarpeita. Hallintosääntö uudistettiin vuonna 2020. Uudistuksessa huomioitiin muun muassa vuonna 2021 voimaan tuleva uusi toimielinorganisaatio ja sen aiheuttamat muutostarpeet.

Tavoitteiden toteutuminen

Taloutta ja toimintaa seurataan kaikilla organisaation tasoilla säännöllisesti. Talousarvion toteutumisesta laaditaan kuukausittain raportit kunnanhallitukselle. Osavuosikatsaukset laaditaan neljän kuukauden välein kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle. Niissä hallintokunnat myös sanallisesti arvioivat toteutumaa ja määrärahojen riittävyttä loppuvuodelle. Myös lautakunnille raportoidaan säännöllisesti talousarvion toteutumisesta. Tavoitteiden toteutumista on tarkemmin käsitelty tilinpäätöksen toimintakertomuksen tehtäväalueita koskevassa osiossa.

Riskienhallinta

Järjestelmällinen riskikartoitus aloitettiin vuonna 2011 ja sitä jatkettiin vuonna 2012 ja 2013. Kartoitus oli varsin laaja ja se käsittää osittain myös tytäryhtiöitä.

Omaisuusriskit ja toiminnan vastuuriskit ovat hallinnassa. Vakuutukset ovat ajantasaiset ja kattavat ja omavastuun tasot on määritelty. Vakuutuskartoitus ja –kilpailutus on tehty vuonna 2018.

Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Kunnassa on vuonna 2008 vahvistettu noudatettavaksi kuntaliiton suosituksen mukaiset yleiset hankintaohjeet. Hankintavaltuudet on määritelty hallintosäännössä. Hankintatoimi hoidetaan laajasti Vaasan seudun hankintarenkaan kanssa yhteishankintoina. Kunnanhallitus päivitti pienhankintaohjeet kokouksessaan 24.4.2017.

Irtaimen käyttöomaisuuden luettelointi ja seuranta on ohjeistettu ja vastuutettu hallintokuntien itsensä hoidettavaksi.

Sopimustoiminta

Kunnan sopimusten toteutumisessa ei ole todettu ongelmia. Sopimusten hallintaa on kehitetty vuonna 2016 käyttöönotetun asianhallintajärjestelmän myötä. Järjestelmään on viety voimassa olevat sopimukset ja samalla on kartoitettu sopimusten tilannetta.

Hankintarenkaan suorittaman kilpailutuksen jälkeen hankittavista tarvikkeista tai palveluista tulee hankintapäätöksen lisäksi tehdä hankintasopimukset.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Vastuu sisäisen valvonnan toimivuudesta on hallintosäännön mukaan koko kunnan tasolla kunnanhallituksella ja toteuttamis- ja valvontavastuu on kunnanjohtajalla. Jokaisella viranhaltijalla on omalta osaltaan vastuu sisäisestä valvonnasta omalla toimialallaan.

Sisäinen valvonta on mahdollisista puutteistaan ja kehittämistarpeistaan huolimatta pääosin toiminut, koska merkittävä osa valtuuston asettamista niin taloudellisista kuin toiminnallisistakin tavoitteista on tilikaudella saavutettu. Kunta ei ole joutunut oikeudellisiin tai suuriin taloudellisiin korvausvastuisiin harjoittamansa toiminnan tai sitoumustensa johdosta. Mikäli riskejä sisäisessä valvonnassa havaitaan, niihin puututaan, tilanne oikaistaan ja pyritään kehittämään toimintaa siten, riski saadaan minimoitua.

Vuoden 2017 aikana kunnassa otettiin käyttöön lakisääteinen sidonnaisuusrekisteri. Rekisteristä vastaa ja sitä valvoo tarkastuslautakunta. Kaikki keskeiset luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoituksen.

TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2020	2019
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	4 973	4 843
Toimintakulut	-51 413	-49 962
Toimintakate	-46 440	-45 119
Verotulot	31 291	30 725
Valtionosuudet	19 272	15 591
Rahoitustuotot- ja kulut		
Korkotuotot	9	5
Muut rahoitustuotot	42	97
Korkokulut	-131	-154
Muut rahoituskulut	-4	-12
Vuosikate	4 039	1 133
Poistot ja arvonalentumiset	-2 073	-2 045
Satunnaiset tulot	0	944
Tilikauden tulos	1 966	32
Poistoeron vähennys (+) tai lisäys(-)	0	34
Rahastojen vähennys (+) tai lisäys(-)		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 966	66

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2020	2019
TOIMINTATUOTOT/TOIMINTAKULUT, % =100 x Toimintatuotot/Toimintakulut	9,7	9,7
VUOSIKATE/POISTOT JA ARVONALENTUMISET, % =100 x (Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset)	195	55
VUOSIKATE EURO/ASUKAS	505	141
ASUKASMÄÄRÄ	7 999	8 016

TOIMINNAN RAHOITUS

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2020		2019	
	1 000 €		1 000 €	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate +/-	4 039		1 133	
Satunnaiset erät +/-	0		944	
Tulorahoituksen korjauserät	-59	3 980	-1 067	1 010
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1 604		-3 515	
Rahoitusosuudet investointimenoihin +	8		60	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot +	79	-1 517	1 857	-1 598
Toiminnan ja investointien rahavirta		2 463		-588
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-9		-1 354	
Antolainasaamisten vähennykset	54	45	66	-1 288
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0		4 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 710		-2 710	
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-2 710		1 290
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-412		417	
Saamisten muutos	-255		1 666	
Korottomien velkojen muutos	72	-595	141	2 224
Rahoituksen rahavirta		-3 260		2 226
Rahavarojen muutos		-797		1 638
Rahavarat 31.12.	1 291		2 088	
Rahavarat 1.1.	2 088	-797	450	1 638

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2020	2019
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	-9 817	-13 661
Investointien tulorahoitus, %	253,1	32,8
Laskennallinen lainanhoitokate	1,1	0,3
Lainanhoitokate	1,5	0,5
Kassan riittävyys, pv	8	13
Asukasmäärä	7 999	8 016

RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

TASE	31.12.2020	31.12.2019
VASTAAVAA	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	58	64
Muut pitkävaikutteiset menot	1 760	655
	<u>1 818</u>	<u>719</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	4 314	4 351
Rakennukset	22 430	23 087
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10 927	10 742
Koneet ja kalusto	379	476
Muut aineelliset hyödykkeet	5	5
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hank.	144	1 166
	<u>38 199</u>	<u>39 827</u>
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	7 198	7 166
Muut lainasaamiset	2 067	2 112
Muut saamiset	266	266
	<u>9 531</u>	<u>9 544</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen varat	791	386
	<u>791</u>	<u>386</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 008	976
Muut saamiset	626	517
Siirtosaamiset	542	428
	<u>2 176</u>	<u>1 921</u>
Rahat ja pankkisaamiset	1 291	2 088
	<u>1 291</u>	<u>2 088</u>
VASTAAVAA YHT.	<u><u>53 806</u></u>	<u><u>54 485</u></u>

VASTATTAVAA	31.12.2020	31.12.2019
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	18 019	18 019
Muut omat rahastot	11	11
Edellisten tilikausien ali-/ylijäämä	-2 527	-2 593
Tilikauden ali-/ylijäämä	1 966	66
	<u>17 469</u>	<u>15 503</u>
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	936	943
Muut toimeksiantojen pääomat	8	9
	<u>944</u>	<u>952</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	18 155	20 865
	<u>18 155</u>	<u>20 865</u>
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	9 000	9 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 710	2 710
Saadut ennakot	257	89
Ostovelat	3 292	3 406
Muut velat	314	298
Muut siirtovelat	1 665	1 662
	<u>17 238</u>	<u>17 165</u>
VASTATTAVAA YHT.	<u><u>53 806</u></u>	<u><u>54 485</u></u>

TASEEN TUNNUSLUVUT

TASEEN TUNNUSLUVUT

	2020	2019
OMAVARAISUUSASTE, % =100* (Oma pääoma+Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) /(Koko pääoma-Saadut ennakot)	32,6	28,5
SUHTEELLINEN VELKAANTUNEISUUS, % =100*(Vieras pääoma-Saadut ennakot)/Käyttötulot	63,3	74,2
KERTYNYT YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) (1 000 €) = Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-561	-2 527
KERTYNYT YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ), €/ASUKAS = Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)/Asukasmäärä	-70	-315
LAINAKANTA 31.12. (1 000 €) =Vieras pääoma - (Saadut ennakot+Ostovelat+Siirtovelat + Muut velat)	29 865	32 575
LAINAT, €/ASUKAS	3 734	4 064
LAINAT JA VUOKRAVASTUUT 31.12. (1 000 €) =Vieras pääoma-(Saadut ennakot+Ostovelat+Siirtovelat+Muut velat) + Vuokravastuut	29 919	32 643
LAINAT JA VUOKRAVASTUUT, €/ASUKAS	3 740	4 072
LAINASAAMISET 31.12. (1 000 €) =Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset	2 067	2 112
ASUKASMÄÄRÄ	7 999	8 016

KOKONAISTULOT JA MENOT

TULOT	1 000 €	MENOT	1 000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	4 973	Toimintakulut	51 413
Verotulot	31 291	- Valmistus omaan käyttöön	
Valtionosuudet	19 272		
Korkotuotot	9	Korkokulut	131
Muut rahoitustuotot	42	Muut rahoituskulut	4
Satunnaiset tuotot		Satunnaiset kulut	
Tulorahoituksen korjauserät		Tulorahoituksen korjauserät	
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden		+/- Pakollisten varausten muutos	
luovutusvoitot	-59	- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	
		luovutustappiot	
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8	Investointimenot	1 604
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden			
luovutustulot	79		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisen vähennykset	54	Antolainasaamisten lisäykset	9
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		Pitkäaikaisten lainojen vähennys	2 710
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		Lyhytaikaisten lainojen vähennys	
Oman pääoman lisäykset		Oman pääoman vähennykset	
Kokonaistulot yhteensä	55 669	Kokonaismenot yhteensä	55 871

KONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisällytettävistä yhtiöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistely (kpl)	Ei-yhdistely (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	3	
Muut yhtiöt	3	
Kuntayhtymät	3	
Osakkuusyhteisöt		3
	9	3

Konsernin toiminnan ohjaus

Kunnan omistajapolitiikka ulottuu kunnan suoran omaisuuden lisäksi tytär- ja osakkuusyhtiöihin sekä sellaisiin muihin yhteisöihin, jossa kunnalla on vaalittavana taloudellisia etuja. Omistajapolitiikan piiriin kuuluu siten koko kunnan ja kuntakonsernin omaisuus omistuksen luonteesta tai organisointitavasta riippumatta.

Valtuusto päättää kunnan omistajapolitiittisista linjauksista vähintään kerran valtuustokaudessa. Linjaukset ovat toimintaa suuntaavia ja näin ollen suhteellisen pysyviä. Omistajapolitiikan ohjaus ja valvonta kuuluvat luottamushenkilöorganisaatiossa valtuustolle. Valtuusto asettaa kunnan omaisuuden käytölle myös toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Linjausten toimeenpano kuuluu kunnanhallitukselle. Lisäksi hallitus täsmentää tarvittaessa tavoitteita ja niiden toteutumista. Toiminnan tarkoituksenmukaisuuden ja linjausten toteutumisen valvonta kuuluu tarkastuslautakunnalle. Kunnan tytäryhteisöjen toiminnasta vastaavat näiden omat hallintoelimet, joiden kautta niiden omistajaohjaus järjestetään.

Uuden valtuustokauden alussa kuntaan perustetun konsernijaoston tehtävänä on vastata konserniohjauksen kehittämisestä. Jaoston tehtävänä on myös vastata osaltaan niiden yhtiöiden omistajaohjauksesta sekä valvonnasta, joiden omistajana, osakkaana tai jäsenenä kunta on, tai joissa kunnalla on määräysvaltaa tai yhtiöjärjestykseen tai sääntöihin perustuva oikeus nimittää hallituksen tai muiden toimielimien jäseniä. Vuonna 2021 voimaan tulevassa uudessa toimielinorganisaatiossa konsernijaoston tehtävät siirtyvät elinvoima- ja konsernijaostolle.

Kunnanhallitus valitsee merkittäviin kunnan yhteisöihin yhtiökokousedustajan tai muun vastaavan kokouksen edustajan tai antaa tälle tarvittavat ohjeet. Lisäksi kunnanhallitus nimeää näiden yhteisöjen hallitukseen tai vastaaviin toimielimiin Laihian kuntaa edustavan jäsenen tai jäsenet, joilla on oikeus osallistua ja käyttää puhevaltaa näissä yhteisöjen kokouksissa. Kunnanjohtaja valitsee kunnan yhteisön yhtiökokousedustajan tai muun vastaavan kokouksen edustajan siinä tapauksessa, kun päätösvaltaa ei ole selvästi osoitettu kunnanhallitukselle.

Oleelliset konsernia koskevat tapahtumat

Kiinteistö Oy Laihian Vuokratalot

Yhtiön omistuksessa on 26 eri kiinteistöä, joissa on yhteensä 224 asuinhuoneistoa. Yhtiön rakennuskannassa on yhteensä rakennusneliöitä noin 17 107 m² sekä muita tiloja 2 900 m². Lisäksi yhtiöllä on osakeomistuksia As Oy Laihianraitti II:sta, III:sta ja IV:sta, Laihian Vss-tilat Oy:stä, Kiinteistö Oy Laihian Virastokeskuksesta sekä Asunto Oy Vallinmäestä, Asunto Oy Laihian Kivikkokuja 2:sta, Asunto Oy Laihian Myllyhovista sekä Asunto Oy Kamreerintie 2:sta.

Vuoden 2020 aikana jatkettiin systemaattista kiinteistöjen remontointia ja perusparannusta. Vuoden alussa tulleen Covid-19 pandemian johdosta siirryttiin noin kahden kuukauden ajaksi korkeampaan valmiustilaan ja esimerkiksi toimisto oli suljettuna asiakkailta.

Kuluneen tilikauden aikana valmisteltiin siskontien kiinteistöjen hankintaa. Kiinteistöistä tehtiin Laihian kunnan kanssa apporttisopimus, joka allekirjoitettiin 25.1.2021. Vuoden 2020 aikana solmittiin myös useita uusia kiinteistöhoitosopimuksia. Kiinteistöhoitosopimuksia tullaan jatkossakin tarjoamaan ja palvelutarjontaa laajentamaan.

Asuntojen vuokraustoimintaa tullaan ylläpitämään ja kasvattamaan siten, että Laihian kunnan alueella on tarjolla riittävä määrä huoneistoja kasvavan kunnan tarpeisiin. Lisäksi olemassa olevaa huoneisto- ja rakennuskantaa tullaan ylläpitämään ja kertynyttä korjausvelkaa purkamaan myös tulevana vuosina.

Yhtiön lainojen lyhennykset hoidetaan lyhennyssuunnitelmien mukaisesti. Yhtiön talous tullaan pitämään terveellä tasolla huolimatta kertyneestä korjausvelasta. Kassavarallisuutta tullaan lisäämään mahdollisimman hyvin, että kassatilanne saadaan vakautumaan.

Rakentamisen osalta keskitytään lähinnä korjaus- ja remontointirakentamiseen sekä asunto- että muussa kiinteistökannassa.

Yhtiön tilikauden tulos oli 161 087,69 euroa. Hallitus esittää, että voitto jätetään yhtiön vapaaseen omaan pääomaan, eikä osinkoa makseta.

Laihian Nuuka Lämpö Oy

Vuoden 2020 lämmönmyynti oli 17,1 GWh, joka on liittymätehoon suhteutettuna todella vähäinen. Syynä alhaiseen lämmönmyyntiin oli mittauksien lämpimin vuosi. Lämpöenergia tuotettiin suurelta osin puupohjaisilla polttoaineilla, jotka hankittiin lähialueen toimittajilta. Biopolttoaineiden osuus kokonaislämmöntuotannosta oli vuonna 2020 yli 99 %.

Yhtiölle siirtyi Laihian kunnan apporttisiirrolla biokaasulaitos. Laitokselle investoitiin uusi kompostointikenttä, jossa tullaan käsittelemään biohumus. Laitos oli ajettuna alas noin kahden kuukauden ajan.

Vuoden 2020 aikana energian hinnanmuutoksia ei tehty. Tehokkaalla energiatuotannolla on saatu pienennettyä kuluja, joka on osaltaan auttanut energian korotuspaineiden alentamisessa. Yhtiön talouden kohentuminen on jatkanut kasvamistaan. Positiivinen kassavirta on jatkanut kehittymistä suunnitellun mukaisesti.

Yhtiöllä on tavanomaista tutkimus- ja kehitystoimintaa liittyen yhtiön liiketoimintaan. Normaalin tutkimuksen lisäksi jatketaan kehittämistä uusien polttoaineiden ja energiamuotojen kanssa.

Verkostoa laajennetaan, jos sen on hallituksen määrittelemillä takaisinmaksuajoilla rakennettavissa tai jos yhtiön hallitus niin päättää. Uusia liittymiä on rakennettu ja liitetty osaksi verkkoa. Lämpölaitos tullaan revisioimaan vuoden 2021 aikana ja vanha liejupainekattila korvataan uudelle 6 MW arinakattilalla.

Yhtiön tilikauden tulos oli 7,58 euroa. Hallitus esittää, että tilikauden tulos kirjataan voitto/tappiotilille eikä osinkoa jaeta.

Poronkankaan Vesi Oy

Laihian kunnalle myytävän veden hinta on ollut 0,35 euroa / m³ (alv 0 %).

Kunnan veden kulutus edelliseen vuoteen verrattuna pysyi samalla tasolla. Laihialle on vuoden aikana toimitettu 510 007 m³ vettä ja keskimääräinen vuorokausikulutus oli 1 397 m³. Kuntien välisen sopimuksen mukaisesti varaus vesioikeuden myöntämästä ottoluvasta 2 700 m³ / vuorokausi on Laihialle 64,5 %.

Pohjavesitilanne parani edellisvuodesta ja loppuvuonna pinnat olivat hyvällä tasolla. Vuosi oli hyvin sateinen ja vesilaitoksella sijaitsevan sademäärämittarin mukaan vettä kertyi 909 mm. Pohjaveden korkeutta pidetään turvallisella tasolla säätelemällä vesilaitoksen ottomäärää Kurikasta ostettavan veden määrällä. Vedensaantia turvaa myös Myötämäen Vesi Oy:ltä vuokrattu, Jurvan Pyörnissä sijaitseva, antoisuudeltaan noin 350 m³ / d Vehkaluoman vedenottokaivo. Vehkaluoma on ollut käytössä koko vuoden lukuun ottamatta kevään ja syksyn noin viikon keskeytyksiä, jolloin kaivossa oli bakteerihavaintoja. Vehkaluoman ottamoon lisättiin jatkuvatoiminen kloorinsyöttömahdollisuus ja se on käytössä keväisin, syksyisin ja tarvittaessa. Veden laatu pysyi muilla ottamoilla hyvänä koko vuoden. Poronkankaan verkostoon johdettu vesi on täyttänyt laatusuosituksen kaikilta osin koko vuoden.

Toimintakertomusvuonna investoitiin vesilaitokselle uusi logiikka ja Laihian valvomon tietokone.

Yhtiölle on tulossa merkittäviä, veden toimitusvarmuutta parantavia investointeja lähivuosina. Laihian Huhtatielle ollaan suunnittelemassa alavesisäiliötä. Säiliö rakennetaan vuonna 2022. Säiliön valmistuttua runkolinjan ilmanpoistokaivot uusitaan. Yhtiöllä on myös vuoteen 2040 ulottuva investointisuunnitelma. Lisäveden hankintaa Isokyröstä selvitetään. Syksyn yhtiökokous päätti kunnilta perittävän tukkuvesihinnan korottamisesta. 1.1.2022 alkaen veden hinta on 0,42 euroa / m³ (alv 0 %).

Yhtiön tilikauden tappio on -49 906,02 euroa. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta ja että tilikauden tappio kirjataan voitto / tappiotilille.

Kiinteistö Oy Laihianraitti I

Laihian kunta omistaa Kiinteistö Oy Laihianraitti I:stä yhtä huoneistoa lukuun ottamatta kaikkien muiden huoneistojen omistukseen oikeuttavat osakkeet. Kunnanhallitus on kokouksessaan 11.9.2017 päättänyt konsernijaoston ehdotuksen mukaisesti toimenpiteistä Asunto Oy Laihian

Laihianraitti I:n osakkeiden mahdollisen myynnin osalta. Päätöksen mukaan osakkeiden myynnin osalta pyritään kokonaisuuden myyntiin yhdellä kerralla.

Yhtiön tilikauden tappio on -7 055,13 euroa.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvontaa on ohjattu Laihian kunnanvaltuuston 23.3.2009 hyväksymällä konserniohjeella, 12.2.2018 hyväksymällä hallintosäännöllä ja 17.6.2013 hyväksymällä johtamisen käsikirjalla.

Kuntaan perustettiin nykyisellä valtuustokaudella konsernijaosto, jonka tehtävänä on konserniohjauksen kehittäminen. Jaoston tehtävänä on myös vastata osaltaan niiden yhtiöiden omistajaohjauksesta ja valvonnasta, joiden omistajana, osakkaan tai jäsenenä kunta on tai joissa kunnalla on määräysvalta tai yhtiöjärjestykseen tai sääntöihin perustuva oikeus nimittää hallituksen tai muiden toimielimien jäseniä. Vuonna 2021 voimaan tulevassa uudessa toimielinorganisaatiossa konsernijaoston tehtävät siirtyvät elinvoima- ja konsernijaostolle.

Kunnanhallitus valitsee kunnan edustajat tytäri- ja osakkuusyhtiöiden hallituksiin ja nimeää yhtiökokousedustajan konserniyhtiöiden yhtiökokouksiin. Hallituksissa on ollut edustajina pääsääntöisesti kunnan luottamushenkilöitä.

Konsernijaosto on kutsunut kokoukseensa konserniyksiköiden johtoa selvittämään edustamansa yhtiön toimintaan liittyviä ajankohtaisia ja kehittämiskysymyksiä ja käymään niistä linjaavaa ja evästävää keskustelua. Tarvittaessa tytäryhtiön hallitus ja konsernijaosto ovat pitäneet yhteisiä kokouksia. Tytäryhteisöt ovat soveltuvin osin toimineet yhteistyössä kunnan hallintokuntien, erityisesti teknisen toimialan kanssa.

Konsernivalvonnassa ei ole ilmennyt erityisiä ratkaisemattomia ongelmia. Ohjeistus tytäryhteisöille on ollut yleisesti ottaen riittävää. Tiedonkulku on ollut toimivaa, mutta sitä voidaan jatkossa vielä kehittää. Yhtiöiden toiminnan on noudatettava valtuuston määrittelemää omistajapolitiikkaa.

Yhteisöt ovat sitoutuneet yhtiökokouksessa tehtävällä päätökselle valitsemaan kunnan käyttämän tilintarkastusyhteisön ulkoiseen tarkastukseensa. Konserniohjeen mukaan valvonnan kohdealueet ovat erityisesti konserniyhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi. Konsernivalvonnassa seurataan myös valtuuston tytäryhteisöjen toiminnalle asettamien tavoitteiden toteutumista sekä konserniohjeen noudattamista erityisesti konsernitoiminnoissa ja konsernin sisäisten palvelujen käytössä.

Kuntakonsernin valvonta vastaa luonteeltaan kunnan sisäistä valvontaa ja siitä vastaa konsernijohto. Konsernijohto voi käyttää konsernivalvonnassa apuna toimialajohtoa. Myös tarkastuslautakunnalle on asetettu tehtäviä konsernivalvonnasta.

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020	2019
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	19 000	18 570
Toimintakulut	-63 756	-62 208
Toimintakate	-44 756	-43 638
Verotulot	31 213	30 654
Valtionosuudet	19 273	15 591
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot	4	1
Muut rahoitustuotot	136	170
Korkokulut	-211	-234
Muut rahoituskulut	-50	-58
Vuosikate	5 609	2 486
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 392	-3 184
Omistuksen eliminointierot	-142	-4
Satunnaiset erät	125	0
Tilikauden tulos	2 201	-703
Tilinpäätössiirrot	0	0
Laskennalliset verot	-13	-58
Vähemmistöosuudet	23	26
Verot	-38	0
Tilikauden yli/alijäämä	2 173	-735

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	29,8	29,9
Vuosikate/Poistot, %	165,4	78,0
Vuosikate, euroa/asukas	701,2	310,1
Asukasmäärä	7 999	8 016

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020		2019	
	1 000 €		1 000 €	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	5 609		2 486	
Satunnaiset erät	125		0	
Tulorahoituksen korjauserät	-244	5 490	-379	2 107
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-3 792		-4 784	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8		60	
Pysyvien vastaavien luovutustulot	102	-3 682	206	-4 518
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 807		-2 411
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-9		34	
Antolainasaamisten vähennys	0	-9	0	34
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	3 002		4 142	
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-3 378		-3 396	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 420	-1 797	1 535	2 282
Oman pääoman muutokset		0		0
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääoman muutokset	-428		446	
Vaihto-omaisuuden muutos	-101		2	
Saamisten muutokset	219		1 168	
Korottomien velkojen muutokset	-63	-373	61	1 677
Rahoituksen rahavirta		-2 179		3 992
Rahavarojen muutos		-371		1 581
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	3 955		4 327	
Rahavarat 1.1.	4 327	-371	2 746	1 581

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Investointien tulorahoitus %	148,22	52,63
Toiminnan ja investointien rahavirtojen kertymä (5 vuotta) 1.000 eur	-6 222	-17 978
Lainanhoitokate	1,62	0,75
Kassan riittävyys (pv)	20	22

Konsernitase ja sen tunnusluvut

	2020	2019
	1 000 €	1 000 €
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	78	90
Muut pitkävaikutteiset menot	1 809	705
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	5 303	5 344
Rakennukset	38 550	40 204
Kiinteät rakenteet ja laitteet	11 195	11 042
Koneet ja kalusto	769	973
Muut aineelliset hyödykkeet	61	52
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 273	2 515
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	2 153	2 076
Muut lainasaamiset	45	36
Muut saamiset	396	396
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	839	413
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	223	122
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	0	8
Lyhytaikaiset saamiset	3 399	3 609
Rahoitusarvopaperit	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	3 955	4 327
VASTAAVAA YHTEENSÄ	72 049	71 913

	2020	2019
	1 000 €	1 000 €
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	18 019	18 019
Muut omat rahastot	1 618	1 622
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-3 014	-2 129
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 173	-735
VÄHEMMISTÖOSUUDET	839	858
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	0	0
Vapaaehtoiset varaukset	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	0	0
Muut pakolliset varaukset	260	274
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	999	1 001
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	28 491	28 868
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	1 480	1 622
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	12 889	14 295
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	8 297	8 219
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>72 049</u>	<u>71 913</u>

Konsernin tunnusluvut

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

	2020	2019
Omavaraisuusaste-% 100*(Oma pääoma+Vähemmistöosuus+Konsernireservi+Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)/(Koko pääoma-Saadut ennakot)	27,4	24,5
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista 100*(Vieras pääoma-Saadut ennakot+Vuokravastuut)/Käyttötulot	74,1	82,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, % 100*(vieras po-saadut ennakot/tuotot+verot+vo)	73,2	81,7
Kertynyt ylijäämä/alijäämä, 1000 €	-842	-2 864
Kertynyt ylijäämä/alijäämä, €/asukas	-105,2	-357,3
Konsernin lainat, euroa/asukas	5 173	5 385
Konsernin lainakanta 31.12. (1000 €) Vieras pääoma-(Saadut ennakot+Ostovelat+Siirtovelat+Muut velat)	42 860	44 784
Konsernin lainasaamiset 31.12. (1000 €) Sijoituksiin merkitys jvk- ja muut lainasaamiset 31.12.	45	36
Kunnan asukasluku	7 999	8 016

TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallitus esittää, että

- Tilikauden ylijäämä 1 966 306,82 euroa kirjataan taseen yli-/alijäämätilille.

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain 110 § mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Laihian kunnan taseeseen on kertynyt alijäämää tilinpäätöksessä 2016. Vuoden 2019 tilinpäätöksen jälkeen alijäämä on noin 2,5 miljoonaa euroa. Kuntalain säädöksen mukaan tämä alijäämä on katettava tilinpäätökseen 2021 mennessä.

Kunnanhallitus on kokouksessaan 5.11.2018 käsitellyt kunnan tasapainottamissuunnitelmaa. Kunnanhallitus päätti seuraavista tasapainotustoimenpiteistä, jotka on huomioitu talousarviossa 2019 ja taseen alijäämän huomioivassa kuntalain edellyttämässä taloussuunnitelmassa vuosille 2020 - 2021.

- Kokouskalenterit suunnitellaan ja kokousten kulku pyritään ohjaamaan kaikkien hallintokuntien osalta siten, että kokousten määrää ja kestoja kyetään pienentämään vuoden 2018 tasosta.
- Uuden ikäihmisten asumispalveluyksikön valmistumisen myötä irtisanotaan vuokrasopimus Vanhustenkotiyhdistyksen kanssa.
- Esiopetuksen ryhmien määrä vähennetään seitsemästä kuuteen lukuvuodeksi 2019–2020 sekä 2020–2021 ja viiteen lukuvuodeksi 2021–2022.
- Perusopetuksen, erityisopetuksen sekä lukion kokonaistuntimäärää leikataan lukuvuoden 2018–2019 tasosta 2 % lukuvuodeksi 2019–2020 sekä 2020–2021.
- Sivistystoimen avustajaresurssia leikataan kaksi henkilötyövuotta lukuvuoden 2018–2019 tasosta. Kyseisellä tasolla toimitaan ainakin lukuvuodet 2019–2020 sekä 2020–2021.
- Koulukuljetusten kriteeristöä ja perusopetuksen järjestämistä tarkastellaan tavoitteena koulukuljetusten väheneminen lukuvuoden 2019–2020 alusta lähtien.
- Sivistystoimen yksiköille asetetaan velvoite raportoida sijaisten käyttö lukukausittain. Pääsääntönä on, että sijaisia ei oteta alle kolmen päivän sijaisuuksiin.
- Vähennetään ekopisteiden määrää hyötykäyttöaseman avaamisen myötä.

Näiden lisäksi kunnanhallitus päätti tasapainotuspäätöksessään

- Velvoittaa teknisen lautakunnan sekä vapaa-aikalautakunnan selvittämään päivystysten yhdistämisen mahdollisuuden tai vaihtoehtoisesti vapaa-aikaosaston päivystystä vaativien toimintojen hankkimisen ostopalveluna.

- Tekninen lautakunta ryhtyy valmistelemaan mahdollisuutta palauttaa yksityisteiden hoito yksityistielain mukaiseksi.

Yksityisteiden hoidon osalta on mahdollisuus merkittäviin säästöihin. Tämän toimenpiteen mahdollisia säästöjä ei ole huomioitu talousarviossa 2019 eikä taloussuunnitelmassa 2020 - 2021.

Lisäksi kunnanhallitus päätti todeta, että talousarviossa ja -suunnitelmassa on mahdollista huomioida varhaiskasvatuksen resurssien pieneminen, kun huomioidaan vuosina 2015–2018 syntyneiden lasten määrän huomattava väheneminen aiempiin vuosiin verrattuna.

Kunnanhallituksen 5.11.2018 päätösten lisäksi talousarviossa ja -suunnitelmassa on huomioitu kunnan aiemmin tekemät päätökset asumispalveluista. Vammaisten ja vanhusten asumispalvelut ja niitä tukevat ateriapalvelut siirrettiin 1.9.2018 lukien kunnan ja yksityisen toimijan yhteisyritykseen. Kunta myöntää kriteerit täyttävälle palveluntarvitsijalle palvelusetelin ja palveluntarvitsija valitsee palveluntarjoajan. Perusturvalautakunta päätti palvelusetelihinnaston. Muutos ei vaikuta vielä vuoden 2018 talouteen, mutta vuoden 2019 talouteen jo merkittävästi. Yhteisyrityksen käyttöön on tarkoitus saada syksyllä 2019 valmiiksi uusi palveluasumisen kiinteistö, joka rakennetaan hoito-olosuhteiltaan hyvin tehokkaaksi. Kun rakennus valmistuu, on palvelusetelihinnastoa mahdollista alentaa, minkä arvioidaan tuovat lisäsäästöjä vuodelle 2020.

Kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 15.6.2020 kunnanhallituksen 8.6.2020 kokouksen suunnitelman alijäämien kattamisesta.

Kunnanhallitus päätti, että talouden tasapainotusta tarkastellaan sekä nopeasti vaikuttavien (vaikutukset viimeistään TA 2022 lähtien) toimenpiteiden että pitkän tähtäimen toimenpiteiden näkökulmasta.

Kunnanhallitus päätti seuraavista nopeasti vaikuttavista toimenpiteistä talouden tasapainotukseksi:

- Kunnanhallitus päättää edellyttää sivistys- ja varhaiskasvatuslautakunnalta suunnitelmaa vuoden 2020 loppuun mennessä siitä, miten esiopetus järjestetään lukuvuodesta 2021–2022 eteenpäin. Tavoitteena on kahden esiopetusryhmän väheneminen lukuvuoden 2019–2020 tasoon nähden. Euromääräisesti tavoite tarkoittaa vähintään 100.000 euron vuosittaista säästöä.
- Kunnanhallitus päättää edellyttää perusturvalautakunnalta asumispalveluiden palvelusetelin arvon tarkastelua tavoitteena alueellisen tason saavuttaminen. Vuosittainen säästö tavoite on arviolta 150–200.000 euroa.
- Kunnanhallitus päättää edellyttää tekniseltä lautakunnalta selvitystä mahdollisuuksista siirtä yksityisteiden osalta uuteen toimintamalliin vuoden 2022 alusta lähtien. Vuosittainen säästö tavoite on 100.000 euroa vuodesta 2022 lähtien.
- Kunnanhallitus päättää evästä lautakuntia, että talousarvion 2021 ja taloussuunnitelman 2022–2024 investointitarpeita tarkastellaan erittäin kriittisesti ja pyritään siihen, että investointeja jaksotetaan mahdollisimman laajalle ajalle.
- Kunnanhallitus päättää, että kunta aloittaa koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut tuotannollisin ja taloudellisin syin. Neuvottelut koskevat osa-

aikaistamisia, lomautuksia, irtisanomisia sekä organisaation uudelleen järjestämisiä. Yhteistoimintaneuvotteluilla yhdessä palvelutarpeen vähenemisen kanssa pyritään 700.000 euron henkilöstösäästöihin vuosina 2020–2021. Kunnanhallitus valtuuttaa henkilöstöpäällikön ilmoittamaan yhteistoimintaneuvotteluista henkilöstön edustajille ja henkilöstöpäällikön, talousjohtajan sekä kunnanjohtajan käyttämään kunnan puhevaltaa neuvotteluissa.

Kunnanhallitus päätti seuraavista pitkän tähtäimen toimenpiteistä talouden tasapainotukseksi:

Kunnanhallitus päättää edellyttää sivistys- ja varhaiskasvatuslautakunnalta esitystä vuoden 2020 loppuun mennessä siitä, miten tulevaan perusopetuksen oppilasmäärän kehitystilanteeseen tullaan reagoimaan. Tavoitteena tulee olla perusopetusryhmien selkeä väheneminen lukuvuoteen 2026–2027 mennessä sekä kunnan tilojen tehokas käyttö. Kunnanhallitus määrittelee tarkemman säästötavoitteen tarkasteltuaan lautakunnan esitystä.

Taloustyöryhmä

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 24.8.2020 nimetä parlamentaarisen työryhmän valmistelemaan talouden tasapainotustoimenpiteitä. Työryhmän työ alkoi välittömästi ja jatkui 31.10.2020 saakka. Työryhmän työn tuloksia oli tavoitteena hyödyntää talousarvion ja -suunnitelman laadinnassa. Työryhmä esitteli tuloksia kunnanhallitukselle kokouksessa 9.11.2020. Työryhmän tehtävänä on myös tarkastella vuonna 2020 päätettyjen tasapainotustoimenpiteiden etenemistä yhteistyössä viranhaltijoiden kanssa. Työryhmän työn tuloksia tarkasteltiin kunnanhallituksen iltakoulussa 1.12.2020 ja kunnanvaltuuston iltakoulussa 25.1.2021.

Osa työryhmän esittämistä tuloksista voidaan katsoa vaikuttavan lyhyellä tähtämellä, mutta suuri osa tuloksista realisoituu pidemmällä tähtämellä.

Tilanne 31.12.2020

Kumulatiivinen alijäämä 1.1.2020	-2 527 060,82
Tilikauden 2020 ylijäämä	1 966 306,82
Kumulatiivinen alijäämä 31.12.2020	- 560 754,00
Talousarvio 2021	924 540,00
Kumulatiivinen ylijäämä 31.12.2021	363 786,00

Suurimman riskin talousarvion 2021 toteutumiseen muodostaa sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten kehitys. Viime vuosien aikana kustannusten nousu on ollut voimakasta. Tästä syystä on huolehdittava, että kaikessa päätöksenteossa otetaan huomioon talousarvioon asetetut tavoitteet.

KÄYTTÖTALOUSOSA

1100 KUNNANVALTUUSTO

Toiminta-ajatus

Kunnanvaltuusto on kunnan ylin päätöksentekaelin. Kunnanvaltuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä.

Toimintaympäristön ja palvelutarpeiden muutokset suunnittelukaudelle 2019 – 2021

Kunnanvaltuuston käsittelyyn tulee lähitulevaisuudessa poikkeuksellisen paljon laaja-alaisia, kunnan perustoimintoihin liittyviä päätösehdotuksia. Samanaikaisesti kiristynvä julkinen talous luo haastavan päätöksentekoympäristön kunnalle. Sote- ja maakuntauudistus muuttuvine aikatauluineen vahvistaa valtuuston strategisen ohjauksen merkitystä entisestään. Samaan aikaan palvelujen laatuvaatimusten lisääntyessä valtuuston merkitys myös ennakkoinnissa, toiminnan arvioinnissa ja seurannassa kasvaa. Päätöksenteon kehittämisessä tulee huomioida uuden kuntalain suomat mahdollisuudet.

Valtuuston keskeisenä tehtävänä suunnitelmakaudella on linjata tulevaisuuden kunnan palvelurakenne ja sitä toteuttava organisaatiomalli. Päätöksenteon tueksi tarvitaan yhtä enemmän suunnitelmallista ja aktiivista toiminnan raportointia ja kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien monipuolistamista. Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien parantaminen luo pohjaa päätöksenteon läpinäkyvyydelle ja mahdollistaa osaltaan päättäjien laaja-alaisen tiedonsaannin.

Painopistealueet 2020 – 2022:

- Kuntalaisten hyvinvointi
- Kunnan vetovoimaisuus
- Talouden tasapaino

Painopistealueisiin perustuvat kriittiset menestystekijät/päämäärät 2020 – 2022

- Uuden kunnan tehtävien linjaus, priorisointi ja taloudellinen resursointi
- Strategian asiakasarvojen saavuttamista tukeva ja ohjaava päätöksenteko kuntakonsernissa

Tavoitteet ja toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2020

- Toimielinorganisaation tarkastelu ja päätökset mahdollisista kehittämistarpeista kuluvan valtuustokauden aikana
- Hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman päivittäminen ja mahdollisista toimenpiteistä päättäminen
- GDPR-tietosuoja-asetuksen vaatimusten tarkastelu ja jalkauttaminen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma 2020

- Valtuusto teki kokouksessaan 15.6.2020 päätöksen uudesta toimielinorganisaatiosta. Hallintosääntö päivitettiin uuden organisaation mukaiseksi valtuustossa 14.12.2020.
- Hyvinvointikertomus käsiteltiin valtuuston kokouksessa 22.3.2021.
- Tietosuoja-asioista on keskusteltu, mutta vaatinee jatkossa vielä koulutusta.

1100	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	0	***	0
Kulut	-67 752	-77 530	0	-77 530	-57 047	73,6 %	-20 483
Netto	-67 752	-77 530	0	-77 530	-57 047	73,6 %	-20 483
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	0	***	0
Kulut	-42 601	-58 431	0	-58 431	-35 080	60,0 %	-23 351
Netto	-42 601	-58 431	0	-58 431	-35 080	60,0 %	-23 351
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	0	***	0
Kulut	-25 151	-19 099	0	-19 099	-21 967	115,0 %	2 868
Netto	-25 151	-19 099	0	-19 099	-21 967	115,0 %	2 868

Talouden toteuma 2020

Kunnanvaltuuston talous pysyi budjetissa.

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Esittelijä: Lautakunnan puheenjohtaja

Toiminta-ajatus

Tarkastuslautakunta vastaa kunnan ulkoisesta valvonnasta yhdessä tilintarkastajan kanssa sekä valmistelee kunnanvaltuuston päätettäväksi vuosittain hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tarkastuslautakunta myös arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet

Toimintaympäristön ja palvelutarpeiden muutokset suunnittelukaudelle 2020 – 2022

- Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden alueellinen uudistus
- Maakunnallinen uudistus

Painopistealueet 2020 – 2022

- Talouden tasapainottamisen seuranta
- Kuntalaisten sekä henkilöstön hyvinvoinnin edistämisen seuranta
- Sidonnaisuusrekisterin toiminnan valvonta

Painopistealueisiin perustuvat kriittiset menestystekijät/päämäärät 2020 – 2022

- Kustannusseuranta
- Tavoitteiden toteutumisen seuranta

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma 2020

- Tarkastuslautakunta saavutti tavoitteensa tilivuonna 2020
- Tarkastuslautakunta tuotti arviointikertomuksen, jossa se arvioi valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista ja kuntalain noudattamista mm. talouden tasapainosäännösten osalta

1200	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	0	***	0
Kulut	-17 368	-22 006	0	-22 006	-13 971	63,5 %	-8 035
Netto	-17 368	-22 006	0	-22 006	-13 971	63,5 %	-8 035
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	0	***	0
Kulut	-17 265	-21 916	0	-21 916	-13 833	63,1 %	-8 083
Netto	-17 265	-21 916	0	-21 916	-13 833	63,1 %	-8 083
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	0	***	0
Kulut	-103	-90	0	-90	-138	153,3 %	48
Netto	-103	-90	0	-90	-138	153,3 %	48

Talouden toteuma 2020

Talous pysyi budjetissa.

KUNNANHALLITUS

Tehtäväalue: 1300 Luottamushenkilöjohto (Yleishallinto)

Kustannuspaikat: Kunnanhallitus, henkilöstöjaosto, elinvoimajaosto, konsernijaosto, yhteistyötoimikunta, verotus, yhteistoimintaosuudet, maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueosuus, vaikuttamistoimielimet (ikäneuvosto ja vammaisneuvosto)

Esittelijä: Kunnanjohtaja kunnanhallituksen ja elinvoima- sekä konsernijaoston esittelijä
Talousjohtaja henkilöstöjaoston ja yhteistyötoimikunnan esittelijä 4.5.2020 saakka ja henkilöstöpäällikkö siitä eteenpäin

Toiminta-ajatus

Kunnanhallitus vastaa kunnan toiminnan yhteensovittamisesta kuntastrategian mukaisesti. Se johtaa kuntakonsernia siten, että palveluverkosto on toimiva, talouden tasapaino säilyy, kuntaa kehittävät toimenpiteet toteutuvat ja kunnan elinvoimaisuus paranee. Kunnanhallituksen tehtävänä on vastata omistajaohjauksen käytännön toiminnoista sekä kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etuja ja edustaa kuntaa työnantajana sekä vastaa henkilöstöpolitiikasta.

Tehtäväalueen määrärahoista katetaan koko kuntaa koskevia yhteistoimintaosuuksia, kuten Suomen Kuntaliiton, Pohjanmaan liiton, Vaasan seudun Kehitys Oy:n ja Yhyres-kehittämisyhdistys ry:n maksuosuuksia. Lisäksi määrärahoista katetaan verotuksen ja maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen kuntaosuusmaksuja sekä työterveyshuollon kustannuksia ja varhaiseläkemaksuja. Yhteistoimintaosuusmaksuja tehtäväalueella oli yhteensä 453 704 euroa.

Toimintaympäristön ja palvelutarpeiden muutokset suunnittelukaudelle 2020 – 2022

- Julkisen talouden kiristyminen
- Kunta- ja palvelurakenteiden muutokset
- Palveluiden kysynnän kasvu
- Kuntalaisten osallisuuden lisääminen
- Kunnan asukasluvun kasvun laantuminen

Tavoitteet 2020

- Vahvistetaan hankintaosaamista eri hallintokunnissa.
- Vahvistetaan henkilöstöosaamista eri hallintokunnissa.
- Edistetään vaikuttamistoimielinten edustamien kuntalaisryhmien hyvinvointia kunnan toimintojen järjestämisessä ja kehittämisessä.
- Vahvistetaan kolmannen sektorin roolia kunnan yhteistyökumppanina.
- Lisätään kunnan päätöksentekodokumentoinnissa päätösten vaikutusten ennakoitua ja riskien arviointia.

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2020

- Valmistellaan hankintastrategia päätöksentekoon ja aloitetaan toimeenpano
- Henkilöstöpäällikkö aloittaa työn kartoittamalla henkilöstön, esimiesten ja lautakuntien näkemyksiä nykyisestä tilanteesta. Tämän perusteella kehitetään, yhdenmukaistetaan ja linjataan henkilöstöasioita.
- Edistetään vaikuttamistoimielinten toimintamahdollisuuksia kokouskäytäntöjen, tiedotuksen ja ohjauksen avulla. Osallistutaan maakunnallisiin työpajoihin.
- Lisätään järjestötoiminnan tiedotusta ja käynnistetään säännöllistä yhteistoimintaa neuvottelukunnan avulla. Yhteistyösopimuksen aikaansaaminen.
- Tehdään riskien arviointia osana isompien päätösten valmistelua.
- Valtuusto edellyttää kunnanhallitukselta välittömiä toimenpiteitä, jos talousarviossa määritelty menokehitys kasvaa ja siten vaarantaa alijäämän kattamissuunnitelman.

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma 2020

- Hankintastrategian valmistelu on kesken.
- Henkilöstöpäällikkö aloitti 1.1.2020. Korona-pandemia vaikutti henkilöstöpäällikön vuosisuunnitelman toteutumiseen merkittävästi. Tammi-helmikuun aikana henkilöstöpäällikkö tutustui kunnan eri yksiköiden

toimintaan. Vuonna 2020 on käyty kahdet yhteistoimintamenettelyt, toinen koronaepidemian ja toinen kunnan talouden tasapainottamisen vuoksi.

- Koronarajoitukset heikensivät vaikuttamistoimielinten toimintamahdollisuuksia sekä kokousten että tapahtumien järjestämisen vuoksi. Tiedotusta lisättiin. Maakunnallisiin työpajoihin on osallistuttu.
- Järjestötoiminnan tiedotusta valmisteltiin osallisuushankkeen SinneDit-alustan avulla. Yhteistyösopimus on valmistelussa järjestöjen osalta.
- Riskien arviointia on tehty. Kunnan sote-ryhmä on kokoontunut useasti pohtimaan ja selvittämään sote-toimintoja, jotka siirtyvät Pohjanmaan Hyvinvointikuntayhtymään 1.1.2022 alkaen. Siirtymistä on valmisteltu ulkopuolisen toimijan avustuksella.
- Kunnan talustilannetta on seurattu aktiivisesti jokaisessa kunnanhallituksen kokouksessa ja poikkeamia on selvitelty. Tilikauden ylijäämä on parempi kuin alkuperäinen talousarvio ennako.

Elinkeinopolitiikka 2020

- Laihialle perustettiin 29 (v. 2019: 31) yritystä ja lopetti 19 (35) yritystä. Luvuissa ei ole mukana asunto- ja kiinteistöyhtiöitä.
- Starttilausuntoja annettiin 10 (9) kpl ja jatkostarttilausuntoja 4 kpl.
- ELY:n ja Leader-Yhyreksen yritystukia myönnettiin 46 (5) kpl, yhteensä 546 000 euroa (180 000 euroa). Luku sisältää 42 kpl Ely:n koronatukihakemusta, yhteensä 481 000 euroa.
- Business Finlandin häiriötilannerahoitusta sai 10 yritystä, yhteensä 333 416 euroa.
- Kunta myönsi yksinyrittäjätukea 48 yritykselle, yhteensä 96 000 euroa. Hylkääviä päätöksiä tehtiin 4 kpl. Yksinyrittäjätuki oli 2 000 euroa / yrittäjä.
- Elinvoimajaostolla oli 3 (4) kokousta.
- Laihian kunnan ja Laihian Yrittäjät ry:n yhteisiä tilaisuuksia järjestettiin 2 (2).

1300	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	85 966	75 000	0	75 000	136 700	182,3 %	-61 700
Kulut	-1 092 398	-1 080 217	0	-1 080 217	-1 132 560	104,8 %	52 343
Netto	-1 006 432	-1 005 217	0	-1 005 217	-995 860	99,1 %	-9 357
<hr/>							
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	85 966	75 000	0	75 000	136 700	182,3 %	-61 700
Kulut	-1 064 670	-1 064 339	0	-1 064 339	-1 108 684	104,2 %	44 345
Netto	-978 704	-989 339	0	-989 339	-971 984	98,2 %	-17 355
<hr/>							
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	0	***	0
Kulut	-27 728	-15 878	0	-15 878	-23 876	150,4 %	7 998
Netto	-27 728	-15 878	0	-15 878	-23 876	150,4 %	7 998

Talouden toteuma 2020

Kunnanhallituksen talous pysyi budjetissa.

Tehtäväalue: 1500 Keskushallinto

Kustannuspaikat: Keskustoimisto ja taloustoimisto

Tilivelvollinen viranhaltija: Talousjohtaja

Toiminta-ajatus

Hallinto-osasto huolehtii kunnanvaltuuston ja -hallituksen, tarkastuslautakunnan ja kunnanhallituksen alaisten jaostojen ja toimikuntien pöytäkirjatuotannosta, päätösten toimeenpanosta, keskusarkistosta, ict-palveluista, asianhallinta- ja sopimusjärjestelmästä, henkilöstöhallinnon ja laskentatoimen tehtävistä sekä muista keskitetyistä tuotettavista toimistotukipalveluista.

Tavoitteet 2020

- Keskeisten tukipalvelusovellusten käytön laajentaminen ja tehostaminen
- IT-infran kehittäminen edelleen
- Organisaation rakenteellisten muutosten vaikutusten suunnitelmallinen läpivienti tukipalveluissa työhyvinvoinnista huolehtien

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2020

- Asianhallintajärjestelmän käytön laajentaminen organisaatiossa jatkuu ja Suomi.fi –integraation käyttöönottoa valmistellaan.
- It-tukitoimintojen rakenteellinen ja toiminnallinen tehostus jatkuu. Selvitetään langattomien kanavien käytön laajentamista.
- Palkkahallintomuutoksen saattaminen loppuun mm. henkilöstöhallinto-osion jalkauttamisella hallintokuntien käyttöön.
- Kuntatieto-tilastoinnin uudistumiseen valmistautuminen ja toimenpiteistä päättäminen.
- Saavutettavuusdirektiiviin valmistautuminen tarkastelemalla mm kotisivujen rakennetta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma 2020

- Asianhallintajärjestelmä on jokapäiväisessä käytössä. Suomi.fi –valtuuksia on myönnetty tarpeellisille tahoille. Integraatio asianhallintaohjelmaan ei näytä vielä ajankohtaiselta.
- Tilikauden aikana otettiin käyttöön VPN-yhteydet ja mobiililyöajanseuranta, joiden käyttöoikeuksia annetaan tarpeen mukaan. Kunnanhallitus teki päätöksen työpistetuon siirrosta ulkoiselle toimijalle. Siirtovaihe on meneillään.
- Kunnanhallitus teki päätöksen uuden henkilöstö- ja palkkahallinto-ohjelman käytön hankkimisesta Mico Botnia Oy:ltä. Toimittajan aikatauluista johtuen ohjelmat otetaan käyttöön vuoden 2021 aikana.
- Kuntatieto-tilastointiin on valmistauduttu osastokohtaisilla palaverilla ja selvittelyillä, taloushallinto-ohjelmaan tehdyillä muutoksilla ja kustannuspaikkarakenteen muutoksilla. Vuodenvaihteessa lähetettiin Valtiokonttoriin sekä varsinaista että testiaineistoa pyyntöjen mukaisesti. Varsinainen tilastointi lähtee käyntiin vuoden 2021 aikana.

- Saavutettavuusdirektiivin vaatimuksia on selvitelty ja mietitty tarpeita, joita kunnalla on niiden ratkaisemiseksi.

1500	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	42 630	34 110	0	34 110	49 681	145,6 %	-15 571
Kulut	-914 485	-1 171 355	0	-1 171 355	-1 058 799	90,4 %	-112 556
Netto	-871 855	-1 137 245	0	-1 137 245	-1 009 118	88,7 %	-128 127
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	12 833	5 900	0	5 900	11 207	***	-5 307
Kulut	-872 528	-1 129 458	0	-1 129 458	-1 020 832	90,4 %	-108 626
Netto	-859 695	-1 123 558	0	-1 123 558	-1 009 625	89,9 %	-113 933
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	29 797	28 210	0	28 210	38 474	136,4 %	-10 264
Kulut	-41 957	-41 897		-41 897	-37 967	90,6 %	-3 930
Netto	-12 160	-13 687	0	-13 687	507	-3,7 %	-14 194

Talouden toteuma 2020

Keskushallinnon talous pysyi budjetissa.

Tehtäväalue: 1700 Kunnan tilat ja osakehuoneistot

Tilivelvollinen viranhaltija: Talusjohtaja

Toiminta-ajatus

Kunnan metsä- ja maa-alueiden suunnitelmallinen hoito ja hyödyntäminen maanosto- ja metsätoimikunnan avustuksella. Monipuolinen ja markkinahinnat huomioiva asuin-, liike- ja teollisuustonttitarjonta ja kaavoituksen onnistuminen ovat keskeisiä kunnan elinvoimaisuuden kannalta. Yleinen taloudellinen tilanne vaikuttaa voimakkaasti tonttimyyntiin. Metsien hoidolliset toimenpiteiden tulee pohjautua ajantasaiseen metsätaloussuunnitelmaan. Puuraaka-aineen hintavaihtelut vaikuttavat puun myynnin ajoitukseen.

Tavoitteet 2020

- Monipuolinen, kunnan elinvoimaisuutta tukeva tonttitarjonta
- Metsäomaisuuden ammattitaitoinen hoito ja hyödyntäminen

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2020

- Huolehditaan siitä, että tarjolla on kuntalaisia kiinnostavia tontteja.
- Kunnan nykyinen metsäsuunnitelma on tarpeen päivittää. Vuonna 2020 on tarkoitus tehdä päätös suunnitelman päivittämisestä ja toimenpiteet tehdään vuonna 2021. Puun myynti pyritään ajoittamaan siten, että tuotto olisi mahdollisimman hyvä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma 2020

- Vaalilan alueen etäläosaan rakennettiin kunnallistekniikka ja myyntiin saatiin yhdeksän omakotitonttia.
- Metsätoimikunta esitti kokouksessaan keväällä 2020 kunnan metsäsuunnitelman päivittämistä ja määrärahan varaamista vuodelle 2021. Tarjouksia päivitstyöstä tullaan pyytämään kevään 2021 aikana.

1700	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	214 823	121 000	0	121 000	203 867	168,5 %	-82 867
Kulut	-22 533	-23 699	0	-23 699	-44 927	189,6 %	21 228
Netto	192 290	97 301	0	97 301	158 940	163,3 %	-61 639
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	214 823	121 000	0	121 000	203 867	168,5 %	-82 867
Kulut	-22 533	-23 699	0	-23 699	-44 927	189,6 %	21 228
Netto	192 290	97 301	0	97 301	158 940	163,3 %	-61 639
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	0	***	0
Kulut	0	0	0	0	0	***	0
Netto	0	0	0	0	0	***	0

Talouden toteuma 2020

Talous pysyi budjetissa.

1300 1500 1700	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	343 419	230 110	0	230 110	390 248	169,6 %	-160 138
Kulut	-2 029 416	-2 275 271	0	-2 275 271	-2 236 286	98,3 %	-38 985
Netto	-1 685 997	-2 045 161	0	-2 045 161	-1 846 038	90,3 %	-199 123
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	313 622	201 900	0	201 900	351 774	174,2 %	-149 874
Kulut	-1 959 731	-2 217 496	0	-2 217 496	-2 174 443	98,1 %	-43 053
Netto	-1 646 109	-2 015 596	0	-2 015 596	-1 822 669	90,4 %	-192 927
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	29 797	28 210	0	28 210	38 474	136,4 %	-10 264
Kulut	-69 685	-57 775	0	-57 775	-61 843	107,0 %	4 068
Netto	-39 888	-29 565	0	-29 565	-23 369	79,0 %	-6 196

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Tehtäväalue: 1800 Vaalilautakunta

Esittelijä: Talousjohtaja

Toiminta-ajatus

Keskusvaalilautakunta on lakisääteinen lautakunta, joka huolehtii valtiollisten vaalien, kuntavaalien, europarlamenttivaalien ja kansanäänestysten toimittamiseen liittyvistä tehtävistä.

Painopisteet 2020 – 2022

Vuonna 2020 ei ollut säännönmukaisia vaaleja.

Vuonna 2021 on kuntavaalit.

Vuonna 2022 ei ole säännönmukaisia vaaleja, mutta mahdollisesti tulee järjestettäväksi maakuntavaalit.

1800	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	26 778	0	0	0	0	***	0
Kulut	-38 101	0	0	0	-610	***	610
Netto	-11 323	0	0	0	-610	***	610
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	26 778	0	0	0	0	***	0
Kulut	-37 322	0	0	0	-528	***	528
Netto	-10 544	0	0	0	-528	***	528
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	0	***	0
Kulut	-779	0	0	0	-82	***	82
Netto	-779	0	0	0	-82	***	82

Talouden toteuma 2020

Keskusvaalilautakunnalla ei ollut mainittavaa taloudellista toimintaa.

PERUSTURVALAUTAKUNTA

Tehtäväalueet: Terveydenhuolto, Sosiaalitoimi, Avopalvelut, Laitospalvelut

Esittelijä: Perusturvajohtaja

Lautakunnan toiminta-ajatus

Laihia on kuntalaisten, perheiden ja lähiyhteisöjen terveyttä ja hyvinvointia aktiivisesti edistävä kunta. Perusturvatoimen palvelukokonaisuus vastaa kuntalaisten tarpeisiin asiakas- ja perhekeskeisesti sekä kustannustehokkaasti kuntalaisten omaa elämänhallintaa ja kunnan elinvoimaa vahvistavien lähipalveluiden avulla.

Toimintaympäristön ja palvelutarpeiden muutokset suunnittelukaudelle 2020 – 2022

- Kuntalaisten tarpeet ja oikeudet
- Hyvinvointikuntayhtymän valmistelu
- Henkilöstön saatavuuden haasteet
- Palvelujen tarpeen kasvu

Pohjanmaan Hyvinvointikuntayhtymä muokkaa palvelu- ja toimintarakenteita suunnittelukauden aikana. Laihia muiden Pohjanmaan kuntien tavoin osallistuu aktiivisesti kehittämistyöhön ja työryhmätyöskentelyyn palvelukokonaisuuksien kehittämiseksi tarpeita vastaaviksi lähi- ja aluetason palveluiksi. Vaasan keskussairaalan ja Vaasan kaupungin suunnitelma päihde- ja mielenterveyspalvelujen yhdistämisestä ei toteutunut ja vaikuttanut laihialaisten palveluihin. Laajojen uudistusten ohella omaa palvelutuotantoa muokataan kustannushallittavammaksi ja tuloksellisemmaksi avopalvelutoimintojen kehittämisen, henkilöstön kohdentamisen sekä eri toimijoiden yhteistyön avulla. Suunnitelmavuosien painopistealueita ovat taloudellisuus, terveyden- ja hyvinvoinnin edistäminen, muutosjohtaminen sekä uusien toimintamallien kehittäminen ja vakiinnuttaminen käytäntöön. Ikärakenteen muutos lisää palvelujen tarpeen määrää merkittävästi. Mannerheimin lastensuojeluliiton Laihian osasto on aktiivinen palvelujentuottaja erityisesti lapsiperheille. Myös Pohjanmaan sosiaalipsykiatrisen yhdistyksen toiminta on kehittynyt ja erityisesti ikäihmisten kerho on saavuttanut suuren suosion. Tästä syystä toimintaa on jaettu kahteen ryhmään.

Painopistealueisiin perustuvat kriittiset menestystekijät / päämäärät 2020 - 2022

1. Kuntalaisnäkökulman vahvistaminen
2. Kustannushallittavuuden vahvistaminen
3. Kuntaan sopivan sote-palvelukokonaisuuden muotoilu

	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	1 023 457	709 490	0	709 490	1 514 595	213,5 %	-805 105
Kulut	-28 449 757	-27 976 882	-830 000	-28 806 882	-30 359 422	105,4 %	1 552 540
Netto	-27 426 300	-27 267 392	-830 000	-28 097 392	-28 844 827	102,7 %	747 435
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	1 023 457	709 490	0	709 490	1 514 595	213,5 %	-805 105
Kulut	-28 392 888	-27 921 435	-830 000	-28 751 435	-30 301 490	105,4 %	1 550 055
Netto	-27 369 431	-27 211 945	-830 000	-28 041 945	-28 786 895	102,7 %	744 950
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	0	***	0
Kulut	-56 869	-55 447	0	-55 447	-57 932	104,5 %	2 485
Netto	-56 869	-55 447	0	-55 447	-57 932	104,5 %	2 485

Tehtäväalueetaso

Tehtäväalue: 3000 Terveydenhuolto

Kustannuspaikat: Perusterveydenhuolto, Erikoissairaanhoito, Ympäristöterveydenhuolto

Tilivelvollinen viranhaltija: Perusturvajohtaja

Tehtäväalueen toiminta-ajatus:

Vaasan sairaanhoitopiiri tuottaa erikoissairaanhoidon palvelut. Vaasan kaupunki tuottaa perusterveydenhuollon ja ympäristöterveydenhuollon palvelut.

Perusterveydenhuolto/ Yhteistoiminta-alue

Toiminta-ajatus

Laihian yhteistoiminta-alueella toteutetaan Vaasan kaupungin ja sen sosiaali- ja terveystoimen strategisten tavoitteiden sekä Vaasan kaupungin ja Laihian kunnan yhteistoimintasopimuksen mukaisia sosiaali- ja terveyspalveluita.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Lautakuntaan ja aluejaostoon nähden sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumisessa on onnistuttu hyvin. Asiakkailta ja kuntalaisilta saatujen palautteiden perusteella lähipalvelut koetaan toimiviksi ja palveluihin ollaan pääsääntöisesti tyytyväisiä.

Covid-19 pandemian ensimmäinen aalto keväällä vaikutti merkittävästi tulosalueen toimintaan. Resursseja jouduttiin järjestelemään uudelleen. Muutoksilla pyrittiin varautumaan taudin nopeaan etenemiseen ja ydintoimintojen turvaamiseen tilanteessa kuin tilanteessa. Lisäksi altistuneiden ja koronaan sairastuneiden karanteeniin ja eristykseen laittamiset sitoivat henkilökunnan työpanosta ja tämä oli luonnollisesti poissa muusta toiminnasta. Myös fysioterapiassa ryhmätoiminta tauotettiin maaliskuulla. Hammashuollossa hoidettiin keväällä vain kiireellisiä asiakkaita muun toiminnan ollessa ohjeistusten mukaisesti tauolla. Kesä toi hiukan helpotusta epidemia-tilanteeseen, mutta syksyllä taudin toisen aallon alkaessa varauduttiin jälleen taudin nopeaan laajenemiseen. Koronarokotuksia varten kartoitettiin tiloja ja tekijöitä. Korona myös vauhditti merkittävästi sähköisten ajanvaraustoimintojen käyttöönottoa. Syksyn influenssarokotuksiin jo yli puolet ajoista varattiin sähköisesti.

Vaasan kaupungissa sekä Laihian kunnassa taloudellisten syiden vuoksi käytyjen yt-neuvottelujen mukaisesti yhteistoiminta-alueella tehtiin lomautussuunnitelma. Palkattomia vapaita ilman sijaisen palkkaamista suositeltiin. Käytännössä jokaiselle työntekijälle kertyi viime vuonna joko palkattomia vapaita tai ainakin yksi lomautuspäivä. Lomautukset toteutuvat vuosien 2020 ja 2021 aikana.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Käynnit lääkärivastaanotto	6 603	6 192	7 100	6 038
Käynnit hoitajavastaanotto	11 688	10 924	12 000	9 883
Käynnit terveydenhoitaja,	5 647	5 688	5 500	4 891
Käynnit hammashuolto	9 777	9 612	10 000	7 889
Käynnit kotisairaanhoido	6 878	5 930	6 700	4 849
Vuodeosaston nettovrkhinta	241,42	251,54	244,63*	281,84

** Hoitovrk:ina käytetty max-määrää (365 vrk, 10 paikkaa)

Tavoitteet

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2020	Tavoitteen toteuma
Hyvinvointi Peruspalveluiden määräajat toteutuvat	Kiireetön jono lääkärille ja hammaslääkärille hoitotakuun rajoissa	Lääkärin vastaanotolle on päässyt hoitotakuun antamissa rajoissa kiireettömien aikojen suhteen. ns. jonojärjestelmä on otettu käyttöön. Hammaslääkärin kiireettömät ajat eivät ole hoitotakuun asettamissa rajoissa. Tähän syynä keväällä 2020 alkanut Covid-19 pandemia.

		Säästötoimet ja lomautukset ovat vaikuttaneet myös palvelujen saatavuuteen.
Talouden tasapaino ja laadukkaat palvelut		
Järkevästi ja tehokkaasti tuotetut palvelut	Palveluverkon kohdentaminen ydintoimintoihin	Hoitajien vastaanotto-käyntejä on selvästi enemmän lääkärissä käyntimääriin verrattuna. Hoitajat tekevät yleensä hoidon tarpeen arvioinnit.
Laadukkaat palvelut	Laatutyö osana toiminnan kehittämistä.	Ylläpitoauditointi suoritettiin syksyllä.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2020	Tavoitteen toteuma
Kuormittuminen	Prosessien varmistaminen, työterveyshuollon tuki ja mitoituksen mukaiset tehtävät	Poissaolopäivä / htv oli kasvua ed. vuoteen verrattuna 16,8%. Työterveyshuollon tukea oli rajoitetusti saatavilla. Tehtävänkuvaukset on päivitetty.
Pula ammattitaitoisen henkilöstön saatavuudessa	Tarvittava täydennys- ja lisäkoulutus toteutetaan suositusten puitteissa.	Laitoshuoltajista on pulaa. Oppisopimuskoulutusta suositellaan. Etäkoulutukset yleistyivät. Koulutuspäiviä /työntekijä ed. vuotta vähemmän koronasta johtuen.
Väkivallan uhka	Kameravalvonta, vartiointi, turvallisuusohjeet, henkilöturvarannekkeet	HaiPro ilmoitukset käsitellään yksikköpalavereissa ja tarv. ohjataan ylemmälle tasolle.
Muutosjohtamisessa haasteita	Esimiestyölle riittävästi tukea, mahdollisuus kouluttautumiseen, verkostoituminen, aikaa esimiestyölle	JEAT-koulutuksen suoritti vuoden aikana kolme osastonhoitajaa.

Talouden toteuma / 1 000 euroa

	TA 2020	talousarvio -muutokset	Muutettu TA 2020	TP2020	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
Toimintatulot	6 102	0	6 102	6 056	44
Toimintamenot	-6 102	0	-6 102	-6 056	-44
Toimintakate	0	0	0	0	0

Henkilöstö 31.12.2019

	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakinaiset	61	2	63
Määräaikaiset	8	2	10
Tvöllistetyt	0	0	0

Erikoissairaanhoito/ Vaasan sairaanhoitopiiri

Vaasan sairaanhoitopiiri vastaa alueen erikoissairaanhoitopalvelujen tuottamisesta. Toimintaa säätelee erikoissairaanhoitolaki (1326/2010), jota sovelletaan kansanterveyslaissa (66/1972) ja erikoissairaanhoitolaissa (1062/1989) säädetyin kunnan järjestämismääräyksiin kuuluvan terveydenhuollon toteuttamiseen ja sisältöön. Terveydenhuoltoon sisältyvät terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoito.

1.1.2021 aloitti toimintansa Vaasan sairaanhoitopiirin toimintaa jatkamaan perustettu Pohjanmaan Hyvinvointikuntayhtymä. Laihian kunnanvaltuusto päätti kesäkuun kokouksessa, että Laihian siirtää kaikki sosiaali- ja terveydenhoidon toiminnat uuteen kuntayhtymään. Toiminta alkaa täysipainoisesti 1.1.2022. Vaikka toimintaa järjestää Pohjanmaan Hyvinvointikuntayhtymä, vastaavat rahoituksesta kuitenkin edelleen alueen kunnat.

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2020
Erikoissairaanhoito €/asukas	1 338	1 266	1 275	1 364	1 426
Siirtoviivepäivät*	61	179	157	106	109
Outlierpäivät	427	322	295	328	459

*Outlier-päivä johtuu potilaan kunnosta, eli häntä ei voida lähettää kotiin/jatkohoitoon vaikka toimenpide ja normaali hoitoaika on ohi, vaan tarvitsee edelleen erikoissairaanhoitoa, kun taas siirtoviivepäivä tarkoittaa sitä että potilas pitäisi siirtää jatkohoitoon tai kotiin, mutta ei ole otettu vastaan, ei tarvitse enää erikoissairaanhoitoa. V.2016 tehtiin näille sellainen jako, että yleislääketieteen potilaat (e-ala 98) odottavat jatkohoitoa sairaalahoidon jälkeen ja akuuttilääket./yleislääket.potilaat (e-ala 15 Y) odottavat paikkaa jo heti kun tulevat päivystyksen kautta sairaalaan. Ei ole siis erikoissairaanhoitopotilaita vaan pth-potilaita jo tullessaan tänne. Nämä ovat tietysti seurauksena pth-päivystyksestä ja kasvava määrä.

Ympäristöterveydenhuolto / Yhteistoiminta-alue

Terveysvalvonta vastaa terveydensuojelu-, elintarvike- ja tupakkalaeissa kunnalle säädetyistä tehtävistä Vaasan ja Laihian muodostamalla yhteistoiminta-alueella.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminta perustuu vuosittain laadittavaan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaan, joka perustuu valtion asettamiin valvontatavoitteisiin. Suunnitelmallisen valvonnan lisäksi tehtäviin kuuluu mm. ilmoitusten ja hakemusten käsittely, lausuntojen antaminen, valitusten käsittely, epidemioiden selvittäminen, asumisterveysasiat sekä asiakkaiden neuvonta ja ohjaus.

Tavoitteet

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite / periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2020	Tavoitteen toteuma
Viranomaistehtävien hoitaminen lainsäädännön edellyttämällä tasolla	Valvontasuunnitelman toteutumisaste	Toteutumisaste 58 %

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2020	Tavoitteen toteuma
Viranomaistehtävien hoitaminen lainsäädännön edellyttämällä tasolla	Henkilöresurssin ylläpitäminen ja kehittäminen. Tietojärjestelmien hyödyntäminen.	Valvontasuunnitelman toteutumisaste
Uhkaavat asiakastilanteet	Tarkastustehtävissä toimitaan tarvittaessa pareittain. Tarvittaessa kutsutaan poliisi. Hakeudutaan koulutukseen.	Ei toteutuneita uhkatilanteita.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteuttaminen (tavoite 75 %)	85%	75%	75%	58%

Talouden toteutuminen / 1 000 eur

	alkup. TA 2020	talousarvio-muutokset	muutettu TA 2020	Tilinpäätös 2020	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
Toimintatulot	169	0	169	169	0
Toimintamenot	513	9	522	484	+38
Toimintakate	344	9	353	315	-38

Henkilöstö

Henkilöstö 31.12	kokoaikaiset	osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	8,5	1	9,5
Määräaikaiset			
Työllistetyt			

Eläinlääkintähuolto

Toiminta-ajatus

Eläinlääkintähuolto vastaa peruseläinlääkäripalveluiden ympärivuorokautisesta, erityisesti kiireisen avun saatavuudesta. Päivystysaikana palvelut järjestetään Vaasan, Mustasaaren, Vöyrin ja Laihian muodostamalla päivystysalueella. Eläinlääkintähuolto vastaa myös eläinsuojelulain valvonnasta, ennaltaehkäisevästä eläinlääkintätyöstä, tarttuvien tautien vastustuksesta, kunnan velvollisuudesta huolehtia irrallaan tavattujen lemmikkieläinten tilapäisen hoidon järjestämisestä.

Tavoitteet

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite / periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2020	Tavoitteen toteuma
Potilasmäärät, Vaasa	2 200	1 730
Potilasmäärät, Laihia	1 400	1 242

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2020	Tavoitteen toteuma
Uhkaavat asiakastilanteet	Tapausten kirjaaminen, seuranta ja mahdolliset lisätoimenpiteet	Ei toteutuneita uhkatilanteita
Peruseläinlääkäripalveluiden ympärivuorokautisen kiireellisen avun saatavuus	Ei poikkeamia palvelun saatavuudessa	Ei poikkeamia

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Potilasmäärät, Vaasa	2 217	2 245	2 200	1 730
Potilasmäärät, Laihia	1 696	1 654	1 400	1 242
Peruseläinlääkäripalveluiden ympärivuorokautinen saatavuus	ei poikkeamia	ei poikkeamia	ei poikkeamia	ei poikkeamia

Talouden toteutuminen / 1 000 eur

	Alkuper. TA 2020	Talousarvio-muutokset	Muutettu TA 2020	Tilinpäätös 2020	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
Toimintatulot	190		190	116	-74
Toimintamenot	356		356	288	+68
Toimintakate	166		166	172	+6

Henkilöstö

Henkilöstö 31.12	kokoaikaiset	osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	1	2	3
Määräaikaiset	1		1
Työllistetyt			

3000	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	0	***	0
Kulut	-16 587 009	-16 800 320	0	-16 800 320	-17 059 272	101,5 %	258 952
Netto	-16 587 009	-16 800 320	0	-16 800 320	-17 059 272	101,5 %	258 952
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	0	***	0
Kulut	-16 587 009	-16 800 320	0	-16 800 320	-17 059 272	101,5 %	258 952
Netto	-16 587 009	-16 800 320	0	-16 800 320	-17 059 272	101,5 %	258 952
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	0	***	0
Kulut	0	0	0	0	0	***	0
Netto	0	0	0	0	0	***	0

Talouden toteuma 2020

Erikoissairaanhoidon budjettiylitys oli noin 540 000 euroa. Sen sijaan perusterveydenhuollon palautus oli noin 228 000 euroa. Yhteensä terveydenhuolto ylitti budjetin noin 250 000 eurolla.

Tehtäväalue: 3010 Sosiaalitoimi

Kustannuspaikat: Sosiaalitoimisto, Sosiaalityö, Omaishoidon tuki, Vammaispalvelut, Perhehoito, Tarveharkintainen / ehkäisevä toimeentulotuki

Tilivelvollinen viranhaltija: Johtava sosiaalityöntekijä, perusturvajohtaja

Tehtäväalueen toiminta-ajatus:

Perusturvan toimialan tehtävänä on edistää asukkaiden hyvinvointia järjestämällä asiakaslähtöisiä ja vaikuttavia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita. Toiminnassa keskeistä on ennaltaehkäisevä työote, sujuvat palveluketjut sekä yhteisen osaamisen vahvistaminen ja jakaminen toimialan ja kunnan sisällä sekä yhteistyökumppaneiden kanssa.

Tavoitteet 2020

- ihmisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ja eriarvoisuuden vähentäminen
- kansalaisten kannustaminen vastuulliseen terveyskäyttäytymiseen
- mielenterveyspalveluiden saatavuuden, erityisesti matalan

- kynnysten palveluiden, parantaminen
- ikäihmisten toimintakyvyn säilymisen tukeminen

Kuntalaisten, perheiden ja lähiyhteisöjen hyvinvointi ja sosiaalinen turvallisuus vahvistuvat yksilöiden ja perheiden omaa elämänhallintaa, toimintakykyä ja osallisuutta vahvistavien palveluiden avulla.

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2020

- Kustannustehokas toiminta mm. avopalveluita kehittämällä
- SHQS laaduntunnustuksen ylläpitäminen, laatu järjestelmän käyttö ja laadunvalvonta takaa kustannustehokkaamman toiminnan.
- Työttömien aktivoinnissa kykyviisari-menetelmän käyttöönotto
- Omaishoitajien intervallipaikkojen tehokkaampi käyttö

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma 2020

- Avopalveluita on kehitetty, esimerkiksi perhetyöhön ja kotihoitoon uusi asiakas- ja toiminnanohjausjärjestelmä Domacare. Alvar-kuvapuhelinpalveluun etähoitajakontaktien käyttöönoton ja toteutuksen suunnittelu on aloitettu ja kohderyhmää on laajennettu mielenterveyskuntoutujien päivätoiminnan asiakkaisiin.
- Lapsiperhepalveluiden tehtävärakennetta on kehitetty tehtäväkuvia päivittämällä, nimikkeitä yhdenmukaistamalla ja muuttamalla sekä vastuunjako selkeyttämällä. Käyttöasteen tehostamiseksi palveluohjausta muilta sektoreilta lapsi- ja perhepalveluihin tulisi aktivoida.
- SHQS-laadutunnustus on saatu, laatutyön ylläpitäminen ja kehittämistehtävien aikataulussa pysyminen on ollut haasteellista. Ylläpitoauditointi saadaan toteutettua alkuvuonna 2021.
- Kykyviisarin käyttö on aloitettu. Kykyviisari on tällä hetkellä käytössä vain työllisyyspalveluissa ja kuntouttavan työtoiminnan asiakasryhmässä, jossa tavoitteen mukaan on ollut 20 asiakasta / vuosi. Laajempaa käyttöä aikuissosiaalityössä on kokeiltu muutaman asiakkaan kanssa sekä neljässä eri palvelutarpeen arvioinnissa arviointimenetelmänä. Kykyviisarin käytön koulutusta on saanut kaksi työntekijää. Jatkossa sen mahdollisuuksia johtamisen ja palveluiden suunnittelun välineenä pyritään ottamaan käyttöön.
- Koronasta johtuen intervallijaksot peruttiin alkuvuonna. Kesän jälkeen intervallijaksojen sekä ikäihmisten tehostetun palveluasumisen kysyntä, tarjonta ja säännöllinen käyttö on lisääntynyt, mikä on vaikuttaa merkittävästi kustannuksiin.

Toiminnallisia ja taloudellisia tunnuslukuja

Tunnusluvut	2016	2017	2018	2019	2020
Kunnan osarahoittama työmarkkinatuki €/v	242 177	244 722	258 080	247 336	285 545
Työttömyys %	10,1	8,0	6,2	6,9	10,0
Vammaisetuudet, ylintä tukea saaneet	70	73	78	80	75
Vammaispalveluasiakkaita yht.	205	206	215	241	208
Perhetyön ja lapsiperhekotipalv. asiakasperheitä	65	65	62	49	50

Vammaispalvelulain (380/87) mukaisten palvelujen ja tukitoimien saajat

Tukitoiminta	2016	2017	2018	2019	2020
Kuljetuspalvelut*	170	168	152	170	120
Henkilökohtainen apu HEA	25	38	46	25	26
Asunnon muutostyöt/apuvälineet	15	31	17	15	5
Yhteensä	210	237	215	210	151

* Kuljetuspalveluasiakkaita vain VPL:n mukaisia, SHL-kuljetuspalveluita ei tilastoida tähän (v. 2019 VPL 173 kpl ja SHL 55 kpl)

3010	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	109 739	71 490	0	71 490	97 411	136,3 %	-25 921
Kulut	-5 354 780	-4 689 089	-240 000	-4 929 089	-5 580 122	113,2 %	651 033
Netto	-5 245 041	-4 617 599	-240 000	-4 857 599	-5 482 711	112,9 %	625 112
Ulkoinen							
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	109 739	71 490	0	71 490	97 411	136,3 %	-25 921
Kulut	-5 298 988	-4 634 562	-240 000	-4 874 562	-5 523 854	113,3 %	649 292
Netto	-5 189 249	-4 563 072	-240 000	-4 803 072	-5 426 443	113,0 %	623 371
Sisäinen							
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	0	***	0
Kulut	-55 792	-54 527	0	-54 527	-56 268	103,2 %	1 741
Netto	-55 792	-54 527	0	-54 527	-56 268	103,2 %	1 741

Talouden toteuma 2020

Talousarvioon haettiin lisämäärärahaa. Ylitykset johtuivat pääasiassa vammaispalveluiden asiakaspalveluiden ostoista aiheutuneista kustannuksista sekä työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvusta. Henkilöstökulut ja vammaispalvelun asiakkaiden avustuksiin varatuissa määrärahoissa tehtiin alituksia jotka tasaavat tehtäväalueen kokonaisylitystä.

Tehtäväalue: 3020 Avopalvelut

Kustannuspaikat: Kotihoito, tukipalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: kotipalvelun ohjaaja, perusturvajohtaja

Tehtäväalueen toiminta-ajatus:

Avopalvelut mahdollistavat ikääntyvän, vammaisen, perheen tai muun apua tarvitsevan kuntalaisen arjessa selviytymisen ja optimaalisen elämänhallinnan sekä elämän loppuvaiheen inhimillisen saattohoidon omassa kodissa tarpeenmukaisten hoito- ja tukipalveluiden avulla. Avopalveluita kehitetään kotona selviytymistä tukemaan tiivistämällä yhteistyötä kotipalvelun ja kotisairaanhoidon kanssa, sekä kehittämällä palvelunohjausta. Hoito toteutetaan ympärivuorokautisena tehostettuna palveluasumisena palvelusetelillä, kun kotona selviäminen kotihoidon turvin ei ole mahdollista. Hyvinvointiteknologiaa monipuolisesti hyödyntäen voidaan tuottaa palveluita, jotka edesauttavat mielekästä arjessa selviämistä sekä luovat turvallisuutta ikääntyvälle ja vähentävät lähipiirin huolta vanhuksen pärjäämisestä kotona. Alvar-kuvapuhelimen käytön tehostaminen sekä sen kautta tapahtuvien hoitajakäyntien tekeminen tehostaa osaltaan kotipalveluja ja tuo uusia toimintamalleja.

Tavoitteet 2020

- Domacare – potilas- ja toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto, joka tehostaa kotihoitoa ja tekee siitä turvallisempaa liittyen rakenteelliseen mobiilikirjaamiseen
- Evondos lääkejelkautomaatin pilotointi parantaa lääketurvallisuutta
- RAI-toimintakykymittausten tehostaminen tuo tasapuoliset palvelut kuntalaisille
- SHQS laatujärjestelmän käyttö ja ylläpito takaa laadukkaan toiminnan

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma 2020

- Domacare on otettu käyttöön, samoin rakenteellinen mobiilikirjaaminen. Toiminta tehostunut sekä asiakasturvallisuus parantunut.
- Evondos-lääkejelkautomaatti oli koekäytössä, hyödyt jäivät vähäisiksi. Palvelu on päätetty.
- RAI on käyttöön otettu, tehostaminen on ollut haasteellista koronan vuoksi
- SHQS-laatusertifikaatti on saatu. Laatusertifikaatti osana arkipäivää.

Toiminnallisia ja taloudellisia tunnuslukuja

Tunnusluvut	2016	2017	2018	2019	2020
Kotikäyntien määrä (säänn) kaikki	37 000	37 500	79 443	74 959	74 644
Kotikäynti € / käynti	25,20	25,20	35,50	30,17	27,10
Kshn 75 v. HYVE-kotikäynnit %	95	95	95	yhteistilaisuus	ei tot/covid
Yli 65-v. omaishoitajien määrä	36	40	45	61	62
Päivätoiminnan asiakasmäärä	150	250	250	90	52*
Alvar- kuvapuhelimen asiakasmäärä	-	-	10	10	6/10

*Senioreiden päivätoiminta Meijerillä 20.8.2020 alk. Covid19 vuoksi välillä ryhmä ollut tauolla.

3020	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	906 817	638 000	0	638 000	1 407 908	220,7 %	-769 908
Kulut	-6 006 353	-5 927 723	-490 000	-6 417 723	-7 047 455	109,8 %	629 732
Netto	-5 099 536	-5 289 723	-490 000	-5 779 723	-5 639 547	97,6 %	-140 176
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	906 817	638 000	0	638 000	1 407 908	220,7 %	-769 908
Kulut	-6 005 276	-5 926 803	-490 000	-6 416 803	-7 045 791	109,8 %	628 988
Netto	-5 098 459	-5 288 803	-490 000	-5 778 803	-5 637 883	97,6 %	-140 920
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	0	***	0
Kulut	-1 077	-920	0	-920	-1 664	180,9 %	744
Netto	-1 077	-920	0	-920	-1 664	180,9 %	744

Talouden toteuma 2020

Domacare-toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönoton myötä kotipalvelun toimintaa on pystytty tehostamaan sekä asiakasturvallisuutta lisäämään. Koronapandemian aiheuttamat vaikutukset kotipalveluun ovat kuitenkin olleet suuret, minkä vuoksi budjetissa pysyminen on ollut haasteellista. Palvelujen tarve on kasvanut. Se näkyy myös kustannuksissa loppuvuodesta.

Ikäihmisten tehostetun palveluasumisen palvelusetelikustannukset kirjautuvat avopalveluiden tehtäväalueelle. Näiden menojen osalta on tehtäväalueelle haettu lisämäärärahaa.

Kokonaisylitystä on tasannut henkilöstökustannusten ja asiakaspalveluiden oston kustannusten alittuminen.

Tehtäväalue: 3040 Laitoshoito

Kustannuspaikat: Lastensuojelulaitokset, päihdehuoltolaitokset, kehitysvammalaitokset

Tilivelvollinen viranhaltija: Johtava sosiaalityöntekijä, Perusturvajohtaja

Tehtäväalueen toiminta-ajatus:

Laitospalvelut turvaavat hoitoa, hoivaa tai tukea tarvitsevan selviytymisen vammaisten kohdalla yksilöllisen tarpeen ja tilanteen mukaan pitkäkestoisemmin, lasten, nuorten ja työikäisten kohdalla tarpeenmukaisesti ja tilapäisesti aina asiakkaan ja läheisten elämänhallintaa ja selviytymistä vahvistaen. Kansallisten linjausten mukaisesti kehitetään avopalveluita siten, että laitos- ja pitkäaikaishoidon tarve vähenee. Korvaushoidon ja psykososiaalisten palveluiden, mm. Meijeri avulla ja monialaisen työotteiden avulla pyritään vähentämään laitos- ja pitkäaikaishoidon tarvetta.

Tavoitteet 2020 ja toimenpiteen

- Kustannustehokkuus saavutetaan kotona asumisen mahdollistamiseksi riittävien tukipalvelujen mahdollistamisella
- Sijaishuollon tarpeen vähentyminen vaikutetaan riittävällä resursseilla sosiaalityöhön, perhetyöhön sekä lapsiperheiden kotipalveluun.
- Psykososiaalisten lähipalveluiden saatavuus ja varmistetaan myös sen oikea-aikainen ja riittävä käyttö ohjaamalla kuntalaiset palveluiden piiriin.

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma 2020

- Kotiin vietäviä palveluja on tarjottu aktiivisesti.
- Sijaishuollon tarve on pysynyt ennallaan. Neljässä tapauksessa sijaishuollon muoto on muuttunut kuluneen vuoden aikana.
- Psykososiaalisia palveluja on ollut saatavilla, mm. psykiatrisen sairaanhoitajien vastaanotto. Laitospalveluasiakkaiden psykososiaaliset palvelut toteutuvat yleensä laitospaikkakunnalla jolloin kotikunnan lähipalvelut eivät tule kyseeseen.

Toiminnallisia ja taloudellisia tunnuslukuja

Tunnusluvut	2017	2018	2019	2020
> 75 v laitoshoidossa olevien määrä %	0	0	0	0
Päihdekatkoasiakkaiden määrä	15	7	4	6
Kevalaitoshoidovuorokausien määrä	1 653	1 216	91	86
Sijoitetut 0-17 v.	5	6	13	12
Avohuollon tukitoim. 0-20 v. asiakkaiden määrä	68	53	53	53

3040	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	6 901	0	0	0	9 276	***	-9 276
Kulut	-501 615	-559 750	-100 000	-659 750	-672 573	101,9 %	12 823
Netto	-494 714	-559 750	-100 000	-659 750	-663 297	100,5 %	3 547

Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	6 901	0	0	0	9 276	***	-9 276
Kulut	-501 615	-559 750	-100 000	-659 750	-672 573	101,9 %	12 823
Netto	-494 714	-559 750	-100 000	-659 750	-663 297	100,5 %	3 547

Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	0	***	0
Kulut	0	0	0	0	0	***	0
Netto	0	0	0	0	0	***	0

Talouden toteuma 2020

Talousarvioon haettiin lisämäärärahaa lastensuojelun asiakaspalveluiden kustannusten ylityksiin. Ylitykset kohdistuivat asiakaspalveluiden ostoihin. Kehitysvammahuollon laitospalveluiden kustannukset alittuivat, joka tasasi tehtäväalueen kokonaisylitystä.

SIVISTYS- JA VARHAISKASVATUSLAUTAKUNTA

Tehtäväalueet: Varhaiskasvatus, esiopetus, perusopetus, toisen asteen koulutus, aikuiskoulutus ja kirjasto- ja kulttuuritoimi.

Esittelijä: Sivistys- ja vapaa-ajanjohtaja

Lautakunnan toiminta-ajatus

Järjestetään kasvatukseen, opetukseen, koulutukseen sekä kirjasto ja kulttuuritoimeen liittyviä palveluja kuntalaisille mahdollisimman laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Kodin ja koulujen yhteistyötä lisätään aktiivisesti. Varhaiskasvatuksessa lapsimäärä laskee ja perusopetuksessa nousee vielä kolme vuotta.

Ikäluokkien koko syntymävuoden mukaan:

2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
111	125	95	95	94	63	80	61

Osassa kouluista oppilasmäärä tulee laskemaan, mutta kouluikäisten kokonaislukumäärä kasvaa vielä.

Kouluikäisten kokonaismäärän arvio lukuvuoden alkaessa:

2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1 005	1 037	1 059	1 084	1 101	1 107	1 077	1 045

	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	1 169 411	998 526	0	998 526	975 786	97,7 %	22 740
Kulut	-15 625 951	-15 575 941	0	-15 575 941	-15 274 048	98,1 %	-301 893
Netto	-14 456 540	-14 577 415	0	-14 577 415	-14 298 262	98,1 %	-279 153
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	1 152 439	998 526	0	998 526	964 465	96,6 %	34 061
Kulut	-13 301 222	-13 239 319	0	-13 239 319	-12 974 148	98,0 %	-265 171
Netto	-12 148 783	-12 240 793	0	-12 240 793	-12 009 683	98,1 %	-231 110
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	16 972	0	0	0	11 321	***	-11 321
Kulut	-2 324 729	-2 336 622	0	-2 336 622	-2 299 900	98,4 %	-36 722
Netto	-2 307 757	-2 336 622	0	-2 336 622	-2 288 579	97,9 %	-48 043

Tehtävälue

Tehtävälue: 4000 Varhaiskasvatus

Kustannuspaikat: Oravametsän ja Hulmin päiväkodit, Vallinmäen ja Rauhalan esiopetusta täydentävät varhaiskasvatusyksiköt, perhepäivähoito ja Pikkupeikko perhepäivähoidon varahoitoyksikkö, 2 vuorohoitoa tarjoavaa ryhmäperhepäivähoidotyksikköä. Kesään 2020 saakka toimii 10 ryhmäperhepäivähoidon päiväyksikköä, syksystä 9. Lasten kotihoidon tuki ja leikkitoiminta.

Tilivelvollinen viranhaltija: Varhaiskasvatuksen johtaja, päiväkodin johtaja ja perhepäivähoidon ohjaaja

Tehtävälueen toiminta-ajatus:

Tehtävänä on järjestää varhaiskasvatuslain mukainen varhaiskasvatuspaikka alle kouluikäisille lapsille huomioiden lapsen yksilöllisyys ja erityistarpeet sekä mahdollistaa varhaisen puuttumisen. Varhaiskasvatuspaikan järjestelyaika on 4 kk ja työllistymistilanteissa 2 vk.

Varhaiskasvatusta toteutetaan 2019 päivitetyn Laihian kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaan, joka pohjautuu valtakunnalliseen varhaiskasvatussuunnitelmaan.

Tehtävälueen tavoitteet määritellään sivistystoimen toimintastrategiassa (Hyvinvoivasta lapsesta osaavaksi nuoreksi, 2019 - 2023): laadukas kasvatus ja opetus; innostava kasvu- ja oppimisympäristö; fyysinen ja psyykinen hyvinvointi.

Tavoitteet 2020

- Varhaiskasvatuspaikkojen joustava muunneltavuus tarpeiden mukaan lasten syntyvyyden vähentymisen myötä.
- Syksyllä 2020 esiopetuksen aloitti 125 lasta, joista 95 on varhaiskasvatuksessa. Jäljelle jäävät pienemmät ikäluokat. Lisäksi lasten määrään kunnallisessa varhaiskasvatuksessa vaikuttaa vanhempien valinnat palvelusetelien määrästä yksityisen päiväkodin palveluun.
- Varautuminen subjektiivisen oikeuden, 20 h/vk, mahdolliseen purkamiseen hoitopaikkojen suhteen
- Sivistystoimen toimintastrategian jalkauttaminen kentälle vaiheittain
 - Ohjeet kiusaamiseen puuttumiselle varhaiskasvatuksen jokaisessa hoitomuodossa
 - Liikunnan juurruttaminen arkeen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa yhteistyössä Isonkyrön kunnan kanssa.
- Henkilöstön ohjaus ja tuen antaminen
- Oikea-aikainen ja onnistunut henkilöstön rekrytointi ja henkilöstön uudelleen sijoitus tarvittaessa
- Palvelusetelin ja kunnan omien varhaiskasvatuspaikkojen suhteuttaminen
- TVT-osaamisen laajentaminen varhaiskasvatuksessa

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2020

- Ryhmäperhepäivähoidon yksiköitä lakkautetaan suunnitelmallisesti syksystä 2020 alkaen
- Kiusaamisen vastaisen suunnitelman käyttöönotto koko varhaiskasvatuksessa (sisältyy sivistystoimen toimintastrategiaan)
- Opin liikkuen -hankeavustukselle varattu 16 400,- vuodelle 2020 (sisältyy sivistystoimen toimintastrategiaan).
- Kevään 2020 aikana pyritään rekrytoimaan pätevää henkilöstöä tarpeen mukaan sekä suunnitelma vakituisen ryhmäperhepäivähenkilöstön uudelleen sijoittamisesta syksyllä 2020

- Kehityskeskustelut ja palaverit sekä neuvottelut ym. tuki em. muutoksessa
- Yksityiseen päiväkotiin tarkoitettujen palvelusetelin suhteuttaminen kunnan hoitopaikkojen määrään sivistys- ja varhaiskasvatuksen linjauksen mukaisesti
- Lapsen vasu ja ryhmävasu sähköiseksi myös ryhmäperhepäivähoitoon asteittain

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma 2020

- 1.7.2020 alkaen vain Pikku-Veturin ryhmäperhepäivähoidon yksikkö lakkautui. 1.7.2020 Päiväkoti Touhula lopetti toimintansa, jolloin lopettamissuunnitelman alla ollut Mäntymäen Tenavatupa jatkoi toimintaansa. Touhulan lapset siirtyivät pääsääntöisesti Mäntymäen Tenavatupaan ja Oravametsän päiväkotiin.
- 1.8.2020 alkaen vanhemmilla on oikeus varata lapselleen hoitoa enemmän kuin 20 h / viikko. Muutos toi jonkin verran lisää hoitotunteja kuukaudessa.
- Toimintastrategian mukaisesti Kiusaamisen vastaaminen suunnitelma on käytössä joka yksikössä. Opin liikkuen hanke on saanut jatkoa ajalle 1.4.2020 - 31.3.2021. Hankkeen puitteissa varhaiskasvatuksessa toimii liikuntakoordinaattori 2 pv viikossa suunnitellen liikuntaa lasten ja perheiden arkeen yhdessä yksiköiden liikuntavastaavien kanssa.
- Vakituista henkilöstöä on siirtynyt yksiköstä toiseen vuoden aikana. Määräaikaisia työntekijöitä on palkattu edelleen, koska yksiköitä ei vähentynyt kuin yksi.
- Kehityskeskusteluja on käyty, työnohjausta on järjestetty työyhteisöissä. Henkilöstön Nepsy-koulutukset aloitettiin loppuvuodesta.
- Palveluseteleitä on syksystä alkaen käytössä vain yksi, joka on Kurikan Touhulassa.
- Lapsen vasu on toteutettu sähköisesti ryhmäperhepäivähoitossa syyskuusta alkaen.

Toiminnallisia ja taloudellisia tunnuslukuja

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020
Lapsia yhteensä vuoden lopussa	460	439	441	404	423
Päiväkodeissa 2-5 v	121	150	160	146	157
Pk:n esiopetus osap.hoito	62	54	70	59	69
Koulujen esiopetus osap.hoito	-				
leikkitoiminta syksy 2014 alk.	24	30	27	25	30
Ryhmäpph:ssa	112	114	107	106	101
Perheph:ssa	127	91	77	68	66
Kotihoidontuen piirissä olevia perheitä / lapsia	152 / 206	149 / 193	150 / 189	139 / 177	124 / 159

Tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020
Nettomenot/lapsi/v				
-päiväkoti/2-5v (Oravametsä)	5 759	7 111	7 230	7 395
-ryhmäpph /päiväryhmät	6 233	7 432	7 991	7 076
-ryhmäpph/ vuoroyksiköt	8 164	8 529	8 244	8 683
-pph +vararyhmä	7 156	7 139	8 625	8 358

4000	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	769 385	724 100	0	724 100	643 560	88,9 %	80 540
Kulut	-4 516 550	-4 179 021	0	-4 179 021	-4 179 898	100,0 %	877
Netto	-3 747 165	-3 454 921	0	-3 454 921	-3 536 338	102,4 %	81 417
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	769 385	724 100	0	724 100	643 560	88,9 %	80 540
Kulut	-4 184 411	-3 883 841	0	-3 883 841	-3 882 623	100,0 %	-1 218
Netto	-3 415 026	-3 159 741	0	-3 159 741	-3 239 063	102,5 %	79 322
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	0	***	0
Kulut	-332 139	-295 180	0	-295 180	-297 275	100,7 %	2 095
Netto	-332 139	-295 180	0	-295 180	-297 275	100,7 %	2 095

Talouden toteuma 2020

Syntyvyyden pienemisestä huolimatta lasten määrä varhaiskasvatuksessa ei vähentynyt arvioidusti. Yksiköitä ei pystytty sulkemaan suunnitellusti, joten varattu määräraha ylittyi. Taloudellinen toteuma oli 102,4 %, ylitys -81 417 euroa.

Tehtäväalue: 4100 Esiopetus

Tilivelvollinen viranhaltija: Varhaiskasvatuksen johtaja ja päiväkodin johtaja

Tehtäväalueen toiminta-ajatus:

Kunta on velvollinen järjestämään esiopetusta alueellaan asuville lapsille oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna ja oppivelvollisuuden alkamisvuonna pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä oleville lapsille. Esiopetus on perusopetuslain mukaista suunnitelmallista kasvatusta ja opetusta, jonka tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Lisäksi tavoitteena on osana varhaiskasvatusta parantaa lasten oppimisedellytyksiä. Esiopetus ei ole koulua vaan oppimista leikin varjolla lapsen ehdoilla. Esiopetus on muuttunut velvoittavaksi 1.8.2015 alkaen. Opetus kestää 700 tuntia lukuvuodessa ja noudattaa perusopetuksen työpäiviä.

Tehtäväalueen tavoitteet määritellään sivistystoimen toimintastrategiassa (Hyvinvoivasta lapsesta osaavaksi nuoreksi, 2019 - 2023): laadukas kasvatusta ja opetus; innostava kasvu- ja oppimisympäristö; fyysinen ja psyykinen hyvinvointi.

Tavoitteet 2020

- Esiopetukseen osallistuvien lasten päivähoidon järjestäminen siten, että taksikyymitysten tarve ja kustannukset vähenevät
- TVT-osaamisen vahvistaminen
- Sivistystoimen toimintastrategian jalkauttaminen
- Kiusaamisen ehkäisyn suunnitelman laadinta
- Toiminnallisten oppimismenetelmien vakiinnuttaminen esiopetuksessa ja paikallaan olon vähentäminen

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2020

- Täydentävän varhaiskasvatuksen järjestäminen esiopetusyksikön yhteydessä
- TVT-laitteita lisätään ja digiosaamista vahvistetaan
- Kiusaamisen vastainen suunnitelma käyttöön myös esiopetuksessa (sisältyy toimintastrategiaan)
- Opin liikkuen –hankkeen myötä liikunnan lisääminen arkeen (sisältyy toimintastrategiaan)

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma 2020

- Toteutunut, jolloin kuljetuskustannukset pienuivat
- Digiloikka -koulutus, johon osallistunut 1 työntekijä / ryhmä
- Kiusaamisen vastainen suunnitelma käytössä
- Paikallaanolo on vähentynyt ja lapset ovat päässeet kokeilemaan erilaisia lajeja virustilanteen sallimissa rajoissa.

Toiminnallisia ja taloudellisia tunnuslukuja

Tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020
Nettomenot	611 569	571 613	567 254	559 640
Esiopetuslapsia	121+2	128	113	125
Nettomeno/lapsi	4 981	4 466	5 020	4 477

4100	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	4 519	7 000	0	7 000	16 075	229,6 %	-9 075
Kulut	-571 773	-565 036	0	-565 036	-575 715	101,9 %	10 679
Netto	-567 254	-558 036	0	-558 036	-559 640	100,3 %	1 604
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	4 519	7 000	0	7 000	16 075	229,6 %	-9 075
Kulut	-524 453	-485 462	0	-485 462	-497 853	102,6 %	12 391
Netto	-519 934	-478 462	0	-478 462	-481 778	100,7 %	3 316
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	0	***	0
Kulut	-47 320	-79 574	0	-79 574	-77 862	97,8 %	-1 712
Netto	-47 320	-79 574	0	-79 574	-77 862	97,8 %	-1 712

Talouden toteuma 2020

Esiopetuksen budjetti ylittyi 10 679 eurolla.

Tehtäväalue: 4200 Perusopetus

Kustannuspaikat: Koulutoimen hallinto, Hulmin, Isonkylän, Kirkonkylän, Rauhalan, Kylänpään ja Perälän yksiköt, pienluokat 1-6 yhteensä neljä, pienluokka 1-9, pienluokka 7-9, JOPO-luokka, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, keskus koulu sekä yhteis palvelut.

Tilivelvollinen viranhaltija: Sivistys- ja vapaa-ajanjohtaja, johtava rehtori, virka-apulaisrehtorit

Tehtäväalueen toiminta-ajatus:

Järjestää perusopetuslain mukaisesti opetusta oppivelvollisuusikäisille. Tehtäväalueen tavoitteet määritellään sivistystoimen toimintastrategiassa (Hyvinvoivasta lapsesta osaavaksi nuoreksi, 2019 - 2023): laadukas kasvatus ja opetus; innostava kasvu- ja oppimisympäristö; fyysinen ja psyykinen hyvinvointi.

Laihian kunta on päättänyt järjestää perusopetuslain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa kunnassa toimivien koulujen ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien osalta 17 §:n 2 momentissa tarkoitetuille oppilaille.

Tavoitteet 2020

- Sivistystoimen toimintastrategian jalkauttaminen vaiheittain

- JOPO-luokkatoiminnan kehittäminen ja arviointi
- Nepsy-palvelujen tuottamismallin selvittäminen (omatoiminta vai ostopalveluna)
- Yhtenäiskoulun hallintomallin kehittäminen ja arviointi
- Rekrytoitava riittävä ja pätevä henkilöstö opetustehtäviin
- Määräaikaisten työsuhteiden vakinaistaminen aina, kun se on perustellusti mahdollista
- Talouden tasapainottaminen suhteessa tavoitteisiin
- Digiosaamisen vahvistaminen hankkeiden avulla
- Riittävät resurssit oppimisen ja koulunkäynnin tukeen sekä oppilashuoltoon
- Henkilöstön ja oppilaiden hyvinvoinnin lisääminen toimintastrategian mukaisesti

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2020

- Käytännön toimenpiteistä päättäminen toimintastrategian jalkauttamiseksi
- JOPO-luokan ohjausryhmän systemaattinen toiminta
- Nepsy-palvelujen hankkiminen
- Määräaikaisten työtehtävien tarkastelu ennen kevään 2020 rekrytointeja
- Yhtenäiskoulun hallintokulttuurin kehittäminen ja arviointi systemaattisesti
- Erityisopetuksen ja opiskeluhoitopalvelujen resurssien tarkastelu (ml. koulunkäynnin ohjaajat)
- Henkilöstön kouluttaminen
- Toimintastrategian mukaisen hyvinvoinnin lisääminen
- Aktiivinen hankehakutoiminta

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma 2020

- Käytännön toimenpiteet ovat vielä sopimatta
- Ohjausryhmä toimii aktiivisesti ja tuloksellisesti
- Nepsy-palveluja hankitaan tällä hetkellä kolmelta ulkopuoliselta toimijalta ostopalveluna. Valtion antamalla korona-avustuksella koulutetaan lukuvuonna 2020 – 2021 omaa henkilöstöä nepsy-asioihin. Jatkossa tavoitteena on vähentää tarvetta ostopalveluihin.
- Tarkastelu on tehty ja sivistys- ja vapaa-ajanjohtaja on linjannut määräaikaisten sopimusten ehdot.
- Jatkuvana arviointiprosessina on viety eteenpäin. Keväällä 2021 valmistaudutaan toimielinmuutokseen.
- Erityisopetuksen strategiatyö on käynnistetty. Opiskeluhoitolon resursseja on tarkasteltu samalla kuin kuntatason opiskeluhoitosuunnitelma on päivitetty.
- Hyvinvointiasioita on pyritty pitämään läsnä vaikeasta viruspandemiavuodesta riippumatta.
- Hankkeita on haettu aktiivisesti ja onnistuneesti; mm. valtion korona-avustus esi- ja perusopetukseen runsas 175 000 euroa lukuvuodelle 2020 – 2021.

Toiminnallisia ja taloudellisia tunnuslukuja

Tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020
Nettomenot	-7 940 093	-8 598 511	-8 567 908	8 616 191
Oppilaat	984	1 005	1 168	1 059
Oppitunteja (vvk)	1 752	1 816	2 095	2 022
Kustannus€/oppilas	8 069	8 556	7 335	8 136
Oppitunteja/oppilas	1,76	1,81	1,79	1,91

4200	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	365 841	250 526	0	250 526	283 394	113,1 %	-32 868
Kulut	-8 933 749	-9 219 822	0	-9 219 822	-8 905 452	96,6 %	-314 370
Netto	-8 567 908	-8 969 296	0	-8 969 296	-8 622 058	96,1 %	-347 238
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	348 869	250 526	0	250 526	272 438	108,7 %	-21 912
Kulut	-7 214 175	-7 463 671	0	-7 463 671	-7 196 325	96,4 %	-267 346
Netto	-6 865 306	-7 213 145	0	-7 213 145	-6 923 887	96,0 %	-289 258
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	16 972	0	0	0	10 956	***	-10 956
Kulut	-1 719 574	-1 756 151	0	-1 756 151	-1 709 127	97,3 %	-47 024
Netto	-1 702 602	-1 756 151	0	-1 756 151	-1 698 171	96,7 %	-57 980

Talouden toteuma 2020

Perusopetuksen taloudellinen toteuma noudatti hyvin talousarvioita (talousarviossa annettujen määrärahojen käyttö 96,7 %). Koronaviruspandemia vaikutti taloudellisesti kevään etäopetusjaksolla kuljetuksissa, keittiötoiminnassa ja sijaisten määrässä. Valtion erityisavustusta koronaviruspandemian aiheuttamiin haittavaikutuksiin myönnettiin syksystä 2020 alkaen noin 182 000 euroa esi- ja perusopetukseen (sisältäen omarahoitusosuuden 5 prosenttia). Erityisavustuksen myötä voitiin palkata 4 resurssiopettajaa lukuvuodeksi 2020 – 2021.

Tehtäväalue: 4300 Toisen asteen koulutus

Kustannuspaikat: Lukio

Tilivelvollinen viranhaltija: Lukion rehtori

Tehtäväalueen toiminta-ajatus:

Laihian lukio antaa lukiolain (21.8.1998/629) mukaista opetusta. Laihian lukio toimii tasokkaana yleislukiona, joka mahdollistaa jatko-opinnot yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin ja muihin kolmannen asteen oppilaitoksiin. Lukio on kurssimuotoinen ja luokaton joustavuutta ja ajankohtaisuutta korostaen. Toiminta määräytyy lukiolain ja -asetuksen mukaisena, lukuvuosittain lukion johtokunnan hyväksymän työ- ja toimintasuunnitelman mukaan.

Tavoitteet 2020

- Digitaalisen ylioppilastutkinnon myötä opetuksessa on siirrytty käyttämään yhä enemmän digitaalisia oppimisympäristöjä. Kurssikokeet suoritetaan pääsääntöisesti digitaalisina. Yo-

tutkinnon kokeiden kehittyminen ja muuttuminen edellyttää opiskelijoilta teknistä osaamista ja tietojen laajaa soveltamista. Lukion opetuksessa huomioidaan tämä vaatimus ja opetusta kehitetään tukemaan ylioppilastutkinnon kokeissa menestymistä. Tavoitteena ovat hyvät valmiudet yo-kokeisiin.

- Lukiossa yhtenä painopisteenä on hyvinvointi. Tätä tuetaan mm. Liikkuva-opiskelu hankkeen avulla. Opetuksessa käytetään aktiivisia opetusmenetelmiä. Istumista vähennetään. Välituntiaktiviteetteja lisätään. Tavoitteena on hyvinvoinnin kautta hyviin tuloksiin.
- Lukio kehittää kansainvälisyyskasvatustaan. Uusi lukio- hankkeen ja kansainvälisyys Hankkeen toiminnot tukevat tätä tavoitetta, mm. Erasmus-hanketta valmistellaan.
- Lukio kehittää yliopisto- ja korkeakoulu yhteistyötä ja työelämään tutustumista. Uusi lukio- hankkeen toiminnot tukevat tätä tavoitetta. Yhteistyökursseja on jo Vaasan yliopiston kanssa. Tarjonnan laajentumista selvitetään mm SEAMK:n kanssa. Työelämään tutustumisesta järjestetään mm yrittäjävierailuja. Tavoitteena on sujuvampi siirtyminen korkeakouluopintoihin ja työelämään.

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2020

- Kartoitetaan TVT-laitteiden nykytilanne ja investointien tarve
- Opettajien kouluttaminen: kartoitetaan koulutustarve ja tarjotaan koulutusta. Pääasiassa koulun sisäisillä VESO-koulutuksilla
- Sähköisten oppimisympäristöjen ja oppikirjojen käytön lisääminen
- Tiivis yhteistyö kuntapäätäjien kanssa
- Lukion kotisivujen uudistaminen
- Erityisopetusresurssia lukiokoulutukseen
- Lukion kalustuksen uusiminen vaiheittain

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma 2020

- Opiskelijoiden valmiudet digitaalisiin kokeisiin ovat hyvät. Kurssikokeet abitti-kokeina ovat hyvin valmentaneet opiskelijoita yo-kokeisiin. Opiskelijat ovat saaneet ohjausta koetilanteeseen ja ohjelmien käyttämiseen. Tekniset valmiudet ovat hyvät sekä opiskelijoiden että koulun taholla.
- Liikkuva Opiskelu -hanke on toiminut koronarajoittein. Aktiivisia käytänteitä opetuksessa on jatkettu terveysturvallisesti. Hyvinvointiin on kiinnitetty huomiota opiskeluhollossa.
- Kansainvälisyys Hankkeen toimintoja on toteutettu mahdollisuuksien mukaan. KV-teemapäivä ensimmäisille luokille toteutui. Erasmus-hanke on käynnistynyt ja laajenee syksyllä 2021.
- Tutustumisia ammattikorkeakouluihin ja yliopistoihin on tarjottu etäyhteyksien kautta. Tutustumiskursseja on tarjottu Vaasan yliopistoon ja opiskelijat ovat niitä jonkin verran suorittaneet. Työelämään tutustuminen on ollut rajoitettua epidemian vuoksi.

Toiminnallisia ja taloudellisia tunnuslukuja / lukiokoulutus

Tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020
Nettomenot	-881 086	-928 193	-937 693	-954 459
Opiskelijat	119	117	127	143
Kurssit (vvk)	185	196	192	196
Kustannus €/oppilas	7 404	7 933	7 383	6 675

4300	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	23 556	10 000	0	10 000	26 441	***	-16 441
Kulut	-961 249	-962 891	0	-962 891	-980 900	101,9 %	18 009
Netto	-937 693	-952 891	0	-952 891	-954 459	100,2 %	1 568
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	23 556	10 000	0	10 000	26 076	***	-16 076
Kulut	-822 484	-823 758	0	-823 758	-845 366	102,6 %	21 608
Netto	-798 928	-813 758	0	-813 758	-819 290	100,7 %	5 532
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	365	***	-365
Kulut	-138 765	-139 133	0	-139 133	-135 534	97,4 %	-3 599
Netto	-138 765	-139 133	0	-139 133	-135 169	97,2 %	-3 964

Talouden toteuma 2020

Lukion taloudellinen toteuma noudatti hyvin tehtyä talousarviota (talousarviossa annettujen määrärahojen käyttö 100,2 %). Mitään merkittäviä ja yllättäviä menoeriä ei vuoden aikana tullut. Koronaviruspandemia ei aiheuttanut merkittäviä taloudellisia muutoksia lukion talouden toteumaan.

Tehtäväalue: 4400 Aikuiskoulutus

Kustannuspaikat: Vaasa-Opisto ja Kuula-opisto

Tilivelvollinen viranhaltija: Vaasa-opiston rehtori sekä sivistys- ja vapaa-ajanjohtaja

Tehtäväalueen toiminta-ajatus:

Kansalaisopisto tarjoaa vapaan sivistystyön palveluja Laihian asukkaille. Opiston kursseille voi kuitenkin ilmoittautua yli kuntarajojen. Kuula-opisto tarjoaa taiteen perusopetuksen mukaista opetusta musiikissa.

Kuula-opisto:

Laihian kunta ostaa taiteen perusopetuksen musiikin (instrumentit) sekä tanssin opetuksen osalta Vaasan kaupungin Kuula-opistolta. Vaasan kaupunki on vahvistanut musiikin opetuksen opetussuunnitelman, jota noudatetaan Laihian sivutoimipisteessä.

Tavoitteet 2020

- Monipuolisuus ja taloudellisuus
- Kurssien sisällöt vastaavat kysyntää

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2020

- Hyvä yhteistyö toiminnassa
- Tarkoituksenmukaiset toimitilat
- Uusien kurssien suunnittelu kuntalaisia kuullen ja osallistaen

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma 2020

- Kurssit ovat toteutuneet pääsääntöisesti hyvin; sisällöt ovat kohdanneet kysynnän. Koronaviruspandemia on vaikeuttanut osittain kurssien järjestämistä. Pandemian vuoksi kursseja on jouduttu perumaan tai siirtämään etäopetusmalliin.
- Toiminta on ollut monipuolista ja taloudellisesti järkevää. Ulkopuolisten tilojen käyttöä on tarkasteltu kriittisesti ja yksi aiemmin käytössä ollut ulkopuolinen tila on irtisanottu.
- Kurseja on ollut riittävästi tarjolla

Toiminnallisia ja taloudellisia tunnuslukuja

Tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020
Nettomenot	177 934	204 128	215 843	231 813
Kustannus €/asukas	21,97	19,41	26,92	28,98
Kurssien määrä Laihialla	108	109	119	115
Opetustunnit Laihialla	2 758	2 883	2 948	2 623

4400	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	0	***	0
Kulut	-215 843	-210 152	0	-210 152	-231 813	110,3 %	21 661
Netto	-215 843	-210 152	0	-210 152	-231 813	110,3 %	21 661
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	0	***	0
Kulut	-193 831	-210 152	0	-210 152	-217 556	103,5 %	7 404
Netto	-193 831	-210 152	0	-210 152	-217 556	103,5 %	7 404
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	0	***	0
Kulut	-22 012	0	0	0	-14 257	***	14 257
Netto	-22 012	0	0	0	-14 257	***	14 257

Talouden toteuma 2020

Opiston taloudellinen toteuma ylittää talousarviossa annetun budjetin noin 10 prosentilla, mikä tarkoittaa noin 20 000 euroa. Ylitystä tuli palvelujen ostoista (Vaasa Opiston maksut) ja tilojen vuokriin.

Tehtäväalue: 4500 Kirjasto- ja kulttuuritoimi

Tilivelvollinen viranhaltija: Kirjastotoimenjohtaja

Tehtäväalueen toiminta-ajatus:

Kirjasto- ja kulttuuritoimen lakisääteisenä tehtävänä on edistää lukemisen, kirjallisuuden, kulttuurin ja taiteen harrastamista ja niihin liittyvää kansalaistoimintaa. Kirjasto tarjoaa pääsyn monipuolisiin ja uudistuviin aineistoihin, ohjaa ja tukee tiedonhankintaa sekä tarjoaa tiloja oppimiseen. Kulttuuritoimi edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja paikallisidentiteetin kehittämistä tukevaa toimintaa.

Tavoitteet 2020

- Lasten- ja nuorten kirjastoaineiston hankinnan nostaminen Eepos-kirjastojen keskiarvon tasalle (1,17 kirjaa / alle 15-vuotias asukas)
- Kirjastoautopalveluiden tarveselvitys
- Kulttuuriryöryhmän toiminnan uudelleen käynnistäminen
- Kulttuuritapahtumien järjestäminen (1-4 kpl)

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2020

- Tehdään hankintayhteistyötä Eepos-kirjastojen kanssa.
- Kulttuuriryöryhmä kutsutaan koolle neljä kertaa vuodessa.
- Tapahtumia järjestetään yhteistyönä Eepos-kirjastojen, kolmannen sektorin sekä sivistys- ja vapaa-aikatoimen kanssa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma 2020

- Lastenkirjojen hankintamäärissä ei päästy tavoitteeseen, mutta suunta oli oikea. Kirjoja hankittiin 0,7 / alle 15-vuotias. Edellisvuonna vastaava luku oli 0,6.
- Kirjastoautokyselyä ei toteutettu koronan ja täyttämättä jääneen kuljettajan tehtävän vuoksi.
- Uusi kulttuuriryöryhmä kokoontui kuusi kertaa vuonna 2020.
- Nuukuuren viikon lisäksi järjestettiin kolme kulttuuritapahtumaa yhteistyössä kirjailija Paula Nivukosken, Korsholman Musiikkijuhlien sekä vapaa-aikatoimen kanssa.

4500	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	6 110	6 900	0	6 900	6 316	91,5 %	584
Kulut	-426 787	-439 019	0	-439 019	-400 270	91,2 %	-38 749
Netto	-420 677	-432 119	0	-432 119	-393 954	91,2 %	-38 165
Ulkoinen							
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	6 110	6 900	0	6 900	6 316	91,5 %	584
Kulut	-361 868	-372 435	0	-372 435	-334 425	89,8 %	-38 010
Netto	-355 758	-365 535	0	-365 535	-328 109	89,8 %	-37 426
Sisäinen							
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	0	***	0
Kulut	-64 919	-66 584	0	-66 584	-65 845	98,9 %	-739
Netto	-64 919	-66 584	0	-66 584	-65 845	98,9 %	-739

Talouden toteuma 2020

Kirjasto- ja kulttuuritoimi alitti talousarvion budjetin noin 10 prosentilla (talousarviossa annettujen määrärahojen käyttö 91,2 %). Pääsyyinä alitukseen on kirjastoautotoiminnan pysähtyminen puolessa välissä budjettivuotta. Säästöjä tuli kirjastoauton kuljettajan palkkakustannuksista ja auton käyttökustannuksista. Lisäksi koronaviruspandemian vuoksi tapahtumia ei voitu järjestää normaalisti.

VAPAA-AIKALAUTAKUNTA

Tehtäväalueet: Liikuntatoimi
Nuorisotoimi

Kustannuspaikat: Liikuntatyö, uimahalli, monitoimihalli, nuorisotyö, leikkipaikat, nuorisovaltuusto

Esittelijä: Vapaa-aikapäällikkö

Toiminta-ajatus

Vapaa-aikalautakunta toimii asiantuntijalautakuntana liikuntaa ja nuorisotyötä koskevissa asioissa. Lautakunta koordinoi, tuottaa ja kehittää toimialansa toimintaa sekä tekee esityksiä toimintaedellytysten takaamiseksi ja hyvinvointipalveluiden tuottamiseksi kuntalaisille. Vapaa-aikalautakunnan tehtävänä on toimia sidoksissa muiden lautakuntien ja hallintokuntien kanssa kuntalaisten vapaa-ajan toiminnoissa kunnan strategian mukaisesti.

	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	136 923	186 486	0	186 486	142 033	76,2 %	44 453
Kulut	-895 858	-1 030 801	0	-1 030 801	-963 415	93,5 %	-67 386
Netto	-758 935	-844 315	0	-844 315	-821 382	97,3 %	-22 933
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	119 418	178 706	0	178 706	134 998	75,5 %	43 708
Kulut	-533 929	-643 848	0	-643 848	-574 989	89,3 %	-68 859
Netto	-414 511	-465 142	0	-465 142	-439 991	94,6 %	-25 151
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	17 505	7 780	0	7 780	7 035	90,4 %	745
Kulut	-361 929	-386 953	0	-386 953	-388 426	100,4 %	1 473
Netto	-344 424	-379 173	0	-379 173	-381 391	100,6 %	2 218

Tehtäväalueetasot

Tehtäväalue: 4700 Liikuntatoimi

Tilivelvollinen viranhaltija: Vapaa-aikapäällikkö

Tehtäväalueen toiminta-ajatus:

Liikuntatoimen tehtävänä on suunnitella, kehittää ja toteuttaa kunnan vapaa-aikapalveluja yhteistyössä paikallisten seurojen, järjestöjen, yhteisöjen, kunnan muiden hallintokuntien sekä seudullisesti lähikuntien kanssa tehtävällä yhteistyöllä. Tavoitteena on kaikenikäisten kuntalaisten omaehtoisen liikunnan lisääminen / ylläpitäminen. Tavoitteisiin päästään turvaamalla mm. nykyisten liikunta-alueiden laadukas kunnossapito.

Tavoitteet 2020

1. Liikuntapaikat ja tilat kuntalaisten tiedossa / saatavilla helposti
2. Liikuntapaikkojen hoitosuunnitelman laatiminen ja toteutus
3. Uimahallin toiminnan kehittäminen: jumpat, vauvauinti, uimakoulut, tekniikkakoulut
4. Kuntalaisille tarjotun ohjatun liikunnan lisääminen
5. Järjestötoiminnan ja kunnan yhteistyön kehittäminen ja kuntalaisten aktivointi
6. Liikuntapoliittisen ohjelman päivittäminen 2020-luvulle

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2020

1. Hyvä suunnittelu ja organisointi liikuntatilojen käyttöperiaatteista
2. Riittävien taloudellisten resurssien turvaaminen
3. Liikuntapoliittisen investointiohjelman päivittäminen vuoteen 2030 saakka

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma 2020

1. Liikuntatilojen käyttö on tehokasta, osin yo-kirjoitukset rajoittavat harrastuskäyttöä.
2. Taloudellisten resurssien vajaus jatkuu liikuntapaikkojen hoidossa.
3. Liikuntapoliittinen ohjelma on valmistelussa.

4700	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	106 169	145 080	0	145 080	111 630	76,9 %	33 450
Kulut	-691 436	-820 374	0	-820 374	-769 557	93,8 %	-50 817
Netto	-585 267	-675 294	0	-675 294	-657 927	97,4 %	-17 367
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	88 664	137 300	0	137 300	104 595	76,2 %	32 705
Kulut	-349 779	-453 726	0	-453 726	-401 079	88,4 %	-52 647
Netto	-261 115	-316 426	0	-316 426	-296 484	93,7 %	-19 942
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	17 505	7 780	0	7 780	7 035	90,4 %	745
Kulut	-341 657	-366 648	0	-366 648	-368 478	100,5 %	1 830
Netto	-324 152	-358 868	0	-358 868	-361 443	100,7 %	2 575

Talouden toteuma 2020

Talousarvio alittui suunnitellusta. Koronapandemia vähensi toimintojen supistumisen myötä tuottoja, mutta myös henkilöstökuluissa saatiin säästöjä.

Tehtäväalue: 4800 Nuorisotoimi

Tilivelvollinen viranhaltija: Vapaa-aikapäällikkö

Tehtäväalueen toiminta-ajatus:

Nuorisotoimen tehtävä on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten osallisuutta ja yhdenvertaisuutta. Nuorisotyö pyrkii parantamaan nuorten kasvu- ja elinoloja sekä nuorten oikeuksien toteuttamista. Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorelle varhaista tukea nuoren sitä halutessa ja on tukena tarvittavaan palveluun hakeutumisessa.

Tavoitteet 2020

1. Nuorille mielekästä tekemistä ja tarjontaa: erilaista kerhotoimintaa, aktiivinen nuorisotilatoiminta, retkiä
2. Monialainen yhteistyö nuorten kanssa toimivien tahojen kanssa: koulut, sosiaalitoimi, nuorisotoimi
3. Kouluyhteistyön jatkaminen
4. Naapurikuntien kanssa nuoriso välisen yhteistyön avaaminen

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2020:

1. Toimintaa suunnitellaan lisääntyvän nuorten määrän ja tiukan talouden näkökulmasta
2. Tuetaan järjestötoimintaa mm. ostopalveluin
3. Resursseja kohdennetaan kouluyhteistyöhön
4. Panostetaan ennaltaehkäisevään työhön, jonka seurauksena korjaavan työn tarve vähenee
5. Nuorten motivointi yhteisten asioiden hoitamiseen

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma 2020

1. Kerho- ja nuorisotilatoimintaa on järjestetty. Koronapandemia supisti toimintaa sekä keväällä että syksyllä.
2. Järjestöt ovat vastanneet viikonloppujen valvontavuoroista.
3. Kouluyhteistyö on toimivaa.
4. Nuorisovaltuusto toimii aktiivisesti.

4800	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	30 754	41 406	0	41 406	30 403	73,4 %	11 003
Kulut	-204 422	-210 427	0	-210 427	-193 858	92,1 %	-16 569
Netto	-173 668	-169 021	0	-169 021	-163 455	96,7 %	-5 566
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	30 754	41 406	0	41 406	30 403	73,4 %	11 003
Kulut	-184 150	-190 122	0	-190 122	-173 910	91,5 %	-16 212
Netto	-153 396	-148 716	0	-148 716	-143 507	96,5 %	-5 209
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	0	***	0
Kulut	-20 272	-20 305	0	-20 305	-19 948	98,2 %	-357
Netto	-20 272	-20 305	0	-20 305	-19 948	98,2 %	-357

Talouden toteuma 2020

Talousarvio alittui. Koronapandemian aiheuttama toimintojen supistuminen vähensi sekä tuloja että toimintakuluja. Ryhmät toimivat supistetusti eikä retkiä voitu järjestää.

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Tehtäväalueet: Tekninen toimi, tilahallinta, liikennealueet, yleiset alueet, jätehuolto, liikenneolot, pelastustoimi, vesihuoltolaitos

Esittelijä: Tekninen johtaja

Lautakunnan toiminta-ajatus

Tuotetaan kiinteistöihin, liikennealueisiin, yleisiin alueisiin, jätehuoltoon ja vesihuoltolaitokseen liittyviä palveluja kuntalaisille mahdollisimman kustannustehokkaasti ja laadukkaasti.

Tekninen lautakunta pyrkii kehittämään toimintaansa kunnan strategian mukaisesti siten, että voidaan vastata kuntalaisten, yrittäjien ja kolmannen sektorin lisääntyvän aktiivisuuden mukanaan tuomiin uusiin vaatimuksiin kunnan infran kunnosta ja laajuudesta huomioiden kunnan taloudellisten resurssien puitteet. Kehitetään teknisen osaston toimintaa vastaamaan Maku/sote:n aiheuttamien muutosten huomioon ottamista jo ennakoimalla. Kuntasektorin toiminnan monialaistuminen heijastuu myös lautakunnan työhön yhä voimakkaammin.

	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	5 187 377	4 737 448	0	4 737 448	4 873 476	102,9 %	-136 028
Kulut	-5 646 240	-5 174 349	0	-5 174 349	-5 199 259	100,5 %	24 910
Netto	-458 863	-436 901	0	-436 901	-325 783	74,6 %	-111 118
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	2 140 689	1 784 060	0	1 784 060	1 958 805	109,8 %	-174 745
Kulut	-5 338 032	-5 000 269	0	-5 000 269	-5 028 520	100,6 %	28 251
Netto	-3 197 343	-3 216 209	0	-3 216 209	-3 069 715	95,4 %	-146 494
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	3 044 776	2 953 388	0	2 953 388	2 908 771	98,5 %	44 617
Kulut	-250 052	-116 059	0	-116 059	-116 931	100,8 %	872
Netto	2 794 724	2 837 329	0	2 837 329	2 791 840	98,4 %	45 489

Tehtäväalueet

Tehtäväalue: 5100 tekninen toimi

Tilivelvollinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Tehtäväalueen toiminta-ajatus:

Tavoitteena on tarjota mahdollisimman laadukasta ja kustannustehokasta palvelua kuntalaisille sekä kunnan eri toimialoille. Tehtävänä on päätöksentekoon liittyvien asioiden valmistelu, toiminnan johtaminen, kesäpestin järjestäminen sekä suunnittelu, rakennuttaminen ja rakentaminen. Pienemmät hankkeet suunnitellaan ja rakennetaan omana työnä. Pääosa suunnittelusta ja rakentamisesta ostetaan.

Tavoitteet 2020

- Kustannustietoisuus
- Lakiasiantuntemuksen hankkiminen verkostoitumalla
- Kunnan ohjeistusten kehittäminen päivittäisen toiminnan kautta
- Henkilöstön osaamisen kehittäminen ja työturvallisuuden parantaminen
- Oman pelikentän tuntemisen kehittäminen
- Vuorovaikutus yritysten / yrittäjien kanssa
- Suunnitelmallinen maankäytön kehittäminen

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2020

- Tehostetaan talouden seuranta.
- Työntekijöiden sitouttamista tehtäviinsä sekä osaamisen tason nostaminen, perehdyttäminen ja työturvallisuuskoulutus
- Osastotason ideointi
- Toiminnan hyvä suunnittelu kustannusten ja aikataulujen kurissa pitämiseksi

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma 2020

- Kustannusarvio toteutui talousarvion mukaisesti
- Työntekijöiden perehdytys ja työturvallisuuden korostaminen toteutui tyydyttävästi
- Osastotasolla on ideoitu toiminnan kehittämistä mm. osastopalavereissa ja päivittäisen työn lomassa
- Toiminnan suunnitteluun ja kustannusten seurantaan on panostettu ja siinä on onnistuttu hyvin.

5100	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	4 131	***	-4 131
Kulut	-247 412	-257 427	0	-257 427	-260 081	101,0 %	2 654
Netto	-247 412	-257 427	0	-257 427	-255 950	99,4 %	-1 477
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	4 131	***	-4 131
Kulut	-229 191	-242 163	0	-242 163	-244 476	101,0 %	2 313
Netto	-229 191	-242 163	0	-242 163	-240 345	99,2 %	-1 818
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	0	***	0
Kulut	-18 221	-15 264	0	-15 264	-15 605	102,2 %	341
Netto	-18 221	-15 264	0	-15 264	-15 605	102,2 %	341

Talouden toteuma 2020

Toteutunut suunnitellun mukaisesti.

Tehtäväalue: 5200 Tilahallinta

Tilivelvollinen viranhaltija: Kiinteistöpäällikkö

Tehtäväalueen toiminta-ajatus:

Ylläpidetään kiinteistöjä kustannustehokkaasti ja tarjoten käyttäjille mahdollisimman terveelliset ja viihtyisät työskentelyolosuhteet ennakoiden korjaustarpeet.

Tavoitteet 2020

- Kustannusten hallinta ja energiansäästön toteutuminen
- Talotekniikan automatisoinnin hyödyntäminen
- Käyttäjillä terveelliset olosuhteet
- Vuorovaikutuksen laadun systemaattinen seuranta sekä sen kehittäminen sosiaalista mediaa hyödyntäen.
- Tilojen vuokraustaso (sisäinen/ulkoinen) 100 %.
- Kiinteistöjen PTS laadinta 5 – 10 vuodelle

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2020

- Energiankulutuksen (kaikkien kulujen) tarkka seuranta ja muutoksiin reagointi
- Riittävä koulutus osaamistason nostoon ja säästöjen optimointi

- Ennakoiva kiinteistöhoito ja korjaustarpeiden havaitseminen. Nopea ja ammattitaitoinen ongelmiin reagointi.
- Kulujen systemaattinen seuraaminen.
- Hyödynnetään aktiivisella markkinoiden seuraamisella ja hankintaosaamista tehostamalla urakoissa saavutettava kustannussäästö
- Olosuhteiden seuraaminen siten, että piilossa olevat riskirakenteet tai ongelmat havaitaan riittävän ajoissa
- Tiedottamisen ottaminen osaksi jokapäiväistä työtä ja eri tiedotusvälineiden käyttöönoton kehittäminen.
- Kesätyöntekijää ulkokunnossapitotöihin ei palkata.

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma 2020

- Energiasäästöt toteutuivat seurannalla ja muutoksiin reagoinnilla, etävalvontoja hyödynnettiin säästöissä, etäkoulut keväällä pienensivät kulutusta. Tämän johdosta on sisäisiä vuokria palautettu niille yksiköille, joissa etäopetus sulki oppilaitokset.
- Koulutus sisäistä vallitsevien olojen johdosta
- Ongelmiin reagoitu nopeasti, palvelupyyntöjen vasteajat 0 - 5vrk, käytännössä pitäisi varmistaa myös loma-aikoina reagointi vikailmoituksiin
- Kulujen systemaattisella seurannalla on saatu energiakulutusta pienennettyä
- Osurakkoja on kilpailutettu, töiden tilaus tarjousten ja sopimusten pohjalta
- Riskirakenteiden ja ongelmakohteiden tarkastelu systemaattista, lisääntynyt ilki-valta tuonut paljon lisää ongelmia kiinteistöissä
- Tiedottamisen kehittäminen aloitettu palvelupyyntöjen ilmoituksiin kommentoimalla, kehitetään yhdessä käyttäjien kanssa väline tiedottamiseen
- Ulkokunnossapitotöihin palkattiin kesätyöntekijä, vakituinen henkilökunta osittain kesällä investointikohteiden töissä, ei kustannuslisäystä tältä osin.

Toiminnallisia ja taloudellisia tunnuslukuja

Tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020
Kulut	2 650 407	2 961 293	2 787 094	2 433 868
Kunnossapidettävät tilat, Htm ²	34 391	36 612	31 443	31 443
Energiaa säästävien investointien	6	8	3	1
Ylläpitokustannukset, euroa/Hm ² /a	77,07	80,88	88,64	77,52

5200	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	3 678 483	3 461 248	0	3 461 248	3 488 200	100,8 %	-26 952
Kulut	-2 787 094	-2 527 491	0	-2 527 491	-2 433 868	96,3 %	-93 623
Netto	891 389	933 757	0	933 757	1 054 332	112,9 %	-120 575
Ulkoinen							
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	825 416	573 560	0	573 560	644 399	112,4 %	-70 839
Kulut	-2 717 264	-2 446 772	0	-2 446 772	-2 367 648	96,8 %	-79 124
Netto	-1 891 848	-1 873 212	0	-1 873 212	-1 723 249	92,0 %	-149 963
Sisäinen							
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	2 853 067	2 887 688	0	2 887 688	2 843 801	98,5 %	43 887
Kulut	-69 830	-80 719	0	-80 719	-66 220	82,0 %	-14 499
Netto	2 783 237	2 806 969	0	2 806 969	2 777 581	99,0 %	29 388

Talouden toteuma 2020

Henkilökunnan tekemät työt investoinneissa pienensivät palkkakustannuksia, yksikkö myös työllisti kevään sulkuaikana yhteensä kolme työntekijää muista hallintokunnista tai tulosityksiköistä, tämäkin pienensi muiden yksiköiden palkkakustannuksia. Ylläpitokustannukset pienenevät reilut 10 %, eli työt tehtiin todella tehokkaasti, myös hankintaosaamisesta ja kilpailutuksista saatu hyöty näkyy kustannuksien pienenyksinä. Tehostetun siivouksen ja kiinteistönhoidon ammattitaitoisella ja oikea-aikaisella reagoinnilla ongelmiin on luotu terveelliset olosuhteet tilojen käyttäjille.

Tehtäväalue: 5300 Liikennealueet

Kustannuspaikat: Kadut, kevyen liikenteen väylät, valaistus ja yksityistiet
Tilivelvollinen viranhaltija: Katuinsinööri

Tehtäväalueen toiminta-ajatus:

Ylläpidetään liikenneväylät laatuavoitteiden mukaisesti ja kustannustehokkaasti tarjoten käyttäjille turvalliset liikkumisolosuhteet ennakoiden korjaustarpeet.

Tavoitteet 2020

- Menokasvun hillitseminen töiden oikea-aikaisuudella
- Liikenneväylät on hoidettu olosuhteiden vaatimalla tavalla
- Korjausvelan vähentäminen

- Hyödynnetään aktiivisella markkinoiden seuraamisella ja hankintaosaamista tehostamalla urakoissa saavutettava kustannussäästö
- Viestinnän tehostaminen muuttuneista olosuhteista ja liikennejärjestelyistä kunnan hallinnoimalla tieverkolla

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2020

- Liikennealueiden kunnan seuranta valvontakierroksilla
- Riittävä valvonta ja liikennealueiden seuranta aina keliolosuhteiden muuttuessa
- Hyvin laadittu katuverkoston peruskorjausohjelma on tehty, päivitetään ja seurataan.

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma 2020

- Työmaakokoukset urakoitsijoiden kanssa pidetty kuukausittain. Osa kokouksista etäyhteydellä koronan vuoksi. Korjaustoimenpiteet keskusteltu ja käyty läpi kuukausittain.
- Tieverkon kuntotarkkailua päivittäin, puutteet kirjataan ja korjataan sopivana ajankohtana määrrien mukaan alueittain.
- Reklamointeihin ja palautteisiin vastataan ja toimitetaan eteenpäin

Toiminnallisia ja taloudellisia tunnuslukuja

Tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020
Kustannukset	606 513	569 908	602 731	600 560
Kunnossapidettäviä katuja	65,79	68,08	68,08	68,08
Kunnossapidettäviä kl-väyliä	20,26	24,40	21,62	21,62
Kunnossapidettäviä yksityisteitä	86,2	82,65	87,4	87,4
Kadut, €/km	5 015	4 914	5 661	
KL-väylät, €/km	1 639	462,25	2 327	
Yksityistiet, €/km	2 208	2 041	2 860	
Avustettavat yksityistiet, €/km	562	653	562	647

e

5300	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	13 078	2 500	0	2 500	13 804	552,2 %	-11 304
Kulut	-602 731	-646 628	0	-646 628	-600 560	92,9 %	-46 068
Netto	-589 653	-644 128	0	-644 128	-586 756	91,1 %	-57 372
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	4 055	2 500	0	2 500	1 226	49,0 %	1 274
Kulut	-587 362	-637 895	0	-637 895	-584 756	91,7 %	-53 139
Netto	-583 307	-635 395	0	-635 395	-583 530	91,8 %	-51 865
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	9 023	0	0	0	12 578	***	-12 578
Kulut	-15 369	-8 733	0	-8 733	-15 804	181,0 %	7 071
Netto	-6 346	-8 733	0	-8 733	-3 226	36,9 %	-5 507

Talouden toteuma 2020

Kustannusten seuranta tehostettava entisestään

Tehtäväalue: 5400 Yleiset alueet

Kustannuspaikat: Puistot

Tilivelvollinen viranhaltija: Maanmittausinsinööri

Tehtäväalueen toiminta-ajatus:

Kunnan yleisten alueiden hoito, ylläpito ja kehittäminen tarjoten kuntalaisille viihtyisän ympäristön virkistäytyä.

Tavoitteet 2020

- Kustannustietoisuus ja kustannustehokkuus
- Puistoalueiden siisti yleisilme
- Pyritään jatkamaan puustoviheralueiden hoitoa, vuoden 2019 toteutus tämän osalta onnistui hyvin.

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2020

- Tarkka talouden seuranta ja töiden suunnittelu
- Kesäpestin hyödyntäminen viheralueiden rakentamisessa mahdollisuuksien mukaan
- Palkataan metsuri määrääjäksi hoitamaan puustoviheralueita

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma 2020

- Taloutta on seurattu pitkin vuotta ja suunniteltu työt sen mukaan, että rahat riittävät.
- Muutamia viheralueita on kunnostettu vuoden 2020 aikana kesäpestiläisiä hyödyntäen.
- Metsuria ei voitu yt-neuvotteluista johtuen palkata, joten iso osa hänelle ajatelluista töistä jäi tekemättä.

Toiminnallisia ja taloudellisia tunnuslukuja

Tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020
Nettomenot (Ulkoiset ja sisäiset)	51 065	35 462	56 244	47 908
Puistoja kpl/ha	40 / 11,22	37 / 12,95	37 / 12,95	37 / 12,95
Leikkikenttiä kpl/ha	27 / 3,15	27 / 3,15	23 / 3,00	24 / 3,05

5400	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	1 912	0	0	0	5 900	***	-5 900
Kulut	-58 156	-58 021	0	-58 021	-53 808	92,7 %	-4 213
Netto	-56 244	-58 021	0	-58 021	-47 908	82,6 %	-10 113
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	1 912	0	0	0	5 900	***	-5 900
Kulut	-52 776	-52 366	0	-52 366	-47 373	90,5 %	-4 993
Netto	-50 864	-52 366	0	-52 366	-41 473	79,2 %	-10 893
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	0	***	0
Kulut	-5 380	-5 655	0	-5 655	-6 435	113,8 %	780
Netto	-5 380	-5 655	0	-5 655	-6 435	113,8 %	780

Talouden toteuma 2020

Talouden toteuma pysyi hyvin budjetissa

Tehtäväalue: 5500 Jätehuolto

Kustannuspaikat: Jätehuolto

Tilivelvollinen viranhaltija: Katuinsinööri

Tehtäväalueen toiminta-ajatus:

Jätehuollon taksat kuntalaisille kilpailukykyiset ja kaatopaikalle menevän jätteen määrä minimoidaan. Vuonna 2020 voimaan tulevan jätelain mukaisesti jätehuolto tulee kattamaan toiminnastaan syntyvät kustannukset.

Tavoitteet 2020

- Jätehuollon taksat alle valtakunnallisen keskiarvon
- Kaatopaikkajätteen kokonaismäärä alle valtakunnallisen keskiarvon
- Jätehuollon ohjeistuksen viestinnän tehostaminen kotitalouksille

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2020

- Päivitettyjen jätehuoltomääräysten käyttöönotto ja tiedotus
- Tiedottaminen huolellisesta lajittelusta
- Huolehditaan työnkierrolla henkilöstön koulutus laitoksen toiminnassa

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma 2020

- Tavoitteet toteutuivat kohtalaisesti, hyötykäyttöaseman maksullisuus otettiin käyttöön.
- Jakeiden lajitteluohjeita parannettiin info kirjeellä asiakaskortin toimituksen yhteydessä.
- Seurataan jakeiden lajitteluohjeita ja päivitetään ohjeistusta kunnan nettisivuilla tarpeen mukaan jatkossa

Toiminnallisia ja taloudellisia tunnuslukuja (ulkoiset menot)

Tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020
Nettomenot	20 813	53 042	94 967	135 001
Kokonaisjättemäärä tn/a ilman biokaasulaitosta	1 258	1 950	1 479	1 418
Kaatopaikkajäte tn/a	258	240	424	367

5500	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	317 260	123 000	0	123 000	161 401	131,2 %	-38 401
Kulut	-412 227	-353 720	0	-353 720	-296 402	83,8 %	-57 318
Netto	-94 967	-230 720	0	-230 720	-135 001	58,5 %	-95 719
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	189 697	123 000	0	123 000	160 611	130,6 %	-37 611
Kulut	-411 943	-353 570	0	-353 570	-292 873	82,8 %	-60 697
Netto	-222 246	-230 570	0	-230 570	-132 262	57,4 %	-98 308
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	127 563	0	0	0	790	***	-790
Kulut	-284	-150	0	-150	-3 529	2352,7 %	3 379
Netto	127 279	-150	0	-150	-2 739	1826,0 %	2 589

Talouden toteuma 2020

Talouden toimintaa, suunnittelua ja kustannusten seurantaan tehostettava

Tehtäväalue: 5700 Liikenneolot

Tilivelvollinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Tehtäväalueen toiminta-ajatus:

Osallistutaan joukkoliikenteen seudulliseen kehitystyöhön ja ylläpidetään seutulippujärjestelmää tukemalla laihialaisten matkustamista lipputuotteen kautta.

Tavoitteet 2020

- Ely-keskus lopettaa joukkoliikenteen seutulippujen tukemisen 1.1.2020 lähtien. Kunnan subventio-osuus 100 %.

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2020

- Seutulipun hinnan tarkistaminen vuosittain perustuen ELY-keskuksen antamiin tietoihin kustannusten noususta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma 2020

- Seudullisen lippujärjestelmän tuki on loppunut ja siten ei ole voitu vastata lippujen hinnan nousuun kunnan toimenpiteillä.

Toiminnallisia ja taloudellisia tunnuslukuja (ulkoiset menot)

Tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020
Nettomenot	20 813	22 615	15 302	9 645
Myynti kpl	239	168	162	106
Matkustus kpl	6 831	5 139	5 170	3 286
Menot / myyty lippu	87,08	134,61	94,46	90,99
Menot / suoritettu matka	3,05	4,40	2,96	2,94

5700	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	3 578	5 000	0	5 000	0	0,0 %	5 000
Kulut	-18 880	-20 000	0	-20 000	-9 645	48,2 %	-10 355
Netto	-15 302	-15 000	0	-15 000	-9 645	64,3 %	-5 355
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	3 578	5 000	0	5 000	0	0,0 %	5 000
Kulut	-18 880	-20 000	0	-20 000	-9 645	48,2 %	-10 355
Netto	-15 302	-15 000	0	-15 000	-9 645	64,3 %	-5 355
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	0	***	0
Kulut	0	0	0	0	0	***	0
Netto	0	0	0	0	0	***	0

Talouden toteuma 2020

Koronasta johtuen taloudellinen toteutuma oli budjetoidun mukainen.

Tehtäväalue: 5800 Pelastustoimi

Tilivelvollinen viranhaltija: Pohjanmaan pelastustoimi

Tehtäväalueen toiminta-ajatus:

Vaasan seudulle 1.1.2004 perustettu Pohjanmaan pelastuslaitos hoitaa Laihian palo- ja pelastustoimen tehtävät.

5800	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	0	***	0
Kulut	-580 918	-611 050	0	-611 050	-593 661	97,2 %	-17 389
Netto	-580 918	-611 050	0	-611 050	-593 661	97,2 %	-17 389
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	0	***	0
Kulut	-580 026	-611 050	0	-611 050	-592 227	96,9 %	-18 823
Netto	-580 026	-611 050	0	-611 050	-592 227	96,9 %	-18 823
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	0	0	0	0	0	***	0
Kulut	-892	0	0	0	-1 434	***	1 434
Netto	-892	0	0	0	-1 434	***	1 434

Tehtäväalue: 5600 Vesihuoltolaitos

Kustannuspaikat: Vesilaitos ja viemärlaitos

Tilivelvollinen viranhaltija: Vesihuoltoinsinööri

Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus ja tilinpäätös sivuilla 131 – 142.

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Tehtäväalue: 5900 Rakennusvalvonta- ja ympäristötoimi

Kustannuspaikat: Rakennusvalvonta, Ympäristötoimi, Mittaustoimi ja Kaavoitus

Esittelijä: Rakennustarkastaja

Lautakunnan toiminta-ajatus

Tuotetaan rakennusvalvonnan ja ympäristötoimen viranomaispalvelut sekä palvelut elinympäristön kehittämiseen, kartoitus- ja mittaustehtäviin, kiinteistön muodostamiseen ja maan-aineslupien valmisteluun mahdollisimman kustannustehokkaasti ja laadukkaasti.

Tavoitteet 2020

- Keskusta-alueen kehittäminen yhdessä valtatiehankkeen kanssa
- Henkilöstön hyvinvointi
- Ennakoiva ohjaus hyvän rakennetun ja rakentamattoman ympäristön saamiseksi

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2020

- Valtateiden vaikutusalueen ja Jokikylän osayleiskaavojen päivittäminen
- Erityisesti VT18 -tiehankkeen vaatimat kaavat lainvoimaisiksi
- Osaamisen vahvistuminen
- Rakentamisen laadun parantuminen

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma 2020

- Kaavan päivitystyö on edennyt siihen vaiheeseen, että OAS ja karttakyselyt ovat valmiita nähtäville asettamista varten vuoden 2021 alussa.
- VT18 asemakaavan muutos ja laajennus sai lainvoiman KHO:n päätöksen myötä syksyllä 2020.
- Osaamista on vahvistettu koulutuksilla.
- Rakennus- ja toimenpidelupien edellyttämät tarkastusasiakirjat ovat päivityksen alla.

5900	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	64 415	70 200	0	70 200	42 129	60,0 %	28 071
Kulut	-300 577	-336 160	0	-336 160	-274 415	81,6 %	-61 745
Netto	-236 162	-265 960	0	-265 960	-232 286	87,3 %	-33 674
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	64 150	70 200	0	70 200	42 019	59,9 %	28 181
Kulut	-285 938	-324 482	0	-324 482	-262 359	80,9 %	-62 123
Netto	-221 788	-254 282	0	-254 282	-220 340	86,7 %	-33 942
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	265	0	0	0	110	***	-110
Kulut	-14 639	-11 678	0	-11 678	-12 056	103,2 %	378
Netto	-14 374	-11 678	0	-11 678	-11 946	102,3 %	268

Talouden toteuma 2020

Rakennus- ja ympäristölautakunnan vuoden 2020 talousarvion toimintakate alitettiin noin 34 000 eurolla. Alitus johtuu pääosin arviota vähäisemmällä alueiden kaavoittamisella, jolloin toimisto- ja asiantuntijapalvelujen ostot vähenivät kustannuspaikalla 38 898 euroa. Muilta osin taloudelliset tavoitteet saavutettiin lähes suunnitellun mukaisesti.

HENKILÖSTÖ

Henkilöstösuunnitelma 2017 - 2020

	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020
Hallinto-osasto	12	12	10,5	10,5
Perusturvaosasto				
• toimisto, hallinto	5	3	3	3
• sosiaali- ja perhetyö	11	11	10,4	8,8
• kotipalvelu	35	35	28,3	32,9
Osasto yhteensä	51	48	41,7	44,7
Sivistys- ja vapaa-aikaosasto				
• hallinto- ja tukipalvelut				10
• varhaiskasvatus	70	75	79,6	73,6
• esiopetus	11	13	3,9	2,9
• perusopetus	98	99	105,6	105
• toisen asteen koulutus	12	11	10	9
• kirjasto- ja kulttuurit.	6	6	5	5,1
• liikuntatoimi	4	5,5	5	6
• nuorisotoimi	3	3,5	4	3
Osasto yhteensä	204	213	213,1	214,5
Tekninen osasto				
• tekninen toimi	1,5	3	2	2
• tilahallinta	31,5	29	27,5	28,8
• liikennealueet	1	2	1	1,5
• yleiset alueet	0,5	0,5	0	0
• jätehuolto	1	2	0,5	1
• vesihuoltolaitos	4	4	7	5
• rakennusvalvonta ja ympäristötoimi	1,5	1,5	3	3
Osasto yhteensä	41	42	41	41,3
Kaikki yhteensä	397,5	315	306,3	311,0

luvuissa mukana vakinaiset työntekijät.

Vuoden 2019 ja 2020 henkilöstölukuja laskettaessa on otettu huomioon osa-aikaiset työntekijät heidän osa-aikaprosenttinsa mukaisesti. Henkilö on laskettu mukaan siihen toimintoon, johon palkan jakautuessa suurin osa on kirjattu. Tämä vaikuttaa esim. varhaiskasvatuksen ja esikoulun aikaisemmasta vuodesta poikkeaviin lukuihin. Sivistys- ja vapaa-aikaosastolle on lisätty hallinto- ja tukipalvelut, jotka aiempina vuosina ovat sisältyneet perusopetukseen.

Vuoden 2017 luvuista on poistettu vanhusten ja vammaisten palveluasumisen ja ateriapalveluiden henkilökuntamäärät eri vuosien vertailun helpottamiseksi.

Asumispalveluiden siirron yhteydessä yhdeksän henkilöä jäi edelleen kunnan palvelukseen ja he anoivat työvapaata, kunnes kunkin henkilökohtainen eläkeikä täyttyy. Näin henkilöt säilyttivät uudenkin työnantajan palveluksessa lisäeläkeoikeuden. Nämä henkilöt eivät sisälly taulukon lukuihin vuonna 2020.

TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 2020

Sisältää sisäiset erät

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot					EUROINA
Myyntitulot	2 577 438		2 577 438	3 005 084	427 646
Maksutulot	1 351 500		1 351 500	1 089 472	-262 028
Tuet ja avustukset	200 536		200 536	395 170	194 634
Muut toimintatulot	2 802 786		2 802 786	3 448 539	645 753
Toimintatulot yhteensä	6 932 260		6 932 260	7 938 265	1 006 005
Toimintamenot					
Henkilöstömenot	-16 905 933		-16 905 933	-16 274 194	631 739
Palvelujen ostot	-25 756 205	-340 000	-26 096 205	-26 369 057	-272 852
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 232 287		-2 232 287	-2 100 949	131 338
Avustukset muille	-4 944 700	-490 000	-5 434 700	-6 402 233	-967 533
Muut toimintamenot	-2 629 815		-2 629 815	-3 232 040	-602 225
Toimintamenot yhteensä	-52 468 940	-830 000	-53 298 940	-54 378 473	-1 079 533
Toimintakate	-45 536 680	-830 000	-46 366 680	-46 440 208	-73 528
Verotulot	31 878 000		31 878 000	31 291 242	-586 758
Valtionosuudet	16 060 969	3 000 000	19 060 969	19 272 517	211 548
Rahoitustulot ja -menot:					
Korkotulot	10 000		10 000	8 927	-1 073
Muut rahoitustulot	116 720		116 720	108 838	-7 882
Korkomenot	-185 000		-185 000	-131 356	53 644
Muut rahoitusmenot	-81 720		-81 720	-70 787	10 933
Vuosikate	2 262 289	2 170 000	4 432 289	4 039 173	-393 116
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 150 000		-2 150 000	-2 056 070	93 930
Arvonalentumiset	0		0	-16 796	-16 796
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot	400 000	-400 000	0	0	0
Tilikauden tulos	512 289	1 770 000	2 282 289	1 966 307	-315 982
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	512 289	1 770 000	2 282 289	1 966 307	-315 982

VEROTULOJEN ERITTELY

Verotulot	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	29 462 000		29 462 000	28 890 556	-571 444
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 416 000		1 416 000	1 045 649	-370 351
Kiinteistövero	1 000 000		1 000 000	1 355 037	355 037
Verotulot yhteensä	31 878 000	0	31 878 000	31 291 242	-586 758

Tuloveroprosentit	Tulovero-%	Verotettava tulo milj. euroa	Muutos-%
Verovuosi 2009	19,50	106	-1,5
Verovuosi 2010	19,50	108	1,9
Verovuosi 2011	19,50	115	6,8
Verovuosi 2012	19,75	118	2,7
Verovuosi 2013	20,00	125	6,1
Verovuosi 2014	20,75	127	1,3
Verovuosi 2015	21,50	127	-0,3
Verovuosi 2016	21,50	127	0,3
Verovuosi 2017	21,75	125	-1,9
Verovuosi 2018	21,75	128	2,5
Verovuosi 2019	21,75	131	2,6

Kiinteistöveroprosentit	Varsinainen asuinrakennus	Muut asuinrakennukset	Yleinen	Rakentamaton rakennuspaikka
Verovuosi 2009	0,30	0,65	0,65	3,00
Verovuosi 2010	0,40	0,75	0,65	3,00
Verovuosi 2011	0,40	0,75	0,75	3,00
Verovuosi 2012	0,60	1,00	1,00	3,00
Verovuosi 2013	0,60	1,00	1,00	3,00
Verovuosi 2014	0,60	1,00	1,00	3,00
Verovuosi 2015	0,60	1,00	1,00	3,00
Verovuosi 2016	0,50	1,00	1,00	3,00
Verovuosi 2017	0,50	1,00	1,00	3,00
Verovuosi 2018	0,50	1,00	1,00	3,00
Verovuosi 2019	0,60	1,00	1,00	3,00
Verovuosi 2020	0,60	1,00	1,00	3,00

Valtionosuuksien erittely	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Peruspalveluiden valtionosuus ml. tasaukset	16 737 895		16 737 895	15 255 310	-1 482 585
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0		0	800 000	800 000
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-676 926		-676 926	-496 487	180 439
Verotulomenetysten kompensatio		3 000 000	3 000 000	3 560 385	560 385
Verotulomenetysten korvaus	0		0	153 309	153 309
Valtionosuudet yhteensä	16 060 969	3 000 000	19 060 969	19 272 517	211 548

INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

INVESTOINNIT 2020	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Talousarviosta käytetty 31.12. %
KUNNANHALLITUS						
Laihianraitti I						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Menot	-27 000,00	0,00	-27 000,00	-25 304,92	-1 695,08	93,7 %
Netto	-27 000,00	0,00	-27 000,00	-25 304,92	-1 695,08	93,7 %
Maa-alueet						
Tulot	50 000,00	0,00	50 000,00	19 998,52	30 001,48	40,0 %
Menot	-150 000,00	0,00	-150 000,00	0,00	-150 000,00	0,0 %
Netto	-100 000,00	0,00	-100 000,00	19 998,52	-119 998,52	-20,0 %
ATK-ohjelmat ja verkon kehittäminen						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-60 000,00	0,00	-60 000,00	-27 457,20	-32 524,80	45,8 %
Netto	-60 000,00	0,00	-60 000,00	-27 457,20	-32 524,80	45,8 %
Maksuliikenneohjelma						
Osakkeet ja osuudet						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	0,00	0,00	0,00	-6 900,00	6 900,00	***
Netto	0,00	0,00	0,00	-6 900,00	6 900,00	***
Mico Botnia Oy:n osakeanti						
Yhteensä						
Tulot	50 000,00	0,00	50 000,00	19 998,52	30 001,48	40,0 %
Menot	-237 000,00	0,00	-237 000,00	-59 680,12	-177 319,88	25,2 %
Netto	-187 000,00	0,00	-187 000,00	-39 681,60	-147 318,40	21,2 %
PERUSTURVALAUTAKUNTA						
Yhteistoiminta-alueen investoinnit						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00 %
Menot	-35 000,00	0,00	-35 000,00	-28 180,37	-6 819,63	80,5 %
Netto	-35 000,00	0,00	-35 000,00	-28 180,37	-6 819,63	80,5 %
IT-hankkeet ja laiteinvestoinnit						
Yhteensä						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-35 000,00	0,00	-35 000,00	-28 180,37	-6 819,63	80,5 %
Netto	-35 000,00	0,00	-35 000,00	-28 180,37	-6 819,63	80,5 %

	Alku- peräinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Talous- arviosta käytetty 31.12. %
INVESTOINNIT 2020						
SIVISTYS- JA VARHAISKASVATUSLAUTAKUNTA						
Koulujen kalusto- ja tarvikehankinnat						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-24 000,00	0,00	-24 000,00	-12 665,00	-11 335,00	52,8 %
Netto	-24 000,00	0,00	-24 000,00	-12 665,00	-11 335,00	52,8 %
Lukion kalustohankinnat						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-8 581,50	-1 418,50	85,8 %
Netto	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-8 581,50	-1 418,50	85,8 %
Yhteensä						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-34 000,00	0,00	-34 000,00	-21 246,50	-12 753,50	62,5 %
Netto	-34 000,00	0,00	-34 000,00	-21 246,50	-12 753,50	62,5 %
VAPAA-AIKALAUTAKUNTA						
Urheilukeskusalueen kehittämien						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-40 000,00	0,00	-40 000,00	-40 906,60	906,00	102,3 %
Netto	-40 000,00	0,00	-40 000,00	-40 906,60	906,00	102,3 %
Leikkikenttien kunnostus						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-8 775,82	-1 224,18	87,8 %
Netto	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-8 775,82	-1 224,18	87,8 %
Yhteensä						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-49 682,42	-317,58	99,4 %
Netto	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-49 682,42	-317,58	99,4 %
TEKNINEN LAUTAKUNTA						
Talorakennus						
TK / varavoimallitteet						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-45 000,00	0,00	-45 000,00	7 592,45	-37 407,55	16,9 %
Netto	-45 000,00	0,00	-45 000,00	7 592,45	-37 407,55	16,9 %
TK / peltikaton maalaus						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-44 000,00	0,00	-44 000,00	-30 295,36	-13 704,64	68,9 %
Netto	-44 000,00	0,00	-44 000,00	-30 295,36	-13 704,64	68,9 %
TK / käytävien peruskorjaus						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-25 570,27	5 570,27	127,9 %
Netto	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-25 570,27	5 570,27	127,9 %
Isokylä ja Perälä						
Kylänpään koulun katto						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-10 000,00	0,00	-10 000,00	0,00	-10 000,00	0,0 %
Netto	-10 000,00	0,00	-10 000,00	0,00	-10 000,00	0,0 %

INVESTOINNIT 2020	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Talous- arviosta käytetty 31.12. %
Urheilukeskuksen laajennus						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-85 000,00	0,00	-85 000,00	-41 638,82	-43 361,18	49,0 %
Netto	-85 000,00	0,00	-85 000,00	-41 638,82	-43 361,18	49,0 %
Siskontien palv.as. peruskorjaus						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-225 000,00	0,00	-225 000,00	-214 849,03	-10 150,97	95,5 %
Netto	-225 000,00	0,00	-225 000,00	-214 849,03	-10 150,97	95,5 %
Varavoimalaite						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-5 000,00	0,00	-5 000,00	0,00	-5 000,00	0,0 %
Netto	-5 000,00	0,00	-5 000,00	0,00	-5 000,00	0,0 %
Ennalta arvaamattomat korjaukset						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-65 668,96	15 668,96	131,3 %
Netto	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-65 668,96	15 668,96	131,3 %
Yläkoulun 3 luokkaa ja käytävä / peruskorjaus						
Talonrakennus yhteensä						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-484 000,00	0,00	-484 000,00	-385 614,89	98 385,11	79,7 %
Netto	-484 000,00	0,00	-484 000,00	-385 614,89	98 385,11	79,7 %
Kunnallistekniikka						
Katujen rakentaminen						
Tulot	0,00	0,00	0,00	8 044,48	8 044,48	**
Menot	-1 128 000,00	0,00	-1 128 000,00	-774 343,86	-353 656,14	68,6 %
Netto	-1 128 000,00	0,00	-1 128 000,00	-766 299,38	-361 700,62	67,9 %
Katujen päällistys						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-45 000,00	0,00	-45 000,00	-40 959,50	-4 040,50	91,0 %
Netto	-45 000,00	0,00	-45 000,00	-40 959,50	-4 040,50	91,0 %
Tievalaistus						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-19 000	0,00	-19 000	-21 670,00	2 670,00	114,1 %
Netto	-19 000	0,00	-19 000	-21 670,00	2 670,00	114,1 %
Siltojen peruskorjaus						
Tulot	60 000,00	0,00	60 000,00	0,00	60 000,00	0,0 %
Menot	-120 000,00	0,00	-120 000,00	0,00	-120 000,00	0,0 %
Netto	-60 000,00	0,00	-60 000,00	0,00	-60 000,00	0,0 %
Koskelantien silta						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-150 000,00	0,00	-150 000,00	0,00	-150 000,00	0,0 %
Netto	-150 000,00	0,00	-150 000,00	0,00	-150 000,00	0,0 %

INVESTOINNIT 2020	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Talous-arviosta käytetty 31.12. %
VT3/VT18-parantaminen						
Tulot	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00	50 000,00	0,0 %
Menot	-100 000,00	0,00	-100 000,00	0,00	-100 000,00	0,0 %
Netto	-50 000,00	0,00	-50 000,00	0,00	-50 000,00	0,0 %
VT3/VT18-parantaminen						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-78 000,00	0,00	-78 000,00	-82 194,58	4 194,58	105,4 %
Netto	-78 000,00	0,00	-78 000,00	-82 194,58	4 194,58	105,4 %
Kadut ja kv. liikenneturvallisuus						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-25 000,00	0,00	-25 000,00	0,00	-25 000,00	0,0 %
Netto	-25 000,00	0,00	-25 000,00	0,00	-25 000,00	0,0 %
Avo-ojien kunnostus						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-25 000,00	0,00	-25 000,00	0,00	-25 000,00	0,0 %
Netto	-25 000,00	0,00	-25 000,00	0,00	-25 000,00	0,0 %
Aseman alikulun tiejärjestely						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	**
Menot	0,00	0,00	0,00	-29 417,81	-29 417,81	**
Netto	0,00	0,00	0,00	-29 417,81	-29 417,81	**
Alempiasteiset tiet						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-100 000,00	0,00	-100 000,00	0,00	-100 000,00	0,0 %
Netto	-100 000,00	0,00	-100 000,00	0,00	-100 000,00	0,0 %
Puistoalueiden rakentaminen						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-6 106,70	-3 893,30	61,1 %
Netto	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-6 106,70	-3 893,30	61,1 %
ELY/2347/2019 maisem.hanke						
Tulot	30 000,00	0,00	30 000,00	0,00	30 000,00	0,0 %
Menot	-30 000,00	-63 500,00	-93 500,00	-4 830,00	-88 670,00	5,2 %
Netto	0,00	-63 500,00	-63 500,00	-4 830,00	-58 670,00	7,6 %
Kompostointikenttä						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	0,00	0,00	0,00	-34 552,41	-34 552,41	**
Netto	0,00	0,00	0,00	-34 552,41	-34 552,41	**
Ennalta arvaamattomat korj.						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-50 000,00	0,00	-50 000,00	0,00	-50 000,00	0,0 %
Netto	-50 000,00	0,00	-50 000,00	0,00	-50 000,00	0,0 %

INVESTOINNIT 2020	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Talous-arviosta käytetty 31.12. %
Vesilaitoksen rak. kohteet						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-125 000,00	0,00	-125 000,00	0,00	-125 000,00	0,0 %
Netto	-125 000,00	0,00	-125 000,00	0,00	-125 000,00	0,0 %
Viemärlaitoksen rak.kohteet						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-205 000,00	0,00	-205 000,00	-65 642,79	-139 357,21	32,0 %
Netto	-205 000,00	0,00	-205 000,00	-65 642,79	-139 357,21	32,0 %
Kunnallistekniikka yhteensä						
Tulot	140 000,00	0,00	140 000,00	8 044,48	131 955,52	5,7 %
Menot	-2 210 000,00	-63 500,00	-2 273 500,00	-1 059 717,65	-1 059 717,65	46,6 %
Netto	-2 070 000,00	-63 500,00	-2 133 500,00	-1 051 673,17	-1 051 673,17	49,3 %

INVESTOINNIT 2020	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Talous-arviosta käytetty 31.12. %
INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ						
Kunnanhallitus						
Tulot	50 000,00	0,00	50 000,00	19 998,52	30 001,48	40,0 %
Menot	-237 000,00	0,00	-237 000,00	-59 680,12	-177 319,88	25,2 %
Netto	-187 000,00	0,00	-187 000,00	-39 681,60	-147 318,40	21,2 %
Perusturvalautakunta						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-35 000,00	0,00	-35 000,00	-28 180,37	-6 819,63	80,5 %
Netto	-35 000,00	0,00	-35 000,00	-28 180,37	-6 819,63	80,5 %
Sivistys- ja varhaiskasvatus-lautakunta						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-34 000,00	0,00	-34 000,00	-21 246,50	-12 753,50	62,5 %
Netto	-34 000,00	0,00	-34 000,00	-21 246,50	-12 753,50	62,5 %
Vapaa-aikalautakunta						
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0 %
Menot	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-49 682,42	-317,58	99,4 %
Netto	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-49 682,42	-317,58	99,4 %
Tekninen lautakunta						
Tulot	140 000,00	0,00	140 000,00	8 044,48	131 955,52	5,8 %
Menot	-2 694 000,00	-63 500,00	-2 757 500,00	-1 445 332,54	-1 312 167,46	52,4 %
Netto	-2 554 000,00	-63 500,00	-2 617 500,00	-1 437 288,06	-1 180 211,94	54,9 %
INVESTOINNIT YHTEENSÄ						
Tulot	190 000,00	0,00	190 000,00	28 043,00	161 957,00	14,8 %
Menot	-3 050 000,00	-63 500,00	-3 113 500,00	-1 604 121,95	-1 509 378,05	51,5 %
Netto	-2 860 000,00	-63 500,00	-2 923 500,00	-1 576 078,95	-1 347 421,05	53,9 %

TALOUSARVION RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	2 262 289	2 170 000	4 432 289	4 039 173	-393 116
Satunnaiset erät	400 000	-400 000	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	-400 000	400 000	0	-58 682	-58 682
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-3 020 000	-93 500	-3 113 500	-1 604 122	1 509 378
Rahoitusosuudet investointimenoihin	110 000	30 000	140 000	8 044	-131 956
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	50 000		50 000	78 680	28 680
Toiminta ja investoinnit, netto	-597 711	2 106 500	1 508 789	2 463 093	954 304
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0		0	-8 954	-8 954
Antolainasaamisen vähennykset	53 698		53 698	53 698	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000 000		3 000 000	0	-3 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 810 000		-2 810 000	-2 709 997	100 003
Lyhytaikaisten lainojen muutos			0	0	0
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	-354 013	2 106 500	1 752 487	-202 160	-1 954 647

YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEEN MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN TOTEUTTAMISESTA

	Määrärahat					Tuloarviot					
	Si- to- vuus	Alkup. talous- arvio	TA:n muu- tokset	TA muutos- ten jälkeen	Toteu- tuma	Poikke- ama	Alkup. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muutos- ten jälkeen	Toteu- tuma	Poikke- ma
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Kunnanvaltuusto											
Kunnanvaltuusto	N	78		78	57	21					
Tarkastuslautakunta	N	22		22	14	8					
Kunnanhallitus											
Luottamushenkilöjohto	N	1 080		1 080	1 132	-52	75		75	137	62
Keskushallinto	N	1 171		1 171	1 059	112	34		34	50	16
Tilat ja osakehuoneistot	N	24		24	45	-21	121		121	204	83
Keskusvaalilautakunta											
Vaalit	N	0		0	1	-1					
Perusturvalautakunta											
Terveystieteiden osasto	N	16 800		16 800	17 059	-259					
Sosiaalitoimi	N	4 689	240	4 929	5 580	-651	71		71	97	26
Avopalvelut	N	5 928	490	6 418	7 047	-629	638		638	1 408	770
Laitoshoidot	N	560	100	660	673	-13	0		0	9	9
Sivistyslautakunta											
Varhaiskasvatusta	N	4 179		4 179	4 180	-1	724		724	644	-80
Esiopetus	N	565		565	576	-11	7		7	16	9
Peruskoulutus	N	9 220		9 220	8 905	315	251		251	283	32
Toisen asteen koulu	N	963		963	981	-18	10		10	26	16
Aikuiskoulutus	N	210		210	232	-22					
Kirjasto- ja kulttuuritoimi	N	439		439	400	39	7		7	6	-1
Vapaa-aikalautakunta											
Liikuntatoimi	N	820		820	769	51	145		145	112	-33
Nuorisotoimi	N	210		210	194	16	41		41	30	-11
Tekninen lautakunta											
Tekninen toimi	N	257		257	260	-3	0		0	4	4
Tilahallinta	N	2 528		2 528	2 434	94	3 461		3 461	3 488	27
Liikennealueet	N	647		647	601	46	3		3	14	11
Yleiset alueet	N	58		58	54	4	0		0	6	6
Jätehuolto/konekeskus	N	354		354	296	58	123		123	161	38
Liikenneolot	N	20		20	10	10	5		5	0	-5
Palo- ja pelastustoimi	N	611		611	594	17					
Vesihuoltolaitos	N	700		700	951	-251	1 146		1 146	1 200	54
Rakennus- ja ymp.lautakunta											
Rakennus- ja ymp.toimi	N	336		336	274	62	70		70	42	-28
	N										
		52 469	830	53 299	54 378	-1 079	6 932	0	6 932	7 937	1 005

B = Brutto

N = Netto

	Määrärahat						Tuloarviot				
	Sitovuus	Alkup. Talous-arvio	TA:n muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Alkup. talous-arvio	TA:n muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	B						31 878		31 878	31 291	-587
Valtionosuudet	B						16 061	3 000	19 061	19 273	212
Korkotulot	B						10		10	9	-1
Muut rahoitustulot	B						117		117	109	-8
Korkomenot	B	185		185	131	54					
Muut rahoitusmenot	B	82		82	71	11					
		267	0	267	202	65	48 066	3 000	51 066	50 682	-384
INVESTOINTIOSA											
Kunnanhallitus											
Laihianraitti I	B	27		27	25	2					
Maa-alueet	B	150		150	0	150	50		50	20	-30
ICT-Hankinnat	B	60		60	27	33					
Muut osakkeet ja osuudet	B	0		0	7	-7					
Perusturvalautakunta											
Yhteistoiminta-alueen inv.	B	35		35	28	7					
Sivistys- ja varh.kasvatuslautakunta											
Koulujen kalustohankinnat	B	24		24	13	11			0		0
Lukion kalustohankinnat	B	10		10	9	1					
Vapaa-aikalautakunta											
Urheilukeskus, kaukalo	B	40		40	41	-1			0		0
Leikkikentät	B	10		10	9	1			0		0
Tekninen lautakunta											
Terveyskeskus, varavoimalaitteet	B	45		45	8	37					
Terveyskeskus, käytävien peruskorj.	B	20		20	26	-6					
Terveyskeskus, peltikaton maalaus	B	44		44	30	14					
Siskontien palv.asunn., peruskorj.	B	225		225	215	10					
Enn.arv. korj. (Keskuskoulu, C-rak.)	B	50		50	66	-16					
Kylänpään koulu, katon maalaus	B	10		10	0	10					
Urheilukeskuksen laajennus	B	85		85	42	43					
Liikutettava varavoimalaite	B	5		5	0	5					
Katujen rakentaminen	B	1 128		1 128	774	354	0		0	8	8
Katujen päällystys	B	45		45	41	4					
Tievalaistus	B	19		19	22	-3			0		0
Kadut ja klv, ajoratamerk.uusim.ym	B	25		25	0	25					
VT3/VT18 parantaminen	B	78		78	82	-4					
Siltojen peruskorjaus	B	120		120	0	120	60		60	0	-60
Yksityisteiden parantamisohjelma	B	100		100	0	100	50		50	0	-50
Aseman alikulun tiejärjestelyt	B	0		0	29	-29					
Avo-ojien kunnostus	B	25		25	0	25					
Alempiasteiset tiet	B	100		100	0	100					
Koskelantien silta	B	150		150	0	150					
Ennalta arvaamattomat työt	B	50		50	0	50					
Puistoalueiden rakentaminen	B	10		10	6	4					
Laihianjoen ranta-alueiden maisema	B	0	93	93	5	88	0	30	30	0	-30
Kompostointikenttä	B	0		0	34	-34					
Vesilaitos	B	125		125	0	125			0		0
Viemärlaitos	B	205		205	66	139					
		3 020	93	3 113	1 605	1 508	160	30	190	28	-162
RAHOITUSOSA											
Antolainauksen muutok.											
Antolainas.lisäykset	B			0	9	-9					
Antolainas.vähennykset	B						54		54	54	0
Lainakannan muutokset											
Pitkäaikaisten lain.lis.	B						3 000		3 000	0	-3 000
Pitkäaikaisten lain.väh.	B	2 810		2 810	2 708	102					
Vaikutus maksuvalmiuteen				0		0	354	-2 107	-1 753	201	1 954
Rahoitusosa yhteensä		2 810	0	2 810	2 717	93	3 408	-2 107	1 301	255	-1 046
YHTEENSÄ		58 566	923	59 489	58 902	587	58 566	923	59 489	58 902	-587

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Toimintatuotot		
Myyntituotot	2 149 923,54	1 884 871,83
Maksutuotot	1 089 361,85	1 379 088,96
Tuet ja avustukset	395 169,74	316 397,76
Muut toimintatuotot	1 338 099,42	1 262 107,01
	<u>4 972 554,55</u>	<u>4 842 465,56</u>
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-12 893 513,71	-12 852 532,58
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-2 953 148,04	-2 960 577,33
Muut henkilöstösivukulut	-427 531,96	-435 497,31
Palvelujen ostot	-25 535 250,29	-24 902 936,12
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 078 710,60	-2 306 672,24
Avustukset	-6 402 233,10	-5 605 888,21
Muut toimintakulut	-1 122 374,50	-897 600,29
	<u>-51 412 762,20</u>	<u>-49 961 704,08</u>
Toimintakate	-46 440 207,65	-45 119 238,52
Verotulot	31 291 242,19	30 725 158,03
Valtionosuudet	19 272 517,00	15 590 963,00
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	8 926,93	5 345,55
Muut rahoitustuotot	42 118,35	97 266,94
Korkokulut	-131 355,86	-154 095,25
Muut rahoituskulut	-4 067,63	-12 063,00
	<u>-84 378,21</u>	<u>-63 545,76</u>
Vuosikate	4 039 173,33	1 133 336,75
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 056 070,00	-2 044 678,05
Arvonalentumiset	-16 796,51	
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		944 431,82
Tilikauden tulos	1 966 306,82	33 090,52
Poistoeron lisäys(-)tai vähennys (+)		33 527,12
Rahastojen lisäys (-)tai vähennys (+)		
Tilikauden alijäämä (ylijäämä)	<u>1 966 306,82</u>	<u>66 617,64</u>

RAHOITUSLASKELMA	2020		2019	
<u>Toiminnan rahavirta</u>				
Vuosikate +/-	4 039 173,33		1 133 336,75	
Satunnaiset erät +/-	0,00		944 431,82	
			-1 067	
Tulorahoituksen korjausevät	<u>-58 681,52</u>	3 980 491,81	<u>472,14</u>	1 010 296,43
<u>Investointien rahavirta</u>				
	-1 604		-3 514	
Investointimenot	121,95		770,79	
Rahoitusosuudet investointimenoihin +	8 044,48		59 883,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden		-1 517		-1 597
myyntitulot +	78 680,04	397,43	1 857 428,32	459,47
Toiminnan ja investointien rahavirta		2 463 094,38		-587 163,04
<u>Rahoituksen rahavirta</u>				
Antolainauksen muutokset				
			-1 353	
Antolainasaamisten lisäykset	-8 954,46		666,75	
				-1 287
Antolainasaamisten vähennykset	<u>53 697,68</u>	44 743,22	<u>65 907,68</u>	759,07
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00		4 000 000,00	
	-2 709	-2 709	-2 709	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	<u>997,36</u>	997,36	<u>997,44</u>	1 290 002,56
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien				
muutokset	-412 393,91		416 951,57	
Saamisten muutos	-254 810,74		1 665 665,12	
Korottomien velkojen muutos	<u>72 041,79</u>	-595 162,86	<u>140 625,04</u>	2 223 241,73
		-3 260		
Rahoituksen rahavirta		417,00		2 225 485,22
Rahavarojen muutos				
		-797 322,62		1 638 322,18
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	1 290 813,01		2 088 135,63	
Rahavarat 1.1.	2 088 135,63	-797 322,62	449 813,45	1 638 322,18

TASE	31.12.2020	31.12.2019
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	57 792,77	63 710,08
Muut pitkävaikutteiset menot	<u>1 760 097,88</u>	<u>654 765,80</u>
	1 817 890,65	718 475,88
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	4 314 272,87	4 351 067,90
Rakennukset	22 430 315,21	23 087 284,43
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10 927 006,40	10 742 240,90
Koneet ja kalusto	378 926,64	476 329,22
Muut aineelliset hyödykkeet	5 177,50	5 177,50
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>143 956,69</u>	<u>1 165 962,61</u>
	38 199 655,31	39 828 062,56
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	7 197 932,02	7 165 727,10
Joukkovelkakirjasaamiset		
Muut lainasaamiset	2 066 905,67	2 111 648,89
Muut saamiset	<u>266 409,02</u>	<u>266 409,02</u>
	9 531 246,71	9 543 785,01
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen varat	<u>790 868,91</u>	<u>385 920,53</u>
	790 868,91	385 920,53
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 007 756,13	975 495,30
Muut saamiset	626 225,59	517 298,35
Siirtosaamiset	<u>541 797,32</u>	<u>428 174,65</u>
	2 175 779,04	1 920 968,30
Rahat ja pankkisaamiset	<u>1 290 813,01</u>	<u>2 088 135,63</u>
	1 290 813,01	2 088 135,63
VASTAAVAA YHT.	<u>53 806 253,63</u>	<u>54 485 347,91</u>

VASTATTAVAA	31.12.2020	31.12.2019
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	18 018 741,27	18 018 741,27
Muut omat rahastot	10 721,89	10 721,89
Edellisten tilikausien ali-/ylijäämä	-2 527 060,82	-2 593 678,46
Tilikauden ali-/ylijäämä	1 966 306,82	66 617,64
	<u>17 468 709,16</u>	<u>15 502 402,34</u>
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	936 338,27	943 544,85
Muut toimeksiantojen pääomat	8 323,42	8 562,37
	<u>944 661,69</u>	<u>952 107,22</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	18 155 023,88	20 865 021,24
	<u>18 155 023,88</u>	<u>20 865 021,24</u>
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	9 000 000,00	9 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 709 997,36	2 709 997,36
Saadut ennakot	257 036,69	89 601,69
Ostovelat	3 291 951,15	3 406 109,98
Muut velat	314 303,68	297 821,91
Siirtovelat	1 664 570,02	1 662 286,17
	<u>17 237 858,90</u>	<u>17 165 817,11</u>
VASTATTAVAA YHT.	<u>53 806 253,63</u>	<u>54 485 347,91</u>

KONSERNILASKELMAT
Konsernin tuloslaskelma

	2020	2019
Toimintatuotot	19 000 016,94	18 569 665,41
Toimintakulut	<u>-63 756 103,61</u>	<u>-62 207 904,52</u>
Toimintakate	-44 756 086,68	-43 638 239,10
Verotulot	31 213 460,47	30 654 232,40
Valtionosuudet	19 272 517,00	15 590 963,00
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot	4 020,19	1 288,81
Muut rahoitustuotot	135 978,32	170 027,00
Korkokulut	-210 572,46	-233 845,38
Muut rahoituskulut	<u>-50 435,37</u>	<u>-58 492,88</u>
Vuosikate	5 608 881,47	2 485 933,85
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 391 743,24	-3 183 987,99
Omistuksen eliminointierot	-141 509,75	-4 490,26
Satunnaiset erät	<u>125 073,09</u>	<u>0,00</u>
Tilikauden tulos	2 200 701,57	-702 544,40
Tilinpäätössiirrot	0,00	0,00
Laskennalliset verot	-13 126,66	-58 391,51
Vähemmistöosuudet	23 055,62	25 694,96
Verot	<u>-37 741,19</u>	<u>0,00</u>
Tilikauden yli/alijäämä	2 172 889,33	-735 240,95

Konsernin rahoituslaskelma

	2020		2019	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	5 608 881,47		2 485 933,85	
Satunnaiset erät	125 073,09			
Tulorahoituksen korjauserät	-244 119,22	5 489 835,34	-379 258,71	2 106 675,14
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-3 792 202,64		-4 783 662,01	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8 044,00		59 883,00	
Pysyvien vastaavien luovutustulot	101 698,15	-3 682 460,49	205 892,45	-4 517 886,56
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 807 374,84		-2 411 211,42
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-8 954,00		33 666,75	
Antolainasaamisten vähennys	0,00	-8 954,00	0,00	33 666,75
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	3 001 500,00		4 142 400,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-3 378 184,17		-3 395 945,99	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 420 106,61	-1 796 790,78	1 535 145,97	2 281 599,98
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääoman muutokset	-427 657,11		446 221,23	
Vaihto-omaisuuden muutos	-100 545,72		1 519,62	
Saamisten muutokset	218 725,58		1 167 970,94	
Korottomien velkojen muutokset	-63 476,86	-372 954,11	61 376,05	1 677 087,84
Rahoituksen rahavirta		-2 178 698,89		3 992 354,57
Rahavarojen muutos		-371 324,05		1 581 143,15
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	3 955 398,69		4 326 722,74	
Rahavarat 1.1.	4 326 722,74	-371 324,05	2 745 579,58	1 581 143,15

Konsernitase

	2020	2019
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	78 340,49	89 908,50
Muut pitkävaikutteiset menot	1 808 755,16	704 737,51
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	5 302 889,02	5 344 374,85
Rakennukset	38 550 327,42	40 203 564,18
Kiinteät rakenteet ja laitteet	11 195 353,74	11 042 191,73
Koneet ja kalusto	768 643,45	972 715,08
Muut aineelliset hyödykkeet	61 387,94	52 423,48
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 273 123,93	2 514 857,44
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	2 152 804,83	2 075 613,54
Muut lainasaamiset	45 106,99	36 152,53
Muut saamiset	396 210,94	396 210,94
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	839 116,89	413 210,53
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	222 966,00	122 420,29
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	8 440,95
Lyhytaikaiset saamiset	3 398 634,31	3 608 918,94
Rahoitusarvopaperit	186,41	186,41
Rahat ja pankkisaamiset	3 955 398,69	4 326 722,74
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>72 049 246,22</u>	<u>71 912 649,64</u>

	2020	2019
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	18 018 741,27	18 018 741,27
Muut omat rahastot	1 617 676,47	1 622 132,69
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-3 014 497,19	-2 128 984,37
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 172 889,33	-735 240,95
VÄHEMMISTÖOSUUDET	838 858,20	857 900,35
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	259 855,96	274 162,39
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	999 184,75	1 000 935,49
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	28 490 752,22	28 867 727,57
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	1 480 052,07	1 621 840,46
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	12 888 890,75	14 294 903,87
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	8 296 842,40	8 218 530,87
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>72 049 246,22</u>	<u>71 912 649,64</u>

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjakojen mukaisesti ao. tilikaudelle. Vuonna 2020 valtionosuuteen sisältyvä verotulomenetyksen korvauksen lisäys on kirjattu Kilan ohjeen mukaisesti maksuperusteisesti.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuuston hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on poistoajankoja tarkistettu 1.1.2016 alkaen. Poistoajankoihin asetettiin vaihteluväli, joka paremmin vastaa hyödykkeiden taloudellisen pitoajan arviointia. Poistosuunnitelman kohtaan muut pitkävaikutteiset menot tehtiin tarkistus kunnanvaltuuston kokouksessa 12.11.2018. Joidenkin yksittäisten hankkeiden osalta on noudatettu uutta poistosuunnitelmaa pidempiä poistoajankoja, jos se hankkeiden taloudellisen pitoajan mukaan on perusteltua. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenoa vähennykseksi.

KONSERNITILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty olennaiset tytäryhtiöt ja kaikki kuntayhtymät.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyvien vastaavien sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa ja vähemmistöosuusien erottamisessa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Laihianraitti I:en aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Taseen vastaavaa koskevat liitetiedot

Laskennalliset verosaamiset

	2020	2019
Saamisiin sisältyvät laskennalliset verosaamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	0,00	0,00

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Laskennalliset verovelat

Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	0,00	0,00
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	423 745,25	410 618,59

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Toimintatuotot (ulkoiset)

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Yleishallinto	508 833,37	520 604,37	351 774,11	340 400,61
Terveystoimi	10 414 134,22	10 117 503,22	0,00	
Sosiaalitoimi	2 326 194,91	1 923 000,30	1 514 594,19	1 023 457,18
Opetus- ja kulttuuritoimi	1 099 463,01	1 271 857,68	1 099 463,01	1 271 857,68
Yhdyskuntapalvelut	4 654 391,43	4 736 699,84	2 006 723,24	2 206 750,09
Toimintatuotot yhteensä	19 003 016,94	18 569 665,41	4 972 554,55	4 842 465,56

Verotulojen erittely	2020	2019
Kunnan tulovero	28 890 555,92	28 304 192,44
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 045 648,96	998 220,07
Kiinteistövero	1 355 037,31	1 422 745,52
Verotulot yhteensä	31 291 242,19	30 725 158,03

Valtionosuuksien erittely	2020	2019
Peruspalveluiden valtionosuus	11 975 406,00	12 903 530,00
Verotulojen tasaus	3 279 904,00	3 319 444,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	800 000,00	
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-496 487,00	-632 011,00
Verotulomenetyksen korvaus	3 560 385,00	
Verotulojen menetyksen kompensatio	153 309,00	
Valtionosuudet yhteensä	19 272 517,00	15 590 963,00

Palvelujen ostojen erittely	2020	2019
Asiakaspalvelujen ostot	20 817 689,46	20 176 896,83
Muiden palvelujen ostot	4 717 560,83	4 726 039,29
Kunnan palvelujen ostot	25 535 250,29	24 902 936,12

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoaajat ja poistomenetelmät ovat:

PYSYVÄT VASTAAVAT	ennen 1.1.2013 hankitut	1.1.2013 jälkeen hankitut
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>		
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	5 vuotta	5 vuotta
Toisen yhteisön tie- ja väylähankkeet		20 vuotta
Muut	5 vuotta	5 vuotta
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>		
Maa- ja vesialueet	ei poistoa	ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallintorakennukset	50 vuotta	20-50 vuotta
Laitosrakennukset	50 vuotta	20-50 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	30 vuotta	20-30 vuotta
Talousrakennukset	20 vuotta	20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	30 vuotta	20 vuotta
Asuinrakennukset	40 vuotta	30-40 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	20 vuotta	20 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	30 vuotta	20 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	30 vuotta	15 vuotta
Vedenjakeluverkostot	30 vuotta	30-40 vuotta
Viemäriverkko	30 vuotta	30-40 vuotta
Kaukolämpöverkko	40 vuotta	20 vuotta
Sähköjohdot, ulkovalaistuslaitteet	20 vuotta	20 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	20 vuotta	15 vuotta
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet/laitteet	20 vuotta	10-20 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	15 vuotta	15 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 vuotta	15 vuotta
Koneet ja kalusto		
Perustamisirtaimisto: uudet hallinto- ja laitosrak.		10 vuotta
Muut kuljetusvälineet	10 vuotta	5-7 vuotta
Muut liikkuvat työkonet	10 vuotta	5 vuotta
Atk-laitteet	10 vuotta	5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	5 vuotta	5 vuotta

Käytössä on tasapoisto, ellei muuta mainita. Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euro, on kunnassa kirjattu pääosin vuosikuluiksi.

Pakollisten varausten muutos

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Eläkevastuut 1.1. Lisäykset tilikaudella Vähennykset tilikaudella Eläkevastuu 31.12.				
Muut pakolliset varaukset 1.1. Lisäykset tilikaudella Vähennykset tilikaudella Muut pakolliset varaukset 31.12.	274 162,38 0,00 14 306,43 259 855,95	175 497,08 98 665,31 0,00 274 162,38		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1. Lisäykset tilikaudella Vähennykset tilikaudella Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	274 162,38 0,00 14 306,43 259 855,95	175 497,08 98 665,31 0,00 274 162,38		

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot/-tappiot

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Muut toimintatuotot Maa- ja vesialueiden myyntivoitot Rakennusten luovutusvoitot Kaluston myyntivoitot	58 681,52 5 612,88 0,00	116 820,32 75 741,90 6 220,00	58 681,52 0,00	116 820,32 6 220,00
Myyntivoitot yhteensä	64 294,40	198 782,22	58 681,52	123 040,32
Muut toimintakulut Myyntitappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Myyntitappiot yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kunta	
	2020	2019
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä Osinkotuotot muista yhteisöistä Peruspääoman korot kuntayhtymistä	0,00 22 121,84 18 941,75	0,00 75 173,30 18 941,75
Yhteensä	41 063,59	94 115,05

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Satunnaiset tuotot Rakennusten luovutusvoitot Yritystalo 2 Yritystalo 3 Paloasema Biokaasulaitos				195 576,84 168 798,01 341 094,62 238 962,35
Yhteensä	125 073,09	0,00	0,00	944 431,82
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0	0	0	0

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

**AINEETTOMAT JA AINEELLISET
HYÖDYKKEET**

	Aineettomat hyödykkeet		Muut pitkävaikutteiset menot		Aineelliset hyödykkeet		Rakennukset	Kiinteät rakenteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödyk.	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	Maa- ja vesialueet								
Poistamaton hankintameno 1.1.	63 710,08	654 765,80	718 475,88	4 351 067,90	23 087 284,43	10 742 240,90	476 329,22	5 177,50	1 165 962,61	39 828 062,56		
Lisäykset tilikaudella	27 475,20	110 374,95	137 850,15	0,00	336 383,62	976 137,38	30 022,32		83 479,08	1 426 022,40		
Rahoitusosuudet tilikaudella										0,00		
Vähennykset tilikaudella										-36 795,03		
Siirot erien välillä		1 105 485,00	1 105 485,00							-1 105 485,00		
Tilikauden poisto	-33 392,51	-110 527,87	-143 920,38		-993 352,84	-791 371,88	-127 424,90		-1 105 485,00	-1 912 149,62		
Poistamaton hankintameno 31.12.	57 792,77	1 760 097,88	1 817 890,65	4 314 272,87	22 430 315,21	10 927 006,40	378 926,64	5 177,50	143 956,69	38 199 655,31		

PYSYVIEN VASTAAVIEN SIIJOITUKSET

	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				Yhteensä
	Osakkeet ja osuudet tytäryhteistöt	Kuntayhtymä osuudet	Osakkuus-yhteisö osakkeet ja osuudet	Muut osakkeet ja osuudet omist.yht.	Muut lainasaamiset muilta konserniyhteisöt	Muut saamiset konserniyhteisöt	Muut saamiset		
Hankintameno 1.1.	3 792 464,33	2 644 913,74	6 727,52	721 621,51	2 077 982,14	172 528,10	93 880,92	9 543 785,01	
Lisäykset	25 304,92			6 900,00	8 954,46			41 159,38	
Vähennykset					-53 697,68			-53 697,68	
Hankintameno 31.12.	3 817 769,25	2 644 913,74	6 727,52	728 521,51	2 024 284,46	172 528,10	93 880,92	9 531 246,71	

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

	Tasearvo 1.1.	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus kuntayhtymän pääomasta	Ero
Vaasan sairaanhoitopiirin ky						
- Osuus peruspääomasta	2 460 703,74			2 460 703,74	2 525 566,20	64 862,46
- Osuus muusta pääomasta (kassavaranto ja muut rahastoidut varat)	106 954,89			106 954,89	106 954,89	
Eskoon sos.palvelujen ky	72 237,22			72 237,22	212 402,59	140 165,37

Omistus muissa yhtiöissä

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %	Kuntakonsernin osuus (1 000 euroa)		
				Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Koy Laihian Vuokratalot	Laihia	100,00	100,00	484	7 195	161
Laihian Nuuka Lämpö Oy	Laihia	100,00	100,00	336	2 557	8
Poronkankaan Vesi Oy	Laihia	57,50	57,50	19	50	-28
As Oy Laihianraitti I	Laihia	84,00	84,00	2	119	-6
Laihian Vss-tilat Oy	Laihia	82,86	90,00	189	1	-7
Koy Laihian Virastokeskus	Laihia	84,04	86,60	8	28	-2
Kuntayhtymät						
Vaasan sairaanhoitopiirin ky	Vaasa	4,14	4,14	2 525	6 904	60
Eskoon sosiaalipalvelujen ky	Seinäjoki	3,56	3,56	213	1 039	1
Pohjanmaan liitto	Vaasa	3,73	3,73	7	26	4
Yhteis- ja omistusyhteis- yhteisöt						
Koy Säästökirja	Laihia	25,10	25,10			
As Oy Laihianraitti II	Laihia	0,00	24,64			
Laihian Painehalli Oy	Laihia	40,00	40,00			

Saamisten erittely	Kunta	Lyhytaikaiset	Kunta	Lyhytaikaiset
	Pitkäaikaiset		Pitkäaikaiset	
	2020	2020	2019	2019
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		71 097,10		15 443,32
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		2 808,93		1 954,32
Muut saamiset				

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni	Kunta	Kunta
	2020		2019
	2020	2020	2019
Tulojäämät			
Vaasan kaupunki, yhteistoiminta-alue		227 922,77	196 083,67
Valtiokonttori, sotainv.palvelut		127 553,21	39 466,35
Kela, korvaus työterveyshuollosta	164 950,83	147 419,28	103 259,20

Oma pääoma	Konserni	Kunta	Kunta
	2020		2019
	2020	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	18 018 741,27	18 018 741,27	18 018 741,27
Lisäykset tilikaudella			
Vähennykset tilikaudella			
Peruspääoma 31.12.	18 018 741,27	18 018 741,27	18 018 741,27
Muut omat rahastot 1.1.	1 622 132,69	1 626 111,12	10 721,89
Siirrot rahastoon tilikaudella			
Siirrot rahastosta tilikaudella	-4 456,22	-3 978,43	
Muut omat rahastot 31.12.	1 617 676,47	1 622 132,69	10 721,89
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1	-2 864 225,32	-2 078 224,77	-2 527 060,82
Edellisten tilikausien oikaisut	-150 271,87	-50 759,60	
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	-3 014 497,19	-2 128 984,37	-2 527 060,82
Tilikauden alijäämä/ylijäämä	2 172 889,33	-735 240,95	1 966 306,82
Oma pääoma yhteensä	18 794 809,87	16 776 648,64	17 468 709,16

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät	Kunta	Kunta
	2020	2019
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	-2 527 060,82	-2 593 678,46
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 966 306,82	66 617,64
Kertynyt poistoero 31.12.	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset 31.12.	0,00	0,00
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä	-560 754,00	-2 527 060,82

Pitkäaikaiset velat	Kunta	Kunta
	2020	2019
Vuoden 2026 jälkeen erääntyvät		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 401 679,00	9 198 344,00

Joukkovelkakirjalainat	Kunta	
	2020	2019
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistukset		
korko -0,42 % - 0,15 %	9 000 000,00	9 000 000,00
erääntyvät 1.1.-31.1.	2 000 000,00	2 000 000,00
erääntyvät 1.2.-28.2.	2 500 000,00	2 500 000,00
erääntyvät 1.3.-31.3.	4 500 000,00	4 500 000,00
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	9 000 000,00	9 000 000,00

Pakolliset varaukset	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Muut pakolliset varaukset				
Potilasvahinkovakuutusvastuu	259 855,95	274 162,39		
	259 855,95	274 162,39		

Vieras pääoma	2020		2019	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		237 108,48		139 353,61
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		1 282 189,93		1 465 060,48
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat				
	0,00	1 519 298,41	0,00	1 604 414,09

Sekkilimiitti	Kunta	
	2020	2019
Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.	500 000,00	500 000,00
Siitä käyttämättä oleva määrä	500 000,00	500 000,00

Muut velat	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Muut velat				
Ennakonpidätysvelka	400 159,49	391 040,08	282 332,52	270 500,44
Sosiaaliturvamaksuvelka	17 363,95	11 352,09	11 961,16	7 671,47
Muut velat	171 626,27	270 697,00	20 010,00	19 650,00
	589 149,71	673 089,17	314 303,68	297 821,91

Siirtovelat	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Menojäämät				
Lomapalkkajaksotus			1 497 752,66	1 473 801,06
Muut palkkojen jaksotukset			99 186,47	148 333,00
Korkojaksotukset			38 035,52	38 530,12
Muut menojäämät			29 595,37	1 621,99
	2 379 426,15	2 680 260,18	1 664 570,02	1 662 286,17

**VAKUUTUKSIA JA VASTUUSITOUUMUKSIA KOSKEVAT
LIITETIEDOT**

Vuokravastuut	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa 31.12.2024	147 457,46	208 708,57		
Seuraavalla tilikaudella maksettava osa	27 977,95	38 934,64		
Sopimuksiin sisältyvät lunastusveloitteet				
Leasingvastuut yhteensä	480 036,31	345 409,14	53 595,06	67 748,13
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	101 585,53	95 553,90	31 882,95	39 648,29
Yhteensä	627 493,76	554 117,71	53 595,06	67 748,13

Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.

Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen välillä	Kunta	
	2020	2019
Tytäryhteisöiden puolesta annetut takaukset		
Alkuperäinen pääoma		
Jäljellä oleva pääoma	4 576 719,30	4 881 867,40

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista	Kunta	
	2020	2019
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	53 478 350	48 511 534
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	33 322	31 917

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	Kunta	
	2020	2019
Takaisinmaksuvastuu		
Vastuu, koskien uudisrakentamiseen ja peruskorjaamiseen sisältyvän arvonlisäveron palautusta	7 778 879,82	7 598 617,55

HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Yleishallinto	22,24	17,72	10,50	10,50
Sosiaali- ja terveystoimi	136,52	148,30	44,70	41,65
Opetus- ja kulttuuritoimi	214,50	213,10	214,50	213,10
Yhdyskuntapalvelut	40,30	46,48	40,30	40,48
Muut palvelut	3,27			
Liiketoiminta	1,0	0,5	1,00	0,50
Yhteensä	425,83	426,09	311,00	306,23

Vakinainen henkilöstö

Henkilöstökulut	2020	2019
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	16 274 193,71	16 248 607,22
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	36 355,38	2 146,60
Henkilöstökulut yhteensä	16 310 549,09	16 272 753,82

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2020	2019
Keskusta	3 468,02	4 253,93
Laihian kokoomus	1 493,45	1 661,85
Laihian Perussuomalaiset	849,25	1 321,34
Kristillisdemokraatit	134,50	126,75
Laihian sosialidemokraatit	1 022,25	1 315,31
Vasemmisto	392,63	481,63
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	7 360,10	9 160,81

Tilintarkastajan palkkiot	2020	2019
KPMG Oy Ab Tilintarkastusyhteisö		
Tilintarkastuspalkkiot	4 309,50	4 776,18
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	3 248,25	1 324,31
Muut palkkiot	3 210,00	11 418,85
Palkkiot yhteensä	10 767,75	17 519,34

Intressitahot

Konsernin lähipiiriin / intressipiiriin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Käytetyt kirjanpitokirjat

Tasekirja, sidottu
Päiväkirja, atk
Pääkirja, atk
Ostoreskontra, atk
Myyntireskontra, atk
Palkkakortit/luettelot atk

Käytetyt tositelajit

1 Alkusaldot
2 Talousarvio
3 Lisämääräraha
9 KOM konversio
10 Muistio, ulkoinen
20 Muistio, sisäinen
34 Käyttöomaisuus
39 KOM-muistiot
70 Sosiaalityö
101 Pankin tiliote
102 Palkat
330 - 500 Myyntireskontra, laskulajit
511 Myyntireskontra, manuaalisuoritukset
521 Myyntireskontra, viitesuoritukset
531 Myyntireskontra, hyv.laskujen kuittaus
541 Myyntireskontra, tileistä poisto
550 Myyntireskontra, laskulaji 55
580 Myyntireskontra, laskulaji 58
770 Myyntireskontra, laskulaji 77
801 Ostolaskut
899 Ostomaksut

Selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Pääkirja sähköisesti
Päiväkirja sähköisesti
Ostoreskontra sähköisesti
Myyntireskontra sähköisesti
Palkkakirjanpito atk-tulosteena
Tasekirja sidottuna kirjana

LAIHIAN KUNNAN VESIHUOLTOLAITOS

ERIYTETTY TASEYKSIKKÖ

VESIHUOLTOLAITOKSEN TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2020

Tehtäväalue: 5600 Vesihuoltolaitos

Kustannuspaikat: 5601 Vesilaitos ja 5602 viemärlaitos

Tilivelvollinen viranhaltija: Vesihuoltoinsinööri

Tehtäväalueen toiminta-ajatus

Vesihuoltolaitos huolehtii vesi-, ja viemärijohtojen sekä niihin liittyvien laitosten uudisrakentamisesta sekä verkostojen, jätevesipuhdistamon, Tyllijoen vesilaitoksen ja jätevesipumppaamojen kunnossapidosta ja saneerauksista mahdollisimman kustannustehokkaasti turvaten hyvänlaatuisen juomaveden ja ympäristön vähäisen kuormituksen.

Vaatus erilliselle toimintakertomukselle

Laihian kunnan vesihuoltolaitos on laskennallisesti eriytetty tulosyksikkö teknisen lautakunnan alaisuudessa, joka rahoittaa toiminta-alueellaan tuotettavat vesihuoltopalvelut tuloillaan tuottovaatimus huomioiden. Vesihuoltolaitoksen erillinen toimintakertomus laaditaan vuosittain. Vesihuoltolaitoksen muutokset (22.8.2014/681) ovat tulleet voimaan 1.9.2014. Lain mukaan kunnan tai yrityksen tulee kirjanpidossaan eriyttää vesihuolto muista toiminnoista ja vesihuollolle on tilikausittain laadittava kirjanpitolain mukainen tase ja tuloslaskelma, rahoituslaskelma sekä esitettävä niiden liitteenä olevat tiedot. Vesihuoltolaitoksen toimintakertomuksessa esitetään vesihuoltolaitokselle asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista vesihuoltolaitoksen talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi tulos- tai rahoituslaskelmassa taikka taseessa.

Olennaiset tapahtumat vuonna 2020

Hannu salomäki jäi eläkkeelle maaliskuussa ja hänen tehtäviään vesihuollon osalta jatkoi Jim Vaskivuori. Biokaasulaitos siirtyi Laihian Nuukalämmölle ja laitoksen hoitaja kunnan katupuolelle.

Vedenkäyttäjille jaettavasta vedestä 99,4% ostettiin Poronkankaan Vesi Oy:ltä. Jäljelle jäävä osuus ostettiin Vaasan vesi Oy:ltä (1663 m³) ja Myötämäen vedeltä (226m³) sekä pumpattiin kunnan omalta Tyllijoen vedenottamolta (1017m³). Poronkankaan vesi Oy:n runkolinjasta vesi jaetaan kunnan verkostoon Kylänpään, Jakkulan, keskustan ja Rudon liitoskaivojen kautta, joissa tulopaine alennetaan kunnan verkostoon sopivaksi. Vettä ostettiin 512 913m³, mikä oli 0,3 % vähemmän kuin edellisvuonna.

Jätevedet johdetaan kunnan omalle jätevedenpuhdistamolle puhdistettavaksi.

Uusia kiinteistöjä liittyi vesijohtoon 4 kpl ja viemäriin 5 kpl. Liittyjämääristä ohessa pidemmän aikavälin diagrammi liitteenä. Pieni määrä selittyy osittain ohjelmistomuutoksesta, joka siirsi osan loppuvuoden liittyjiä vuoden 2021 tilastoon.

Laskutetun veden osuus kasvoi 3% edelliseen vuoteen verrattuna. Ominaiskulutus oli 176 litraa / asukas / vrk. Laskuttamattoman talousveden osuus oli 9,4 % (2019 = 12,4%) Viimeisen 10 vuoden vuotovesiprocentin keskiarvo on 12,6 %. Jätevesien osalta laskuttamattomien vesien osuus oli 48,7% viimeisen 10 vuoden ka. 43,8%.

Oheisesta kunnalliskertomuksen tilasto-osasta ilmenee tarkemmin eri muuttujien suhde vuosilta 2018 – 2020.

Vesihuoltolaitoksen taksat pysyivät samoina lukuun ottamatta liittämisen- ja korjaustöiden tuntiveloitushintoja, joita nostettiin merkittävästi todellisten kulujen tasolle. Veden laatu on pysynyt hyvänä, täyttäen laatusuosituksen kaikilta osin.

Vesihuollon investoinnit keskittyivät verkoston laajentamiseen uuden asuinalueen rakentamisen yhteydessä Vaalilassa ja viemäriverkoston saneeraamiseen. Betonisia viemäreitä saneerattiin muovisiksi sujutusmenetelmällä urheilukentän läheisyydessä ja kaivoja saneerattiin muovisiksi 45 kpl eri puolella asemakaava-aluetta. Ampujantien pumppaamo saneerattiin. Puhdistamolla tuli kuluja laiterikoista ja varaosien hankinnasta. Puhdistamo täytti ympäristöluvan mukaiset puhdistustasovaatimukset muuten paitsi kovien syysateiden ja tulvan, sekä kevään teollisuuden kuormituspiikin aikaan.

Tiedottamista tehostettiin hankkimalla KeyAqua- ohjelmaan lisäpalveluna mahdollisuus lähettää tekstiviestejä rajatusti vaikutusalueiden asukkaille. Kartalta voidaan täten rajata alue, jonka asukkaille viesti esim. vesikatkoa lähetetään. Palvelu otettiin käyttöön kesäkuussa ja sen kautta lähetettiin 14 ryhmätekstiviestiä pääosin vesikatkoista tiedottamiseen.

Vesihuoltolain muutoksen 1.9.2014 mukaan hulevesien käsittely ei ole vesihuoltolaitoksen tehtävänä ilman kunnan erillistä päätöstä asiasta. Laihialla päätöstä ei ole vielä tehty, koska valtakunnallinen ohjeistus ei ole vielä täsmentynyt. Hulevesien käsittelyyn sovelletaan kuitenkin vesihuoltolaitos siltä osin kuin vesihuoltolaitos huolehtii huleveden viemäroinnistä. Tässä toimintakertomuksessa esitettyihin lukuihin ei sisälly hulevesien käsittely.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Vesihuoltolaitoksen sisäisessä valvonnassa noudatetaan kunnan toimintoja ja päätöksiä.

Vesihuoltolaitoksen riskienhallinta kohdistuu taloudellisten, teknisten ja turvallisuusriskien hallintaan.

Vesihuoltolaitoksen ylläpitämät tärkeimmät riskienhallinnan dokumentit ovat valmiussuunnitelma 2014, talousveden valvontatutkimusohjelma sekä työturvallisuuden riskiarviot. 2020 valmistui Poronkankaan veden ja terveystarkastajien kanssa yhteistyössä tehty Water Safety Plan (WSP) Vesihuollon maksuilla tulee pitkällä aikavälillä kattaa toiminnan kulut ja investoinnit. Talouden suunnittelu perustuu pitkän aikavälin talousmalliin. Vesihuoltolaitos raportoi taloudestaan osavuosisikatsauksissa ja toimintakertomuksessa. Lisäksi toimintaa seurataan mittareilla sekä valtakunnallisen tunnuslukujärjestelmän mittareilla.

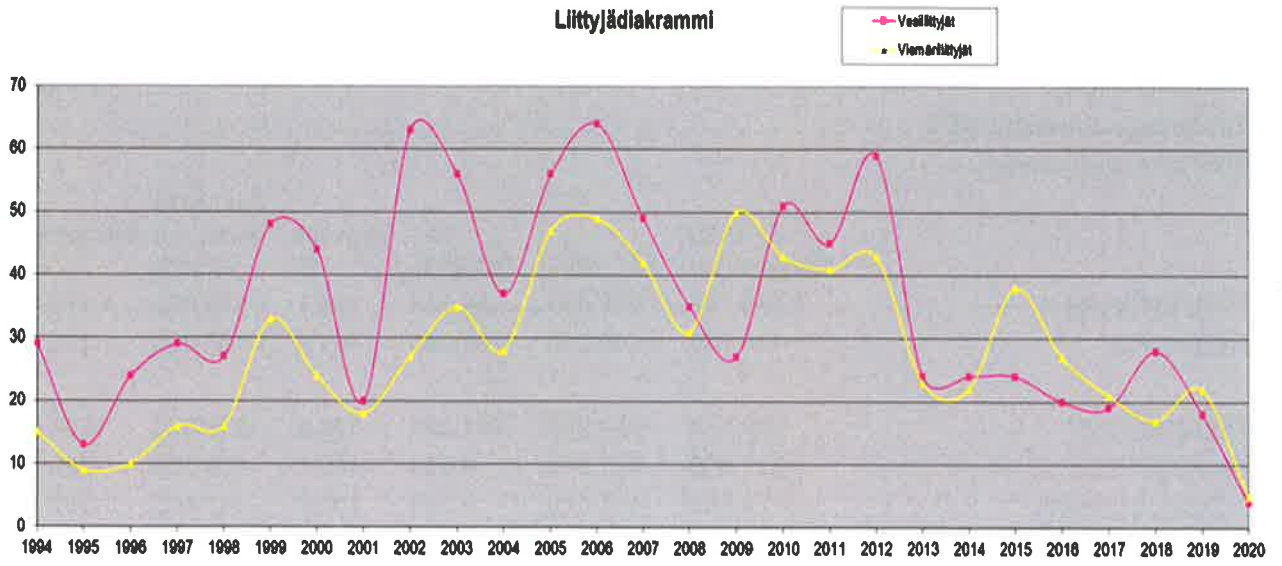
Talousarvion toteutuminen

Työt painottuivat pääsääntöisesti verkostojen kunnossapitoon ja siellä ennen kaikkea vuotovesien vähentämiseen sekä ennaltaehkäisemiseen.

Toiminnallisia ja taloudellisia tunnuslukuja

Tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TP 2020
Nettotulot	308 324	234 244	248 806
Henkilökunta	5	5	4
Laskutettu vesi/m ³	457 948	450 994	464 818
Laskutettu jätevesi/m ³	273 958	268 404	274 433

Liittymädiagrammi

Käyttötalouden toteutuminen

Tuloslaskelma €

19.3.2021

Tammikuu-Joulukuu 2020

5600 Vesihuoltolaitos

	Ta 2020 +Muutokset	Tot. 2020	Ta - Tot.2020	Ta:n tot %	Tot. 2019 kum. v:n alusta	Tilinpäätös 2019
Toimintatuotot	1 145 700	1 200 040	-54 340	104,7	1 173 065	1 173 065
<u>Myyntituotot</u>	1 145 700	1 200 040	-54 340	104,7	1 173 065	1 173 065
Toimintakulut	-700 012	-951 233	251 221	135,9	-938 822	-938 822
<u>Henkilöstökulut</u>	-222 399	-227 233	4 834	102,2	-229 158	-229 158
<u> Palkat ja palkkiot</u>	-179 285	-184 040	4 755	102,7	-187 490	-187 490
<u> Henkilösivukulut</u>	-43 114	-43 193	79	100,2	-41 668	-41 668
<u> Eläkekulut</u>	-36 361	-37 040	679	101,9	-35 453	-35 453
<u> Muut henkilösivukulut</u>	-6 753	-6 153	-600	91,1	-6 215	-6 215
<u>Palvelujen ostot</u>	-134 955	-357 303	222 348	264,8	-303 451	-303 451
<u>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</u>	-332 310	-322 457	-9 853	97,0	-355 167	-355 167
<u>Muut toimintakulut</u>	-10 348	-44 241	33 893	427,5	-51 047	-51 047
Toimintakate	445 688	248 807	196 881	55,8	234 243	234 243
<u>Rahoitustuotot ja -kulut</u>	-66 720	-66 740	20	100,0	-66 720	-66 720
<u> Muut rahoituskulut</u>	-66 720	-66 740	20	100,0	-66 720	-66 720
Vuosikate	378 968	182 067	196 901	48,0	167 524	167 524
<u>Poistot ja arvonalentumiset</u>	0	-220 216	220 216	*****	-217 890	-217 890
<u> Suunnitelman muk. poistot</u>	0	-220 216	220 216	*****	-217 890	-217 890
Tilikauden tulos	378 968	-38 149	417 117	-10,1	-50 367	-50 367
Tilikauden ylijäämä (alij.)	378 968	-38 149	417 117	-10,1	-50 367	-50 367

Suoritteet / tunnusluvut

LAIHIA		Kunnalliskertomus, tilasto-osa			
7 Liike- ja palvelutoiminta		7 palvelut			
		Asuk.yht.	8 058	8 016	7 999
05 Vesilaitos (kunnan oma)	Liittyjät	Mittayksikkö	2018	2019	2020
	Verkostoon liittyneet uudet kiinteistöt yhteensä	Lukumäärä	28	18	4
	Verkostoon liitetyt kiinteistöt yhteensä 31.12	Lukumäärä	2 678	2 696	2 700
	kiinteistöissä asukkaita 31.12	Henkilömäärä	7 568	7 619	7 630
	asukkaiden osuus kunnan koko väestöstä	%	93,9	95,0	95,4
	Veden käyttö kertomusvuonna, omilta vedenottamoilta verkostoon pumpattu vesimäärä	m3	1 258	1 196	1 017
	siitä pohjaveden osuus	%	100	100	100
	siitä pintaveden osuus	%			
	Edellisestä muille vesilaitoksille myyty vesimäärä	m3			
	Muilta laitoksilta ostettu vesimäärä	m3	509 092	513 102	511 896
	Verkostoon pumpattu vesimäärä yhteensä	m3	510 350	514 298	512 913
	keskimäärin vuorokaudessa	m3/vrk	1 398	1 409	1 405
	ominaiskulutukset	litraa/as/vrk	174	176	176
	Laskutettu vesimäärä (oma jakelualue)	m3	457 948	450 994	464 818
	Vedenkulutuksen jakauma kertomusvuonna (verkostoon pumpatusta vedestä)				
	Talousveden osuus	%	59,0	53,2	56,1
	Teollisuusveden osuus	%	22,7	21,8	22,2
	Palvelutoimintojen osuus	%	1,3	1,3	1,6
	Yleisen vedenkulutuksen osuus	%	6,7	11,2	10,7
	siitä ei laskutettu	%	10,3	12,4	9,4
	Vedenottoaikat kertomusvuonna				
	Pohjavedenottamot	Lukumäärä	2	2	2
	Tekopohjavedenottamot	Lukumäärä			
	Pintavedenottamot	Lukumäärä			
	Toisessa kunnassa olevan laitoksen verkostot	Lukumäärä	1	1	1
	Vesijohtoverkoston rakentaminen kertomusvuonna				
	vanhaa johtoa uusittu yhteensä	km	0	0	0,14
uutta johtoa rakennettu yhteensä	km	1,214	0,585	0,552	
Vesijohtoverkoston kokonaispituus	km	294,283	295,497	296,049	

06 Viemäri- laitos (kunnan oma)	Liittyvät					
	Verkostoon liittyneet uudet kiinteistöt	Lukumäärä	17	22	5	
	Verkostoon liitetyt kiinteistöt yhteensä 31.12	Lukumäärä	1 605	1 627	1 632	
	kiinteistöissä asukkaita 31.12	Henkilömäärä	4 594	4 656	4 671	
	asukkaiden osuus kunnan koko väestöstä	%	57,0	58,1	58,4	
	Rakentaminen kertomusvuonna					
	Jätevesiviemärit					
	vanhaa johtoa uusittu yhteensä	km	0,000	0,643	0,09	
	uutta johtoa rakennettu yhteensä	km	0,535	0,156	0,389	
	Sekaviemärit					
	vanhaa johtoa uusittu yhteensä	km				
	uutta johtoa rakennettu yhteensä	km				
	Sadevesiviemärit					
	vanhaa johtoa uusittu yhteensä	km			0,03	
	uutta johtoa rakennettu yhteensä	km	1,665	0,240	0,995	
	Verkoston pituus 31.12					
	jätevesiviemäriä yhteensä	km	96,488	96,877	97,266	
	sekaviemäriä yhteensä	km				
	sadevesiviemäriä yhteensä	km	41,479	42,474	43,469	
	Pumppaamot 31.12 (7hulev)					
		Lukumäärä	40	40	40	
Jäteveden puhdistamot						
Jätevedenpuhdistamot 31.12		1	1	1		
Puhdistamoilla mitattu tulevan jäteveden määrä (puhdistamokohtaisesti)	m3/d	1 267	1 215	1 466		
Puhdistamolle tuleva jätevesimäärä yht.	m3	539 807	462 359	535 271		
Laskutettu jätevesimäärä Toisen kunnan jätevedenpuhdistamoon johdettu jätevettä	m3	273 958	268 404	274 433		
Laskuttamaton jätevesi	%	40,7	39,5	48,7		

Vertailu valtakunnallisiin arvoihin:

- (1) Laskuttamattoman veden määrä: Laihia 9,4 %, keskisuurten laitosten mediaani 15,8 % (2019) (lähde: VVY Vesihuoltolaitosten tunnuslukujärjestelmän raportti 2019).
- (2) Jätevesiverkoston vuotovedet: Laihia 48,7 %, keskisuurten laitosten mediaani 38,9 (2019) (lähde: VVY Vesihuoltolaitosten tunnuslukujärjestelmän raportti 2019.)
- (3) Hintataso: Veden käyttömaksu Laihialla 1,15 €/m³ (sis. alv. 24 %). Valtakunnallinen keskiarvo 2019 1,70 €/m³, (lähde: VVY Vesihuoltomaksut 2019)
Jäteveden käyttömaksu Laihialla 2,57 €/m³ (sis. alv. 24 %). Valtakunnallinen keskiarvo 2019 2,81 €/m³, (lähde: VVY Vesihuoltomaksut 2019)

Toiminnalliset tavoitteet

Strateginen menestystekijä ja päätoimenpiteet Kehittyvät palvelut / Asiakslähtöiset ja vaikuttavat palvelut	
Tavoitteet / Mittari ja/tai tavoitetaso 2020 <ul style="list-style-type: none">• Puhdistamo toimii ympäristöluvan mukaisesti• Energiatehokkuutta parannetaan• Vuotovesien pitäminen kohtuullisella tasolla eli vähentäminen nykyisestä• Tiedottamista kehitetään.	Analyysi tavoitteiden saavuttamisesta sekä niihin vaikuttavista tekijöistä (riskien analysointi): <ul style="list-style-type: none">• Jätevesipuhdistamon ylikuormitus vaarantaa laitoksen ympäristöluvan mukaisen toiminnan ja nostaa kustannuksia.• Korjausvelka suuri ja nykyiset määrärahat eivät välttämättä riitä tilanteen korjaamiseen. Linjastoa uusitaan pääasiassa muun kunnallistekniikan rakentamisen yhteydessä.• Tiedot kunnallistekniikan investointiohjelmassa ja erillisinä ohjelmina. Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2020 (riskien hallinta) ja toteutuma <ul style="list-style-type: none">• Puhdistamon toiminta täytti ympäristöluvan vaatimukset muilta, paitsi kokonaistypen ja kiintoaineen osalta. Kunnan tulee jatkaa neuvotteluja teollisuuden kuormituksen vähentämiseksi.• Vesijohtoverkoston vuotovesimäärä oli 9,4 %, Vuotoja seurataan päivittäin esim. yökulutusta seuraamalla ja kasvavaan kulutukseen reagoidaan välittömästi. Jäteveden vuotovesiprosentti 48,7% joka on yli valtakunnallisen keskiarvon.• Tekstiviestipalvelu otettiin käyttöön.

INVESTOINNIT

Talousarviovuonna käynnissä olevat hankkeet tilannekatsaus ja poikkeama-analyysi

Verkostoon liittäminen ja kaava-alueiden täydennysrakentaminen

Asemakaava-alueella tehtiin pieniä täydennyksiä vesi- ja viemäriinjoihin sekä verkostoon liittämisiä tehtiin tarpeen mukaan.

Vesijohtojen saneeraus

Suunniteltua vesijohtojen saneerausta ei tehty, vaan pieniä osuuksia uusittiin vuotokorjausten yhteydessä

Vaalilan alue

Rakennettiin valmiiksi

Viemäriverkoston ja kaivojen saneeraus

Kaivoja ja viemäreitä saneerattiin määrärahojen puitteissa.

Jätevesipumppaamojen saneeraus

Ampujantien jv-pumppaamo saneerattiin.

5600	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	1 173 066	1 145 700	0	1 145 700	1 200 040	104,7 %	-54 340
Kulut	-938 822	-700 012	0	-700 012	-951 234	135,9 %	251 222
Netto	234 244	445 688	0	445 688	248 806	55,8 %	196 882
Ulkoinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	1 117 943	1 080 000	0	1 080 000	1 148 438	106,3 %	-68 438
Kulut	-793 366	-688 819	0	-688 819	-936 895	136,0 %	248 076
Netto	324 577	391 181	0	391 181	211 543	54,1 %	179 638
Sisäinen	TP 2019	TA 2020	talousarvio- muutokset	TA 2020 muutosten jälkeen	TOT 2020	toteuma- %	poikkeama
Tuotot	55 123	65 700	0	65 700	51 602	78,5 %	14 098
Kulut	-145 456	-11 193	0	-11 193	-14 339	128,1 %	3 146
Netto	-90 333	54 507	0	54 507	37 263	68,4 %	17 244

VESIHUOLTOLAITOS

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Liikevaihto	1 200 040,25	1 173 065,47
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	0,00
Materiaalit ja muut palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-322 456,55	-355 166,62
Palvelujen ostot	<u>-357 303,37</u>	<u>-303 450,55</u>
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-184 040,28	-187 490,24
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	-37 040,19	-35 452,70
Muut henkilöstösivukulut	-6 152,59	-6 215,09
Henkilöstökorvaukset	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-220 215,75	-217 890,28
Arvonalentumiset	<u>-220 215,75</u>	<u>-217 890,28</u>
Liiketoiminnan muut kulut	<u>-44 240,50</u>	<u>-51 047,02</u>
Liikelylijäämä (alijäämä)	28 591,02	16 352,97
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot		
Korkokulut		
Korvaus peruspääomasta	-66 719,52	-66 719,52
Muut rahoituskulut	<u>-20,09</u>	<u>-20,09</u>
Ylijäämä(alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-38 148,59	-50 366,55
Satunnaiset tuotot ja -kulut		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Ylijäämä(alijäämä) ennen varauksia		
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	<u>-38 148,59</u>	<u>-50 366,55</u>
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT	2020	2019
Sijoitetun pääoman tuotto, %	0,8	0,4
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	0,8	0,4
Voitto, %	-3,2	-4,3

VESIHUOLTOLAITOS

RAHOITUSLASKELMA

	2020		2019	
Toiminnan rahavirta				
Liikelylijäämä	28 591,02		16 352,97	
Poistot ja arvonalentumiset	220 215,75		217 890,28	
Rahoitustuotot ja -kulut	<u>-66 739,61</u>	182 067,16	<u>-66 719,52</u>	167 523,73
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-65 642,79		-166 810,73	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	<u>0,00</u>	-65 642,79	<u>0,00</u>	-166 810,73
Toiminnan ja investointien rahavirta		116 424,37		713,00
Rahoituksen rahavirta				
Antolainan muutokset				
Antolainasaamisten lisäys muilta	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos muilta	-106 320,52		26 110,59	
Saamisten muutos kunnalta	-22 825,00		9 294,06	
Korottomien velkojen muutos muilta	<u>12 721,15</u>	-116 424,37	<u>-36 117,65</u>	-713,00
Rahoituksen rahavirta		-116 424,37		-713,00
Rahavarojen muutos		0,00		0,00
Rahavarat 31.12.	0,00		0,00	
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00

LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT

	2020	2019
Toiminnan ja investointien rahavirran		
kertymä 5 vuodelta	197 169	-14 285
Investointien tulorahoitus, %	277,4	100,4
Lainanhoitokate	-	-
Kassan riittävyys (pv)	-	-
Quick ratio	3,5	2,9
Current ratio	3,5	2,9

VESIHUOLTOLAITOS**TASELASKELMA**

	2020	2019
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	369 326,51	414 823,85
Kiinteät rakenteet ja laitteet	<u>3 011 458,30</u>	<u>3 120 533,92</u>
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	3 380 784,81	3 535 357,77
SIJOTUKSET		
Muut saamiset	30 629,00	30 629,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	3 411 413,81	3 565 986,77
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	428 454,37	322 133,85
Muut saamiset kunnalta (yhdystili)	57 587,40	34 762,40
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	486 041,77	356 896,25
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u><u>3 897 455,58</u></u>	<u><u>3 922 883,02</u></u>
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	3 032 705,64	3 032 705,64
Edell. tilikausien ylijäämä (alijäämä)	765 458,30	815 824,85
Tilikauden yli/alijäämä	<u>-38 148,59</u>	<u>-50 366,55</u>
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 760 015,35	3 798 163,94
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Ostovelat	102 478,96	85 562,10
Siirtovelat (Lomapalkkajaksotus)	<u>34 961,27</u>	<u>39 156,98</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	137 440,23	124 719,08
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u><u>3 897 455,58</u></u>	<u><u>3 922 883,02</u></u>
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	96,5	96,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	11,5	10,6
Kertynyt ylijäämä	727 310	765 458

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Käytetyt kirjanpitokirjat

Tasekirja, sidottu
Päiväkirja, atk
Pääkirja, atk
Ostoreskontra, atk
Myyntireskontra, atk
Palkkakortit/luettelot atk

Käytetyt tositelajit

1 Alkusaldot
2 Talousarvio
3 Lisämääräraha
9 KOM konversio
10 Muistio, ulkoinen
20 Muistio, sisäinen
34 Käyttöomaisuus
39 KOM-muistiot
70 Sosiaalityö
101 Pankin tiliote
102 Palkat
330 - 500 Myyntireskontra, laskulajit
511 Myyntireskontra, manuaalisuoritukset
521 Myyntireskontra, viitesuoritukset
531 Myyntireskontra, hyv.laskujen kuittaus
541 Myyntireskontra, tileistä poisto
550 Myyntireskontra, laskulaji 55
580 Myyntireskontra, laskulaji 58
770 Myyntireskontra, laskulaji 77
801 Ostolaskut
899 Ostomaksut

Selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Pääkirja sähköisesti
Päiväkirja sähköisesti
Ostoreskontra sähköisesti
Myyntireskontra sähköisesti
Palkkakirjanpito atk-tulosteena
Tasekirja sidottuna kirjana

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Laihialla 29. päivänä maaliskuuta 2021

LAIHIAN KUNNANHALLITUS

Marja Vettenranta
puheenjohtaja

Piia Eerola

Jukka Harju

Timo Kamila

Teemu Knuutti

Heikki Latva-Nikkola

Päivi Miskala

Vuokko Rintala

Sauli Tuomela

Juha Rikala
kunnanjohtaja

TILINTARKASTUSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Laihialla 6 päivänä touko kuuta 2021

KPMG Oy Ab

Tilintarkastusyhteisö

Ilari Karhu

JHT, HT

